

SERXWEBÜN

JI SERXWEBÜN Û AZADIYÊ BÎ RÛMETTIR ÎTÎŞTEK NÎNE!

Yıl 9 / Sayı 103 / Temmuz 1990 / 3.-DM

YAZ ATILIMIMIZ BOYUTLANIYOR

- 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun yıldönümünde Diyarbakır gerilla eylemleriyle çal-
kalandı.
- ARGK Gevaş'ta güçlü vurdu: 2 helikopter
düşürüldü, 5'i subay olmak üzere toplam 28
özel savaş elemanı öldürüldü.
- Şikefta Hêstiran'da çarpışma: 16 düşman
askeri öldürüldü.
- Çukurca tabur binasına saldırı: Sömürgeciler
kent merkezlerinde de ölüm korkusu içinde.
- Cizre merkezinde polisleri pusu: İşkenceciler
ve katillerden hesap soruluyor.
- Çatak'ta seri çarpışmalar: Sömürgeciler
ölümcül darbeler indiriliyor.
- Başkale ilçe merkezinde gerilla eylemliliği.

- Gürpınar: Sömürgeciler ve çeteler hallaç
pamuğu gibi dağıtıldı.
- Malatya-Yeşilyurt: İhbarıyla gerillaların kat-
liamına yol açan hain ancak bir hafta yaşayabil-
di.
- Urfa-Halfeti: Sömürgecilerin has ajanı bir
muhtar ölüme cezalandırıldı.
- Doğubeyazıt: Düşmanın operasyon güçlerine
ağır darbe.
- Ağrı-Çaldıran'da bir düşman mangası topluca
imha edildi.
- Kars-Göle: Yolun denetimini ellerine alan
gerillalar 4 TIR'ı ateşe verdiler.
- Dört bir yanda çeteciliğe ölümcül darbeler
vuruldu: çok sayıda çete öldürüldü, silah-
sızlandırıldı veya gerillalarla birlikte götürüldü.

Halk demokrasisi yürüyüşünde Botan savaş cephesi emin adımlarla ilerliyor

Kürdistan'ın nabzı yine Botan'da atılmaya devam ediyor. Ulusal kurtuluş savaşımız yaz sürecinde de yükselişini sürdürüyor. Gerilla eylemliliği Botan Eyaletinin her karış toprağında sömürgeci ordu gücü ve çeteciliği darbeledi. ARGK gerilla birlikleri sayısız pusu ve baskın eylemi gerçekleştirdiler. Çıkan çarpışmalarda özel savaş birliklerine yüzlerce ölü ve yaralı verildi. Yine, düşmanın kent merkezlerinde ki karargahlarına birçok baskın eylemi yapıldı. Bu baskınlarda sömürgeci güçler, hemen hemen hiç karşılık vermezlerken çok sayıda da kayıp verdiler. Gerillaların yoğun saldırılar karşısında özel savaş güçlerinin operasyonları da önemli oranda boşa çıkmakta, gerilla yoğun pusu eylemleriyle, operasyon güçlerini gafil avlayarak darbelemektedir. ARGK'nın misyafiri altında gelişen çarpışmalarda, düşman güçleri şaşkınlık ve çaresizliği yaşamaktadırlar.

Sömürgecilerin Kürdistan'daki hezimetleri faşist Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın Şırnakı ziyaretleri sırasında çok daha iyi ortaya çıktı. Şırnak il

yapılarak özel savaşın karargahı haline getirildi. Özal, bu olayı sözde kutlamak için 25 Temmuz'da Şırnak'a gitti. Özal'ın gidişinin askeri önemine karşın, Şırnak'a yeni askerler yığınca yapıldı. Fakat alınan bu önlemlere rağmen ARGK gerillaları ziyaretin bir gün öncesinde eylem dalgaşı başlattılar ve çarpışmalar bütün jüdeyleli hale devam ediyor. Çarpışmalar başta Cudi, Gabar ve Namaz dağıları olmak üzere bölgenin her tarafında sürüyor. Çarpışmaların sonuçları hakkında henüz ayrıntılı bilgiler alınmamakta birlikte, gelen ilk bilgilere göre, onlarca düşman askeri ve çete imha edilerek saldı-
rıldı.

Özal, gerillaların bu atagü' altında ancak Black Hawk ve Puma helikopterleriyle şehire inebildi. Şehirde de panzerler ve karierilerle gezildi. Bütün bu olağanüstü önlemlere rağmen Özal, her an ölüm korkusunu ilkinde hissetti.

Bu durum dahi tek başına göstermektedir ki: sömürgeci orfaterlerin gücü ülkemizde bitmiştir. Ancak asla

Devamı 2. sayfada

PKK II. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın PKK II. Ulusal Konferansı'nda partileşme sorunları üzerine yaptığı değerlendirmeyi sunuyoruz.

PARTİLEŞME SORUNLARI ÜZERİNE

"Bizde geleneksel toplumsal yapının, aşiretçi çelişkilerin, feodal çelişkilerin, birliğin önünde ne denli engel olduğunu ve iç çatışmalarla bizi ne denli tükettiğini gözönüne getirdiğimizde ve buna bir de bizdeki örgütlenmenin tarihsel planda ne kadar elverişsiz koşullara sahip olduğunu eklediğimizde, birlik meselelerinin bizde daha yakıcı bir biçimde kendini ortaya çıkaracağını rahatlıkla görebiliriz. Bunun için, her zaman yeni bağlaşıqlar yapmalıyız diyoruz. Olumsuzlukların birikmesinden, oldukça yanılı ve yetmezliklerden örülü bir birlik dağılmaya mahkumdur, hem de en kritik anlarda, kendileriyle birlikte bir çok olumluluğun canına da okuyarak beklenmedik yenililere götürmeleri kaçınılmazdır ve bu anlaşılır bir husustur. Bu açıdan gerekirse yeni başlan-

gıçlar yapmak, yeniden yeniden partileşmeyi göze almak, daha sonraki sağlıklı gelişmeyi yakalamanın vazgeçemeyiz bir koşulu oluyor..."

10. sayfada

PKK II. ULUSAL KONFERANSI'NDA ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİLER...

■ B. ARKADAŞIN ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİSİ

■ H. ARKADAŞIN ELEŞTİRİSİ

15. sayfada

PKK II. ULUSAL KONFERANSI KARARLARI...

■ Parti örgütlenmesine ilişkin

■ Yoldaşlık ilişkisi ve Parti yaşamı üzerine

17. sayfada

Değerli bilim adamı Dr. İsmail Beşikçi ile yapılan röportaj:

"Türkiye gündeminin en önemli sorunu Kürdistan sorunudur"

■ "Türkiye'nin önemli ekonomik, toplumsal ve politik sorunları vardır. Bu sorunların en ağır olanı, kendini artık dayatmış olan Kürt sorunudur. Kürt sorununu Türkiye'nin gündeminde en önemli sorun olmasının birkaç nedeni vardır. Bir kere bu, çözümü erelenmiş, devamı baskı altında tutulmuş bir sorun. Sorunu baskı altında tutabilmek için devlet terörü en yoğun biçimde kullanılmıştır. Devletin uyguladığı, kullandığı terör politikası; işe ifas etmiştir. Zira devlet terörünün işlevsel, caydırıcı bir fonksiyonu kalmamıştır. İnsanlar her türlü mağduriyetlere rağmen düşüncelerini karlılıkla, ısrarla bir biçimde açıklamaktadırlar. Mucadelelerini sürdürmektedirler..."

6. sayfada

F. Almanya-PKK Davası savunmalarından / A. Haydar Kaytan:

"Burada köleliğe başkaldırış özgürlük savaşçısı bir ulusun mensupları olarak bulunmaktan kıvanç duyuyoruz"

"Federal Almanya Cumhuriyeti'nin Partimize karşı düşmanlık yapmakta adeta sömürgeci Türk devletiyle yansa girişmesinin nedeni çok daha iyi anlaşılıyor. NATO'nun sadık bekçi köpeği, PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi karşısında çıkmaza girince, bu kez bizzat NATO'nun kendisi ve NATO içinde de Türkiye Masası sorumlusu olan FAC devreye giriyor. TC'nin sonuçsuz kaldığı yerde, Kürdistan sorununu çözüme

kavuşturma" işini FAC üstleniyor. Ama ne garip ki, Kürdistan sorunuyla karşılaşırken, sömürgeci Türk devletinin izlemiş olduğu yöntem den bir bilim bile sarmıyor. Tıpkı Türk sömürgeçleri gibi 'kok sokturma' yöntemiyle sonuca ulaşmak istiyor. Yazık! Bu içgüç ve pespaye yöntemle sorunların üzerine giderek başan bir politika yaptıklarını sananlar, sadece ve sadece kendilerini kandırıyorlar."

19. sayfada

14 Temmuz 1982 Büyük Ölüm Orucunun 8. yıldönümünde, Ölüm Orucu şehitlerimiz M. Hayri DÜRMÜŞ, Kemal PİR, Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK yoldaşları saygı ile anarken, bu direniş derisinin daha iyi kavratılması onlara bağlılığın bir gereği olarak ele alıyor ve savaş esirlerinin çıkardığı Hawar Dergisi'nde yayınlanan, Ölüm Orucu direnişinde yer almış bir savaş esiri yoldaşımızdan yapılan bir raportağı kısaltarak sunuyoruz.

"14 Temmuz bir şafakki Diyarbakır'dal"

"14 Temmuz direniş Partinin savaş hazırlanmasında, birliğin güçlenmesinde, çoğunun, inan-
çını yükseltmesinde ve bilencesinde çok önemli bir rol oynamıştır... Bu eylem ayrıca, Diyarbakır Cezaevi Kürdistan'daki sosyal ve siyasal güçlerin izdüşümü azelliğini taşıyan kuşuk bir Kürdistan olduğunu, cezevedenleri mücade-
lede içinde bulunduktan sonra, her gücün Kürdistan'ın kurtuluşu için nelei yapacağına veya yapamayacağına göstermesi açısından kesin ve net bir olgudur. Bu nedenle Diyarbakır Cezaevi tarihinin nesnel incelenmesi çok derslerle doludur."

Son sayfada

YAZ ATILIMIMIZ BOYUTLANIYOR

Halk demokrasisi yürüyüşünde Botan savaş cephesi emin adımlarla ilerliyor

Başlatıcı 1. sayılda

keri zorlarına dayanarak varlık bulmaya çalışmaktadırlar.

Açık ki, gerillaların emeli kapasitesini artırarak onun nicel ve nitel bir büyüme süreci yaşamasıdır. ARGK'ye katılmaları bu dönemde de büyük artışlar oldu. Özellikle PKK II. Ulusal Konferansı'nın döneme sık tutan yıl gösterdiği sayesinde Botan savaş cephesi hızla bir büyüme yapıyor. Düşmanın kurtuluş savaşına Botanla sınırlayarak, giderek denetim altına alma ve imha etme hedefi parçalandı. Ulusal kurtuluş gücümüzün fiili otoritesi derinliğine ve genişliğine kök salmış durumdadır. Son bir ayık süreçte gerilla eylemlerinin bakiğinde bu daha rahat anlaşılacaktır.

Uludere (Güzyazı) ve Zıvank köyleri arasında pusuya düşen 3 araçlık düşman konvoyu imha edildi. 16 Haziran günü operasyona çıkan düşman gücüne ait içi asker dolu 3 araç, ARGK gerillaların pususuna düştü. Gerillaların yoğun ateşi altında araçlar imha olurken, asker bulunan Türk askerlerinin en az 10'u öldü, bir o kadar da ağır yaralandı.

Eylemde büyük kayıplar verdiği haberini alan düşman, Kilaban (Uludere), Kror (Ortabağ) ve Nirê (Bakpaşı) ile bulunan özel savaş güçleri çarpışma alanına sevk etti. Fakat bir saat içinde sömürgeciler ağır kayıplar verdiren gerillalar, düşmanın yeni taktikye gücü gelmeden çarpışma alanından uzaklaştılar.

Pusu eylemini basına yanıtıstan sömürgeci Vali, kayıpları hakkında herhangi bir açıklama yapmayarak, aldıkları darbeyi gizledi.

ARGK gerillaları, diğer bir pususu eylemini de cephelere karşı gerçekleştirdiler. Uludere'ye bağlı Bêçê (Güzyazı) ve çevre köylerdeki cepheler, asker desteğinde özel savaş birliklerine erzak taşıran, gerilla pususuna düştüler. Gerillaların yoğun çapraz ateşi altında kalan cepheler ve askerler askarlarında çok sayıda öldü, yaralı ve silah bırakarak geri çekildiler. Düşman kapılarını, 1 asker ve 1 korucu öldü şeklinde açıkladı.

9 Temmuz'da 4 azılı cephede ölüme cezalandırıldı. Uludere'nin Hedris köyüne minibüsün den cepheler, gerillalar tarafından minibüsün indirilerek ölüme cezalandırıldı.

Hedris, Güney Kürdistan sınırına yakın birkaç köyden biridir. Köy halkı, sömürgecilerin her türlü insanlık dışı uygulamalarına rağmen boyun eğmemekte, çeteciliği reddetmektedir. Ancak köyde tüccarlık yapan yozlaşmış bir kesim vardır. Sömürgeciğin en büyük dayanağı bu tüccar kesim olmaktadır. 4 çetenin cezalandırılması bu kesime de büyük bir darbe oldu.

Sömürgeci Türk devleti, halkımızın bütün geçmiş kayıplarını zor kullanarak ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Böylece halkımızı açlık ve fauletle yüz yüze getirecek, ya çeteciliğe ya da sürgüne zorlamaktadır. Bu uygulamaların, yönelmiş hedeflerin başında yayıllar gelmektedir. Baharla birlikte halkımızın önemli bir kesimi sürgüleriyle yayıllara çıkmaktadır. Bu, çok sayıda aile için tek geçim kaynağı durumundadır. TC, insanlarımızın hayatın sürülerini yayıllara götürmelerini engellemek onları aç bırakmak istemektedir.

Bu sömürgeci uygulamaların bir örneği daha geçtiğimiz Mayıs ayı içinde Uludere'ye bağlı Hilal köyünde

yaşandı. 4000 nüfuslu Hilal köyüleri her yıl çiktilan Keleşê Mame (Gelincik Dağı) yayıllarından zorla indirilirdi. Bu köyülerin temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Yayla çikmak, kendileri açısından ağırlıkla ölmek anlamına gelir. Buna karşılık kendilerine dayatılan iş, çeteciliği kabul etmektir. Ancak, yurtsuver Hilal köyüleri, bu onursuz durumu hiçbir zaman kabul etmedikleri gibi, bu sefer de reddederek direniş güçleri. Köyülerin kararlı direnişi karşısında sömürgeci geril adımı almak zorunda kaldılar. Ve köyüler, 11 Temmuzdan itibaren yeniden yayıllara çıktılar. Direniş bir kez daha kazandı.

Köyülerin 20 gün geçimlik yayıllara çikmak, yuzlerce hayvancın tofel olmasına ve yoksul ailelerin zor durumda kalmalarına yol açtı. Madi ve manevel olarak halkımız çokteker amaçlarına ulaşacaklarını he-

Şırnak: Operasyona çıkan özel tim elemanlarını taşıyan bir askeri araç, 17 Haziran günü, Navyan (Güneyçam) köyü yakınında gerillaların döşediği mayına çarptı. Mayının infilak etmesi sonucu araç tümüyle parçalandı, içindeki tim elemanı yanarak öldü. Fakat düşman, sadece özel tim elemanı Nail Acar'ın öldüğünü açıkladı.

24 Haziran günü Hilal'e yakın Şikefta Hêsrân (Katırlar Mağarası) mevkinde büyük bir çarpışma oldu. Çarpışmada gerilla güçleri karşısında Türk özel savaş güçleri büyük bir başarıya ulaştılar. Savaşınisiyatifin ARGK gerillalarında olduğuna çarpışmada 16 düşman askeri öldürüldü. İsimleri henüz öğrenilemeyen 3 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

15-16 Temmuz akşamı, ARGK gerillaları Kızılsu bucağına bağlı

Geniye kalan düşman askerleri de öldürülen askerlerin silahları ile telsiz, çadır ve çeşitli askeri malzemelerini bırakarak kaçtılar. Bu askeri teçhizat ve malzemelerin tümü gerillaların eline geçti.

Gerillalar çarpışma alanının yakınında yayıllarda bulunan Kaşurî aşireti cephelerine yönelik de, çarpışmadan sonra eylem düzenlediler. Karşı koymayan cephelerin silahlarını gerillalar kamulaştırdılar.

Yine 18 Temmuz'da gerillalar Arus köyündeki Kaşurî cepheleriye çatıştılar. Çatışmada 2 cephede öldürüldü, 4'ü de yaralandı. Bu cepheler, Hacı Nalî isimli cephelise bağlandı. Daha önce de Komata muntıkasındaki katliamda yer almışları ve 20'nin üzerinde savasçının katledilmesinde rol oynamışları. Yaralı cepheler içinde korucubacı Hacı Nalî'nin oğlu da bulunmaktadı. Düşman, radyoda, bu çatışmada 3 gerillanın da şehit düştüğünü açıkladı. Fakat bu haber henüz doğrulanmış değildir.

Sömürgeci, faşist kararname ardından yurtsuver köyleri boşaltma faaliyetine hız verdiler. Boşaltılan köyler, ağırlıklı olarak Çukurca ile German köyü arasında, cadılarla toplanıyorlar. Şimdiden bu alan 700 çadırı bir çadır-kent görünümüne kazandı.

Boşaltılan köylerin evleri, tarla ve bahçeleri tahrip edildi. Cadılarla toplanan halkımız, askeri kudiyama altında yaşamaya mahkum edilmeye çalışılmaktadır. Boşaltılan köylerden biri de Kinyanış (Pirincik) dir. Boşaltma gerekçesi: köy gençlerinin ARGK'ye katılması, köyülerin ARGK'ye yardım etmeleri ve koruculuğu reddetmeleridir. Zorla köylülerin sürgün edilen köyleri, erzuşların mallarına el koyduğundan köylülerin oldukça zor durumdadılar. Köylülerin durumunu yakından görmek için nihayete geçmek isteyen gazetecileri sömürgeci ve Ertaş Belediyeye Başkan Numan Demir, bölgeye sokmamaktadı.

Bölgedeki yurtsuverler, uygulamanın ibret verici olduğunu, halkın cadılarla yaşamaya mahkum edildiğini, durumlarının perişan olduğunu belirtmektedir.

Beşütsê: ARGK'nin bilingli ve isabettli varuulan ürülerini veriyor. Bunun sonucu olarak sömürgecilerle cepheler arasındaki çelişki kızıyor. Cepheler giderek ARGK'nin yana taraflı oluyorlar. Haziran ayında Jirki ve Güyl cephelerine mensup bir grup, bölgedeki ARGK birliği komutanlığına, silahlarını bırakma karşılığında, iftıkfide bulundu. Bu teklif, ARGK komutanlığı tarafından kabul edildi. Bunun haberi alan kabile beledirleri, durumu sömürgecilere bildirdiler. Bunun üzerine sömürgeciler, Kitero gücünden Jirki'li kati Ebubekir'in kardeşi, cephelise Gühlî Şehmuş Babat'ın kardeşi ve Tahîrê Kero'nun yakınlıklarında da aralarında olduğu 10'un üzerinde cepheli tutukladılar.

Bu gelişmelerin ortaya çıkardığı sonuç, ARGK'nin eylem gücünün cayırdıcılık özelliğinin ileri düzeyde olduğudur. ARGK, Nisan 1990'daki Komata katliamından bu yana en az 30 Jirki ve Güyl çetesini ölüme cezalandırdı. Ayrıca Botan'da çeşitli defalar dağıtılan bildiricilerle, cephelere silah bırakma çağrılarını yaptı. Yine yurtsuver halkımızın cepheleri tecrit etmesi, onun üzerinde büyük bir baskı olduğu oluşturmaktadır. Bu durum, sömürgeciler ve cepheliler ile

cepheler arasındaki çelişkileri keskinleştirmektedir. Yine, silah bırakma cephelerin affedilmesi de cephelerin çözümlerini çabuklaştırmaktadır. Böylece sömürgeci, giderek cephelilerle başbaşa kalmaya mahkum olmaktadır.

Öte yandan, çetecilikte ısrar edenler karşısında ARGK'nin devrimci zoru bulmaktadır. Ntekim, Beşütsêbab'ın bir köyünde ARGK gerillaları bir köy konucusunu yargılayarak ölüme cezalandırdılar. Her geçen gün daha da zorlanan, barbaştan sömürgeci. Kürdistan'da taş üstünde taş bırakmama emelini yerine koyuyorlar. Sömürgeci, Beşütsêbab'a bağlı 5 köyün bütün evlerini yıkarak hantadan silerler. Bu köyler daha önce zorla boşaltılarak insanları anımsatılmıyordu. Köylüler 4 Jirki'ler, 11 de Silopi den göçen Speriler'e atlı bütün evleri sömürgeciye yakılan ve bağ-bahçeleri tahrip edilen 5 köyden isimleri tespit edilerek şunlardır: Xinzorik, Kolkar, Zoravan ve Bers-pik.

Barbar Türk sömürgecileri, işledikleri cinayetler ve gerçekleştirdikleri sayısız katliamlara rağmen halkımız kutsal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin yükselişini durduramamaktadırlar. Bu gelişmeler karşısında kurtuluş, yerleşim birimlerini haritada silmede aralıdır. Fakat TC'nin bu barbar uygulaması, içinde bulunduğu çikmazı derinleştirmekten öte sonuç vermeyecektir.

26 Temmuz 1990 tarihinde, Beşütsêbab-Uludere arasında Kela Mame Dağı'nda ARGK gerillaları ile sömürgeci ortu birlikleri arasında çatışma çıktı. ARGK birliğinin kurduğu pusuya düşen sömürgeci ve işbirlikçi güçlerden 2 üsteğmen, 1 astsubay, 6 er ve 5 köy konucusu öldürüldü. ARGK gerillaların kayıp vermeden üzerine çekildikleri çatışmada yer alan cepheler, Jirki'lerle Uzunçepi (Deyra xina) köyündendir.

Erhu: Köylere yapılan yaygın toplanılarda çetecilik teşhir-tecrit ediliyor. Yine cepheler, ARGK tarafından yapılan "silah baskını" çağrılarını etkisiz kılıp ihbar ediyor. Bunun sonucunda çok sayıda cepheler silah bıraktı ve affedildi. Yine, gerek düşman askerine, gerekse cephelere karşı gerçekleştiren eylemlerde büyük çarpışmalar oluyor. Çok sayıda düşman gücü, bu çarpışmalarda imha edilerek savaş dışı bırakıldı.

Köylere yapılan toplanılarda cepheler silahsızlandırılıyor, ARGK'ye de yoğun katliamlar olmaktadır. Bölge gerilla komutanlığının ulaştırıldığı bilgilerde, özellikle Sirt ve Erhu'ta kadınlara ARGK'ye yoğunca katliamlarına dikkat çekilmektedir.

Son olarak Çizmek köyünde yapılan bir toplantıda kurucuların silahları kamulaştırıldı. Ayrıca düşman karakoluna malzeme taşıyan bir araç, içindeki malzemeleri birlikte yakıldı.

Pervari: 27 Haziran'da Oşyan (Doğan) köyü yakınında asker ve cephelerden oluşan düşman gücü operasyonu yaparken bir ARGK birliğinin saldırısına uğradı. Çıkan Çarpışmada en az 5 asker ve cephede öldürüldü. Arka kalan düşman gücü köydeki karargahına sığındı.

Oşyan köyü, düşmanın üslendiği bir karargah durumundadır. Köyde en az 100 asker ve çok sayıda cepheler, düşmanın bu kuvveti sürekli köy çevresindeki Korkandil Dağı, Mas-

saplayan sömürgeci, her ne kadar baskıda sınır tanımasalar da, artık çarklarında halkımızın direnmeceğini bilmakta ve suçların hesabını parça parça ödemektedirler.

Gerillaların pespeşe ağır darbeler yiye sömürgeci ve işbirlikçileri alçakça saldırılarla köylülerden intikam alma yoluna gidiyorlar. Bunun bir örneği de Uludere'de yaşandı. Bir gün önce ARGK gerillaları karşısında büyük bir yenilgi alan sömürgeci ordusu bir yenilgi ve işbirlikçi köy korucuları, 27 Temmuz'da Şirîş (Toparca) köyü yakınında bir köylü katledip iki çobanı da yaraladılar.

Açıkça saldırılarla Nijin (Akdu-mar) köylerinden Ahmede Adis isimli köylünün oğlunu katleden sömürgeci, yine aynı yerde bulunan Rıpın (Yesilyuva) köyünden iki çobanı da ağır yaraladılar. Yaralı çobanlar Mar-din Devlet Hastanesi'ne kalınarak tedavi altına alındılar.

Köy korucularının Uludere'ye bağlı Mijin (Akdamar) köyü yakınına bıraktıkları mayınla oynayan çocuklardan 2'si mayının patlaması sonucu hayatını kaybetti.

Sömürgeci ve hanlar patlayıcıları bilingli olarak yerleşim birimlerini yakınlara serpiştiriyorlar. Bir de bu yolu katliam yapar katilleri yıldırmaya çalışıyorlar. Şimdiye kadar bu yöntemle onlarca insanın hayatını yitirdi.

Halkemeri köyü cephelerine baskın düzenlediler. Cephelerin karşılık veremeyi basılmadıkları gerilla saldırısı sonucu, 4 cephede öldü, 3'ü de yaralandı.

Gêrê (Çevirmeli) katliamından 15 gün sonra, bu vahşet katliân 3 çetenin cesedi bir vadiye bulundu. Bu cepheler bir gece düşman askerleriyle operasyona çıktılar. Yollarını kaybeden gerillaların ağına düştüler ve cezalandırılarak döktükleri kanların hesabı soruldu.

Çukurca: Kent merkezinde bulunan tabur binasına ARGK gerillaları yeni bir saldırı düzenlediler. 30 Haziran gecesi düzenlenen saldırıda tabur binası büyük oranda hasar gördü ve en az 10 asker öldü veya yaralandı. Ayrıca gerillalar ilçede bildirdi dağıtılar ve sloganlar eşliğinde zafer atışları yaparak hiç kayıp vermedikleri, terk ettiler. Düşman, gerilla saldırısını doğrularken, kayıplarını 4 asker öldü olarak açıkladı.

Tabur binası yüksek kalın duvar, tek örgü ve kum torbalarıyla çevnirdi. Ayrıca bina çevresine mayın döşenmiştir. Düşmanın aldığı bu kadar önleme rağmen sadece geçtiğimiz Mayıs ayında bina üç sefer gerilla saldırısına uğradı ve düşman ağır darbeler aldı.

28 Haziran'da gerillalar, Meydana Kolyan (Konak Dağı) da üslenmiş düşman birliğine saldırı düzenlediler. Çıkan çarpışmada 7 düşman askeri öldürüldü, 4'ü de ağır yaralandı.

asker ve polis güçlerini çarşıma alanına aktardı. Genilerle, bulundukları araçları inerek pamuk tarlaları içinde çarşımayı sürdürdüler. Özellikle bu çarşımada düşmana ağır kayıp verildi. Düşman, kayıplarını telafi etmek için 2 gerillanın yakalandığı yalanını yaydı.

14 Temmuz direnişinin yıldönümünde, Diyarbakır'daki silahlı eylemliliğin aşığı yukarı bütün semtlerde gerçekleştirildiği bildirilmektedir. Fakat henüz ayrıntılı bilgiler elimize ulaşmadığından düşman kayıplarının kesin sayısı bilinmiyor. Örneğin, sömürgeci valinin karargahı çarşıma alanının içindeydi. Ancak karargahın saldırıya uğrayıp uğramadığı kesin öğrenilemedi.

TC, sözde gerilla diye yakaladığı 2 insanımdan hincını almaya çalıştı. Çarşımadan iki gün sonra bu

iki insanımı çarşıma alanına götürülürken gören yurtseverler, vucutlarının her yerinde sömürgecilerin keskin bıçakları yaralar açtıklarını görmüşlerdir. Bu da yeni bir TC barbarlık örneğidir.

14 Temmuz'a layık bir şekilde Diyarbakır eylemini gerçekleştiren ARGK gerillaları, düşmanı kahrederken, yurtsever halkımızda büyük sevinç ve coşku yarattılar. Artık sömürgeciler, kendilerinin çok güçlü hissettikleri en büyük kentlerimizde dahi rahat değiller. ARGK'nın intikam namıdır buralara kadar uzanarak düşmanı vurmaktadır. Buna karşın TC, acz ve korku içindedir.

14 Temmuz'un yıldönümünde, Hazro'nun Herkel köyünde çetelere yönelik de bir ARGK baskını gerçekleştirildi. Baskında 4 çete ölümlü cezalandırıldı. Böylece halk bir kez daha layık olduğu sonla bitti.

ARGK Gevaş'ta güçlü vurdu: 2 helikopter düşürüldü, 5'i subay olmak üzere toplam 28 özel savaş elemanı öldürüldü

ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği, 24 Temmuz günü Tatvan-Gevaş karayolunun Kafkan mekiinde bir süre denetim kurdu. Yoldan geçen araçları durdurarak gerilla kimlik kontrolü yaptılar ve propaganda faaliyetleri yürüttüler. Bu arada yoldan geçen Devlet Karayolu'na ait bir aracı da yakdılar.

Uzun süre karayolunda sömürgeci güçlerin gelmesini bekleyen gerillalar, düşman askerinin gelmesini üzerine Arpet köyüne giderek toplandı. Toplantı bitiminden sonra eylem alanına gelen sömürgeci birlikler, geniş bir alanı kuşatmaya aldılar.

25 Temmuz sabahı gerilla birliği ile düşman ve çeteler arasında geniş bir bölgeye yayılan çarşıma başladı. Düşman savaş inisiyatifi ele geçirmek için stratejik noktalar helikopterlerle askı indirmeye başladı. Çarşımalara daha çok Sonban, Alan ve Aste köyleri cıvanında gıdeldiler.

25 Temmuz akşamına kadar süren çarşımalarda düşman helikopterleri muharebe alanına özel savaş güçü yığsa da istisnailiğe ele geçiremedi. Sürekli kaçın ve yığın bir savaş pratiği sergiledi, ARGK'nın güçleri karşısında. Dolayısıyla düşman güçleri tam bir hezimete yaşadılar.

Yapılan ilk belirlenimlere göre: savaş alanına asker taşıyan 2 helikopter gerillalara düşürüldü. Helikopterlerden birinde bulunan 2 üsteğmen, 2 astsubay ve 1 er ağır yaralandı. Yaralıları Van Devlet Hastanesine kaldırılarak 4 subay öldü. Düşürülen ikinci helikopterde bulunan ve büyük olasılıkla operasyona yöneten 1 pilot binbaşı ve 1 er öldü. Yine çarşımalarda en az 7'er ve 15 kişi korucu su çete de öldürüldü. Ayrıca TC, çok sayıda yaralı da verdi.

Çarşımalara katılan köy korucuları Hizan ve Müks (Bahcesaray) yöresindedirler. İlk kez böylesine büyük bir muharebeye sürüldüklerinden büyük bir şaşkınlık yaşadılar.

TC, muharebede aldığı büyük yenilgiyi gözleyerek nefes almaya çalıştı. Ancak, Berxwedan adına BBC'ye ulaşan çarşıma ve sonuçlarının açıklanması ve BBC'de yayınlanması TC'yi açıklama yapmaya zorladı. Fakat bu sefer de sömürgeci valinin ağızyla gerçekler çarpılarak yansıtıldı. Sömürgeci valinin yaptığı açıklamada, sadece 1 helikopterin düştüğü, bunun da gerillalara düşürülmeyip, teknik arıza sonucu düştüğü yalanına başvurdu. TC'nin diğer kayıplarından da hiç söz edmedi.

TC, aldığı ağır darbenin acısını yurtsever köylülerden almaya yoldı. Çarşımadan sonra köylülerle yönelik geniş bir operasyona başladı. Operasyonda yurtseverlere ağır işkence ve hakaretler yapıldı ve topluca gözetilme alınmalar başlatıldı. Sadece Arpet köyünden 25 yurtsever gözetilme alınarak Diyarbakır'a sevk edildi.

Düşman, yurtseverlere yönelik yaptığı bu operasyon ve gözetilme almaları eylemin halkta yarattığı derin etkileri kırmaya çalışıyor. Çünkü eylem halk tarafından coşukluğu hareketle geçirdi. Şu anda bölgeye tam bir isyan ve ayaklanma havası egemendir. TC operasyonlarına bunu kamyona taşıyor. Fakat sonuç almaya mümkün değildir. Zira halk çoktandır kurtuluşun bütün bedellerini ödemeye hazır halde.

Bu eylem, aynı zamanda da sömürgeci cumhurbaşkanı Faigat Turut Özalın Kürdistan seferine verilen iyi bir cevap olmuştur.

Diyarbakır'dan 37 savaş esiri Bismil'e sürgün edildi

Temmuz ayının başında Diyarbakır E-Tipi Cezaevine Bismil E-Tipi Cezaevi'ne 37 savaş esiri sürgün edildi. Yeni sürgünlere Bismil'deki savaş esiri sayısı 100'e yaklaştı.

Diyarbakır zindanlarının mücahedelemizde oynadığı tarihsel rol bilinmemektedir. Burada ihanet, tarihin çöp sepetine gömülürken direniş bayrağı zindan burçlarına dikilmiştir. Daha sonra sömürgeciler, çeşitli cezaevlerine savaş esirlerinin sürgün-

lerini başlatarak, direnişi kırmayı amaçladılar. Fakat Diyarbakır'da direniş bayrağı hiçbir zaman yere düşmedi. Yeni sürgünlere TC'nin amaçladığı, buraya teslimiyetçi ve ihanetçiler doldurarak "örnek" cezaevi modelini geliştirmekti. Bununla Diyarbakır'da kaybettikleri savaş kazanacağını zannediyor. Ama bu çabası nafile. Çünkü Diyarbakır'daki direniş bir çınar ağacı gibi kök salmıştır. Suni yollarla onu sökmek

mümkün değildir. Zira Diyarbakır zindan direnişi bütün Kürdistan'a mal olmuş ve yayılmıştır.

Sürgün edilen 37 devrimci yurtsever savaş esirlerinin isimlerini tespit ettiklerimiz şunlardır: Selanik Öner (Kızıltepe SHP eski ilçe başkanı), Remzi Çetinkaya, Emin Güneş, Hasan Anar, Ahmet Ergin, Fevzi Güneş, Cembel Özer, Aydın Işıktaş, Ahmet Önen, Yusuf Yıldırım, Ekrem Al, Mehmet Tamaç, Zafar Barur, Yahya Encu, Halil Berk, Hacı Kaya, Abdullah Tatar, Hasan Karlıoğlu, Mustafa Bayram, Hacı Çetinkaya, Abdulkadir İlhan, Hacı Yakıcı, Şehmus Çelik, Muhammet Ramazan, Mahsum Kaya, Beşir Akay, Ahmet Çeylan, Osman Adet, Aydın Sozen.

Bilim adamı Dr. İsmail Beşikçi tahliye edildi

12 Mart 1990'dan bu yana tutuklu bulunan ve Kürdistan sorunu üzerine yazdığı üç kitabından dolayı "yargılanan" bilimadamı Dr. İsmail Beşikçi, 27 Temmuz tarihli duruşmasında tahliye edildi.

Beşikçi, TC'nin resmi ideolojisini teşhir ve mahkum ettiği kitaplarından dolayı 40 yılı aşkın hapis cezası istemiyse mahkemeye önüne çıkarılmış; cezavi ve mahkemede de tutarlı tavırını sürdürmüştü. Yaptığı savunmaları mahkeme heyeti şah-

sında Türk devletini mahkum eden Beşikçi'nin tutarlı direniş ve iç-dış kamuoyunun Beşikçi'ye güçlü sahip çıkışı karşısında sömürgeciler onu salıvermek zorunda kaldılar.

Mahkemesi tutuksuz olarak sürece alan Beşikçi'ye tutuklu bulunduğu sürece, gerek cezaevinde ve gerekse mahkemelerde Kürdistan ve Türkiye devrimci-demokratlarca güçlü bir sahip çıkışı örneği gösterilmiş; yine salıverilmesi için içinde ve dışarda çeşitli devrimci-demokratik çevrelere yoğun bir kampanya yürütülmüştü. Tüm bu baskılara boyun eğmek zorunda kalan Türk sömürgecileri, sonunda Beşikçi'yi salıvermek zorunda kalarak, bilim ve gerçekler karşısında bir kez daha yeniliğe uğradılar.

Halkımızın sadık bir dostu ve gerçeklerimizin tutarlı savunucusu Beşikçi'nin salıverilmesinden sevinç duyuyor, haklı kavgasında her zaman yanında olduğumuz bir kez daha belirtiyoruz.

Kürdistan'da kitlesel tutuklamalar sürüyor

413, 424 ve 425 nolu sömürgeci kararnamele protesto etmek amacıyla halk çeşitli eylemler yapıp. Bu eylemler içinde kitlesel açık grevleri başvuran en etkin eylem olmuştur. Bu eylemlerde Diyarbakır, Siirt, Nusaybin başta olmak üzere bir çok kentte ağırlığı öğrencilerin oluşturduğu 400 yurtsever gözetilme alınmıştır. Gözetilme alınan bu yurtseverlerden 70'inin tutukluk durumları devam etmektedir.

25-26 Haziran gecesi Diyarbakır'da polislin yaptığı operasyonda 25 Kürdistanlı gözetilme alındı. Gözetilme alınanların Medya Güneşi dergisi çevresinden oldukları bildirilmektedir.

DUYURU:

Partimiz PKK'nın 13. mücadele yılına girenci kuruluş yıldönümü yaklaşmaktadır. Partimizin yeni bir mücadele yılına girişini, bu yıldönümüne yakışır bir atıştırmak istiyoruz. Bu amaçla, tüm okuyucularımızı görevle davet ediyoruz. Resim-alış yapma yeteneğinizi, deneyiminiz varsa bizzat kendiniz bu görevi yerine getirebilirsiniz, değilse yapabilecek kişiler varsa onlara yaptırabilirsiniz.

Afış örnekleri, en geç Ekim ayının ilk haftasında elimize (adresimize) ulaşmış olmalıdır.

AÇIKLAMA:

Bir önceki sayımızda, gazetemizin ana başlığının (Serxwebûn'un) hemen altındaki "Ji serxwebûn û azadiyê bir rûmettir tiştek nîne" sloganında, dizgi hatası sonucu, "nîne" kelimesi eksik olarak çıkmıştır. Düzeltiriz.

Kürdistan'daki kitlesel davalarda yargılanan yurtseverler bırakıldı

Cizre ve Kerboran davasında tutuklu bulunan yurtseverlerin büyük çoğunluğu serbest bırakıldı. Cizre davasındaki tutuklu yurtseverlerden 3-4'ü hariç diğerleri salıverildi. Kerboran davasında 26.7.1990 tarihinde yapılan duruşmada bir yurtsever dışında bütün banyalar serbest bırakıldı. Bırakılmayan erkek yurtseverlere de 8 yıl ceza verildi.

Ote yandan Temmuz ayının başında tutuklanan 35 kişiden bir dışındakiler serbest bırakıldı.

Serbest bırakılanların hepsine de çok ağır işkenceler yapıldığı görülmüştür.

Erzincan'da tutuklu yurtseverlere tahliye

Erzincan'da tutuklu bulunan 19 yurtseverden 9'u DGM'de yapılan son duruşmada serbest bırakıldı. Tutuklu kar mahkemede yaptıkları konuşmalarda, önceki ifadelerini reddettiler.

Tutuklu bulunan 70 yaşındaki Sofi Hasan mahkemede yaptığı konuşmada: "Önceki ifadem kabul etmiyorum. Beni dövükleri için ifade alan kişilerin yazdığı yazıyı imzalamıyım" dedi. Diğer tutuklu olan da tümü ifadelerini işkence ve ölüm tehditleri altında alındığını belirttiler.

Bu yurtseverler, 21 Mart 1990'da ARGK gerillalarının Elazığ Ferro Krom tesislerinde üst düzey görevli soygun çetesi karıştı. Gerçekleştirildiği başarılı eylemden sonra tutuklanışlardı.

İstanbul'da polisle çatışmada 2 devrimci şehit oldu

11 Temmuz gecesi İstanbul polisi Çiğarış semtinde devrimcilerin kaldığı bir eve baskın yaptı. Çıkan çatışma dört saat kadar sürdü ve Gülay Anıci ile Alper Ersoy adlı devrimciler şehit oldu. İki devrimci de sağ olarak esir düştü. Çatışmada bir polis yaralandı. Çatışmaya giren devrimcilerin DKP-SHB'ye mensup oldukları bildirilmektedir.

SERXWEBÛN ABONE FİŞİ

Adı, soyadı: _____

Adres: _____

6 aylık

Almanya içi:

DM 18 ₺

Almanya dışı:

DM 20 ₺

Abone hesap numarası:

Stadtsparkasse - Köln

Konto Nr.: 27 60 29 52

BLZ: 370 501 98

1 yıllık

Almanya içi:

DM 36 ₺

Almanya dışı:

DM 40 ₺

Yazma adres:

Serxwebûn

Postfach 10 16 83

5000 Köln 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine gönderiniz.

Gazetemizin kanto numarasının değiştiğini, tüm abone ve ilgili okuyucularımıza duyuruyoruz.

Gazetemizin, değerli bilim adamı Dr. İsmail Beşikçi ile tutuklanmasının ardından yaptığı röportajı sunuyoruz:

"Türkiye gündeminin en önemli sorunu Kürt sorunudur"

Serxwebûn: Sayın Beşikçi, gündümüzün en büyük sorunlarından biri olan Kürdistan sorununun yıllardır araştırıp inceliyorsunuz. Bu çalışmalarınızın örneği olan son iki kitabınız nedeniyle bir kez daha tutuklusunuz. Biz bu tutuklanmanın günün geldiğini ve sizin çalışmalarınızın önünde ciddi bir engel teşkil edemeyeceğine inanıyor, bundan sonraki çalışmalarınız için şimdiden başarılar dileriz.

Şimdi de ilk sorumuza sormak istiyoruz. Bildiğiniz gibi, 12 Eylül darbesi solun ve aydınların yollarını açtığı çığırın bir ayna olmuştur. Her türlü özgürlüğe, demokrasiye ve en temel insan haklarına yönelttiğin azzın saldırılar karşısında tutukluların bu yönleri açığa çıkmıştır. Bu nedenle, 12 Eylül rejimi ortasında birçok olay yanında açıklık getirilmesi gereken bir konuya aydınların rolü nedir? Bu rolü oynamakta mıdır? Gündümüzde aydın olmanın anlamı nedir?

İ. Beşikçi: Türkiye gibi toplumlarda Batı toplumlarında aydınlar toplum içinde değişik rollerde sahip olmuştur. Türkiye ve benzeri toplumlarda, aydınlar resmi ideolojeye göre beklentisi gereken bir kategoridir. Resmi ideoloji herhangi bir ideoloji değildir. Devlet tarafından ileri sürülen bir ideolojidir. Devletin, örgütlenmesi, benimsenmesi, yaygınlaşmasını istediği görüşlerdir. Devlet, bu görüşlerin etkin olmasını engelleyecek, bu görüşlerin gelişmesini sekte vuracak, bunların doğrulandığını kuşku duyacak her türlü çabaya karşındır. Devlet, her işi, yayılmasını istediği bu görüşleri öğrenmesini ve buna göre tavır ve davranışlarda bulunmasını istemektedir. Bu görüşlerin doğrulandığını kuşku duyulmasını, bunların tek gerek, tek doğru olarak kabul edilmesini istemektedir. Bu görüşlerin eleştirilmesini tepki göstermektedir. Bu düşünceleri insanlara ve kurumlara egemen kılmak için cezaı yaptırım yetkisini sonuna kadar kullanmaktadır.

Türkiye'de, resmi ideolojinin kernalizmi olarak ifade edilebilir. Kernalizmi, Kernalizmi bir ideolojidir. Türk resmi ideolojisinin en önemli özelliği anti-Kürt olmasıdır. Bu, resmi ideolojinin en önemli boyutudur. Yalana, inkara, asimilasyona dayanan bir ideolojidir. İnkâr ve sömürgeci. Kürtlerin ulusal varlığını inkâr etmektedir. Kürtlerin kökeninin Türk olduğunu, Kürtlerin, Turani bir kavim olduğunu iddia etmektedir. Kürtçe diye bağımsız bir dilin olmadığını, Kürtçenin Türkçenin bir şivesi olduğunu ileri sürmektedir. Kürtlerin ulusal varlığını inkâr etmek suretiyle, ulusal ve demokratik haklarını yok saymaya çalışmaktadır. Bu inkârı politiklarda ve dünyada böyle bir inkârın bir eşi daha yoktur. İşte böyle bir ortamda, aydın kategorisi, kendisini, resmi ideoloji karşısında düşüncesine, tavır ve davranışına göre belirir. Türkiye gibi ülkelerde aydın, resmi ideolojiye eleştirebilir, eleştirir, doğrultulabilir ve tavr ve davranışlarda bulunabilir bir kişidir. Aydınlar kavramını belirleyen, onların şu veya bu düzeyde sahip oldukları bilgi birikimi değildir. Bilgi birikimi ancak, aydınlar kategorisini belirleyen ikinci derecede bir boyut olarak ele alınabilir. Aydın kavramını belirleyen esas boyut, tavr ve davranış boyutudur. Devletin terörü,

baskısı ve zulmü karşısında yılmama, sınırmayı, geri çekilmeyi gerektirir. Terörün, baskının, zulmün, inkarcının elbette bir işlevi, bir anlamı vardır... Bunun işlevi, anlamı elbette kavranılmalıdır. Fakat devlet terörüne, baskıya, inkarcıya ve zulme karşı belirli tavr ve davranış sürdürmek de gerekir.

Resmî ideolojinin resmi olma durumundan ortaya çıkan niteliği üzerinde iyice durmak gerekir. Eğer, devletin elinin altında bazı düşünceleri yasaklama, kısıtlama yetkisi varsa, bu yetki her zaman, her yerde ve her farsata kullanılabilir. Bu yasaklamalar, kısıtlamalar altında Kürtler için düşünülmektedir. Kürt sorunu dikkate alınarak düşünülmekte ve uygulanmaktadır. Fakat, bir kere, böyle bir yetkiyle ele geçiren bir güç, hoşuna gitmeyen, kendisini rahatsız eden, her toplumsal ve siyasal olay karşısında bu yetkisini kullanır. Her türlü toplumsal ve siyasal muhalefeti yok etmeye çalışabilir. Böylece Kürdistan için düşünülen kısıtlamalar, tüm Türkiye'yi etkiler hale gelmektedir. Bunun gündümüzde en çarpıcı örneği 413 sayılı Kanun Kuvvetindeki Karanamedir. Yine bu kararnamelerle ilişkin olarak yayınlanan 421 ve 414 kararnamelerine yayınlanan 424, 425 sayılı Kanun Kuvvetindeki Kararnamedir. Bu kararnamelerle hükümet, Olağanüstü Hal Valsine ve Kamu Yönetimine verilen yasaklama, sansür ve sürgün yetkileri sadece Kürdistan'dı değil bütün Türkiye'yi etkilemektedir.

Gündümüzde ise artık, sömürge yönetmek kolay değildir. Kaldı ki,

"Resmî ideoloji, kuşkusuz, sadece Türkiye'nin, Türklerin sorunu değildir. İran, Irak, Suriye, Suudi Arabistan, Libya gibi ülkelerin de resmi ideolojileri vardır. Doğu Bloku ülkelerinde de resmi ideoloji kurumu vardır. Faşizm dönemlerinde bazı Batı toplumlarında da resmi ideoloji kurumunun oluştuğunu görmekteyiz. Franko döneminde İspanya'da, Salazar döneminde Portekiz'de, Albaylar Cuntası döneminde Yunanistan'da resmi ideoloji kurumu oluşmaya başlamıştır..."

Kürdistan'ın yönetilmesiyle klasik sömürgeçlerin yönetilmesi arasında çok önemli farklar vardır. Klasik sömürgeçler, deniz aşırı topraklarda bulundukları için, buralarda uygulanan yönetim biçimleri, yasaklar, buyruklar, sansürler ve sürgünler metropoldeki insanları etkilemiyorlardı. Bu idari ve askeri önlemlerin düşünülmüş ve uygulanması anayurttaki demokrasiyi fazla etkilemiyorlardı. Kürdistan ise Türkiye'nin bir parçasıdır. Kürdistan ülkesi Türkiye'nin bir parçasıdır. Kürdistan'ın bütümlüde bağlanmaktadır. Bu bakımdan Kürdistan'da uygulanan her türlü idari önlem, emir, yasak, sansür, sürgün, Türk demokrasisini yakından etkilemektedir. Kürt halkı yığıntıların ulusal bilince ulaşması, bu bilincin gün geçtikçe daha da gelişmesi Kürdistan sömürgeçsinin

"Gündümüzde ise artık, sömürge yönetmek kolay değildir. Kaldı ki, Kürdistan'ın yönetilmesiyle klasik sömürgeçlerin yönetilmesi arasında çok önemli farklar vardır. Klasik sömürgeçler, deniz aşırı topraklarda bulunduğu için, buralarda uygulanan yönetim biçimleri, yasaklar, buyruklar, sansürler ve sürgünler metropol ülke insanlarını etkilemiyorlardı. Bu idari ve askeri önlemlerin düşünülmüş ve uygulanması anayurttaki demokrasiyi fazla etkilemiyorlardı. Kürdistan ise Türkiye'nin bir parçasıdır. Kürdistan ülkesi Türkiye topraklarının bütümlüde bağlanmaktadır. Bu bakımdan Kürdistan'da uygulanan her türlü idari önlem, emir, yasak, sansür, sürgün, Türk demokrasisini yakından etkilemektedir..."

yöntemini her geçen gün daha da zorlaştıracaktır. Bu bilinc geliştikçe, Kürdistan'ın sömürge bile olmadığı anlaşılır diye kemme bürünecektir.

1923'te ve daha sonraki yıllarda da böyleydi. O yıllarda da Takrir-i Sükûn Yasası'na göre, Kürtleri, Kürdistan'dı dikkate alarak yapıyorlardı. Fakat hükümet verilen emir, yasak, sansür ve sürgün yetkileri bütün Türkiye'yi etkiliyorlardı. Basın özgürlüğü kolayca yok edilebiliyordu. O halde, sunlar gayet rahat bir şekilde söylenebilir. Kürt sorunu varlığını sürdürdüğü sürece Türkiye'de demokrasiyi kurmanın, kolektizminin, yaygınlaştırmanın hiçbir alanı yoktur. Türkiye'de demokrasinin kurulması ve kolektizmi ise Kürt sorununun çözümümlü elbette kolaylaştıracaktır.

Türk devleti, üniversite gibi kurumlara, siyasal partilere, kitle hareketlerine, örgütlenmelere, örgütlenmelere ve kuruluşlara, örgün, işçi kuruluşlarına, dinsel kurumlara, eğitim kurumlarına vs. tek geçiren bir örgütlenmelidir. Öylelikle-rinin kesintilili bilirmesini ve buna göre tavr ve davranışlarda bulunulmasını istemektedir. Kendisinin ürettiği bu bilgilerden kuşku duyulmamasını, bu bilgilerin tartışılmamasını istemektedir. Herkesin ve bütün kurumların kendisi gibi düşüncesini buyurmaktadır... Türk devletinin bu politikasının başarısız olduğu söylenemez. Örneğin, Türk üniversitesi bu tür emirlerle ve yasaklara nayet eden kurumlardan biridir. Türk üniversitesi devletin emirlerine ve yasaklarına en iyi şekilde eden kurumların başında yer almaktadır. Türk basını da böyledir. Türk siyasal partileri, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi dinsel kurumlar, işçi kuruluşları vs. böyledir. Türk yaygı organlarını da bu çerçevede değerlendirilmemek gerekir. Bu kurumlar resmi ideolojinin kendilerine empoze ettiği bilgileri tek gerçek olarak kabul etmektedirler. Bu bakımdan Ortadoğu'nun resmi ideolojisi kernalizmi sırasında çok önemli farklar vardır. Zaten ideolojilerde en önemli boyut inanç boyutudur. Herhangi bir bilginin doğru olduğunu inanamak ve onu hayata geçirmek için her şeyi yapmaktır... Resmi ideoloji sözkonusu olduğu zaman bu süreç, devletin, ideolojik baskı araçlarıyla, devletin zorlayıcı baskı araçlarıyla sürdürülmektedir.

İşte bu koşullarda, aydın resmi ideolojiye eleştirebilir, bu eleştirinin doğrultulmasına tavr ve davranışlarda bulunabilir bir toplumsal kategori olarak karşıya çıkmaktadır. Bu eleştiriler baskı, olgu olarak dayanılmaz yapılabilmektedir. Resmi ideoloji, bilimin bu eleştirilere baskı ve zor uygulayacağı açıktır. Zaman zaman bu baskıyı ve zorı durum noktalarına kadar çıkarılabilmektedir. Aydın kategorisinin en önemli boyutu olan tavırlar, davranışlar burada ortaya çıkmakta-

dır. Aydın bu tür baskıları göslemeye çalışan, bunları aşmaya, etkisiz hale getirmeye gayret eden bir kategoridir. Sınırmayen, geri çekilmeyen, bilakis devletin haksızlığını, iktidarlılığın yanlışlığını, devletin eden bir kategori olarak belirlenmektedir.

Resmî ideoloji, kuşkusuz, sadece, Türkiye'nin, Türklerin sorunu değildir. İran, Irak, Suriye, Suudi Arabistan, Libya gibi ülkelerin de resmi ideolojileri vardır. Doğu Bloku ülkelerinde de resmi ideoloji kurumu vardır. Faşizm dönemlerinde bazı Batı toplumlarında da resmi ideoloji kurumunun oluştuğunu görmekteyiz. Franko döneminde İspanya'da, Salazar döneminde Portekiz'de, Albaylar Cuntası döneminde Yunanistan'da resmi ideoloji kurumu oluşmaya başlamıştır. Fakat Türk aydınlarının kendileri cuntasılarına baskıları ve buna karşı mücadeleleri, örneğin, Yunanistan'da, Portekiz'de, İspanya'da aydınların cuntasıların kavramları ve onlara karşı mücadele yürütmeleri çok farklı oldu. Bu devletin ve aydınlar kategorisinin nasıl kavrandığı ile ilgili bir olaydır. Bu konuyu bundan sonraki sorulara cevap verirken de ele alacağız.

Serxwebûn: Türkiye tarihinin özü nedir? Bu tarih hangi sınıfl çıkarlar temelinde yazılmış, işlev görmüştür?

İ. Beşikçi: Özgü Türkleri 11. yüzyıl ortalarında itibaren çeşitli siyasal ve doğal nedenlerin etkisiyle Batıya doğru hareket etmeye başladılar. Horasan'a, İran'a, Irak'a, Suriye'ye, Ermenistan'a, Anadolu'nun iç kesimlerine kadar ulaştılar. O sıralarda Van Gölü çevresinde, Van Gölü ve Urmiye Gölü arasında, Ermenistan'ın güneyinde, Zap, Fırat ve Dicle vadilerinde, Mezopotamya'nın kuzeyinde Kürtler yayılmış. Kürtlerin yaşadığı ülkeler Kürdistan deniyordu. Anadolu'nun iç kesimlerinde de Rumlar yaşıyorlardı. Türkler önceleri İran Devleti'nde, Abbasi İmparatorluğu içine kadar, Karahanlılar devletinde askerlik, komandanlık yapıyorlardı. Sonra da bulundukları yerlerde merkezi yapılar oluşturmaya başladılar. Büyük Selçuklu Devleti'nin ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulmasıyla bu merkezileşme daha da gelişti.

Büyük Selçuklu Devleti'nin, Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluşu ve gelişimi süresinde müslüman Türklerin çevredekilerle halklara karşı değişik politikalar uyguladıklarını görüyoruz. Rumlar, Ermeniler gibi Hristiyan olanlar, müslümanların Hristiyanlara uyguladığı vergilerden kurtulmak için kısa zamanda ve büyük kitleler halinde müslümanlaşmışlardı. Müslümanlaşan bu unsurlar Türkleşmişlerdi. Özgü Türkleri Horasan'a, İran'a, Irak'a, Suriye'ye elbette milyonlarca gönderdiler. Fakat, Hristiyan unsurların müslümanlaşmalarını sağladılar. Böylece, Türkleşmelerini sayısız arttırdılar. Türk Beyleri müslüman olan

halklara özellikle Kürtlere çok farklı politikalar uyguladılar. Onların içi özerkliklerini, mevcut aşiret yapılarını aynen tanıdılar, korudular. Sadece, belirli bir vergi almakla yetindiler. Ve askeri bölgeciliklerinden yararlanmaya çalıştılar. Kürtlerin silahlı güçlerinden hasımlarıyla, örneğin, Bizanslılarla yürüttükleri savaşlarda yararlanmanın yollarını aradılar.

Hristiyan halkları, Rumlar, Ermenileri asimile etmek, asimilasyon ortamı yaratmak. Selçuklu ve Osmanlı tarihinin önemli bir özelliğidir. Selçuklu ve Osmanlı tarihinin önemli boyutu da devlet kavramı ile ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Osmanlılar, devlet kutsal bir kavramdır. İnsanlar devlet için yaratılmışlardır. Devlet halk içindir anlamlıdır. Osmanlıya çok uzaktır. Bu bakımdan devlet nizamını eleştiren, bu nizamı alternatifi arayan bütün faaliyetler çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Baba İshak ayıklanması. Şey Bedrettin ayıklanması vs. merkezi yapının çok güçlü olmasında askeri özerklik, İslami devlet anlayışının da rolü vardır. Fakat, bu güçlü merkezi yapı, mahalli yönetimler, belediyelerin güçlenmesini engellemiştir. Mahalli yönetimler merkezi ağırlıklı devamlı eneslerinde hissetmişlerdir. Öte yandan kutsal devlet anlayışı, devletin gücü toplumsal sınıfların karşı bir şekilde oluşup gelişmesini, kolektizmini de engellemiştir. Örneğin, sömürgeci kurumun sık sık ve yaygın olarak gelişmesi, gerek yönetimin çeşitli kademelerinde yer alan çeşitli meclisler, gerekse halka, tüccarlara, bezirganlara karşı uygulanan sermaye birikimini engellenen etkilerinde başında gelir. Bilindiği gibi padişah, gayet kolay bir şekilde bir emirle, fermalanı herhangi bir burokratin veya tüccarın veya benzeri bir kişinin malına, mülküne her zaman el koyuyor, onun hazinesine katabiliyordu. İlgili kişiyi de idama mahkûm edebiliyordu. Böyle bir sonuçla karşılaşmak olasılığını düşünen bürokratlar veya tacirler, bezirganlar servet biriktirmekten özenle kaçınıyorlardı. Mal birikiminin servet kaynağıydı. Servet kaynağına, yani sermaye birikimine imdadı verebilecek modern sınıflar, yani kapitalist sınıflar, ona bağlı olarak işçi sınıfının oluşmaya başladığı. Devletin ağır ve şiddetli baskısı halkta, girişim özgürlüğü duyusunu engellemişti engellemişti. Bu aynı zamanda, yığınların tepkisini de beraberinde getiren bir ortam hazırlamaktadı. Başlı olaylar karşısında yığınların gösterdiği tepkiler "Kutsal Osmanlı Düzeni", "Ali Osman" karşı bir saldırı olarak kabul edilebilir, çok şiddetli bir devlet gücüyle ezilmeye çalışılmıştır. Böyle olunca, yığınlar devlet gücüne karşı tepkisini benimsesem, kendi kabullarına çekilmeyi terah etmişlerdi.

1923'de Mustafa Kemal tarafından oluşturulan Cumhuriyet, kutsal devlet anlayışını Osmanlıdan

aynen almıştır. İnsanlar devlet için anlayış kalmazın en önemli sloganıdır. Devletin insanlar için olduğu anlayış kalmazdı de çok uzak bir anlayıştı. Bu anlayış bugün, devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü sloganıyla ifade edilmektedir. "Türk devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür" denmektedir. Osmanlı'da, Osmanlıların son dönemlerinde devlete egemen olan İttihat ve Terakki yöneltiminde de bu anlayış çok güçlüdür. Buna rağmen, I. Dünya Savaşı sonunda Osmanlı ülkesi parçalanmıştır, millet parçalanmıştır. Osmanlı milletini oluşturan unsurlar, 19. yüzyılın başından itibaren birer birer Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılmışlardır. Kendi başlıca devletlerini kurmuşlardır. Bu sonuç, kuşkusuz Osmanlı devletine krize sürmüştür. Bağımsızlık ve devletin varlığı savaşları sürecinde gerçekleşmiştir.

Birinci Dünya Savaşıyla birlikte Araplar da imparatorluktan ayrılıp, kendi bağımsız devletlerini kurma sürecine girmişlerdir. Kürdistan ve Ermenistan üzerinde ise yoğun bir pazarlık başlamıştır. Ermeni nüfusu savaşın ilk yıllarında sürgünlere, katliamlara, soykırımlara uğratılmıştır. Kürdistan, İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle, Arap ve Fars monarşileriyle işbirliği yapılarak bölünmüştür, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Mustafa Kemal'ın 1919'da Erzurum Kongresi'nden sonra başlıca Kürt şeyhlerine ve aşiret reislerine, bu arada Güney Kürdistan'daki Şeyh Mahmut'a gönderdiği mektuplar, özellikle Şeyh Mahmut'a gönderdiği mektup üzerinde ciddiye duralmadır. Bu mektupta, "vatanımız", "yurdumuz", "milletimiz" gibi kavramlar sık sık kullanılmaktadır. Vatanın, milletin selameti için şeyhlerin, Şeyh Mahmut'un yardımını istenmektedir. Fakat, Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte görüldüğü, 1925'de kesinleşen durum ise şudur: Mustafa Kemal'ın 1919 yılında "vatanımız", "yurdumuz" dediği topraklar, "milletimiz" dediği millet bir kısmı, İngiliz emperyalizmine ve Fransız emperyalizmine bağlı olarak kurulan manda (sömürge) devletlerin egemenlik alanlarına bırakılmıştır. Bu, Kürdistan'ın yeniden bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması olan bir durum başka bir şey değildir.

Kürdistan'ın bölünmesine bölünmesi, parçalanmasına ve paylaşılmasına rağmen Türk devleti "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" sloganını sık sık kullanmaktadır. Türk Anayasası'ndaki bütün haklar ve özgürlükler, "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"ni koruyabilmek için kısıtlanabilmektedir veya ortadan kaldırılabilir. Aksiya alınabilmektedir. Durum bu kadar açık olduğu halde Türk üniversitesi, Kürdistan konusunda gerçek durumu, sosyolojik durumu hiçbir zaman ifade edememiştir. Sosyolojik gerçekleri kabul eden, onı inceleyen araştırmacı bir faaliyet için girmektedir. Türk basını Kürt gerçeğini hiçbir zaman yazmamıştır. Gerçeği ifade eden haberleri, her zaman, her fırsatta çarpıtmıştır. Bu neden böyledir? Çünkü, neden inkar edilmektedir, görmezden gelinmektedir, çarpıtılmaktadır? Bilimsel bilgi üretmekle görevli kurumlar neden gerçeği savunamamakta, yalancın propagandasını yapmaktadırlar? Bu ve benzeri konular üzerinde durmak, insanı resmi ideoloji kavramına götürmektedir. Resmi ideoloji kavramı ise, insanlar, Türk devletin illegal yönleriyle ilgili bazı düşüncelere sevk etmektedir.

Türkiye'de siyasal partiler, hükümet, Türkiye Büyük Millet Meclisi, yargı organları, basın, gibi kurumlar sanıldığından çok daha etkisiz, çok daha cılız kurumlardır. Ordunun, Türk siyasal hayatı üzerindeki etkisi

ve baskısı sanıldığından çok daha büyüktür, geniştir, ağırdır. Milli Güvenlik Kurulu, Türk siyasal hayatında çok önemli bir kurumdur. Önerilerini ordunun ve Milli İstihbarat Teşkilatı'nın görüşleri doğrultusunda oluşturur. Milli Güvenlik Kurulu'nun önerilerine "tavsiye kararı" verir. Fakat, hükümet, Milli Güvenlik Kurulu'nun önerilerine, yani, "tavsiye kararları"na kesin olarak uymakla yükümlüdür. Türk hükümetinin bu kararların tartışma yetkisi bile yoktur. 413 sayılı Kararname, bu kararnamede değişiklik yapan 421 sayılı kararname ve ikisi yenne yürürlüğe konan 424 ve 425 sayılı kararnameler bunun çarpıcı bir örneğidir. 413 sayılı Kanun Kuvvetindeki Kararname hükümete, Olağanüstü Hal Bölge Valisi'ne çok büyük yetkiler vermektedir. Hükümet ve Olağanüstü Hal Bölge Valisi bu kararnameye dayanarak cezalar artırım bile yapabilmektedir. Örneğin, TCK'nun 158, 159, 168, 169 maddelerinde belirtilen cezalar iki misline kadar yükseltilebilmektedir. Kararnameler, hükümete, Olağanüstü Hal Bölge Valisi'ne geniş bir sansür, yasaklama yetkisi vermektedir. Olağanüstü Hal Valisi kararname ile çok geniş yetkilerle donatılmıştır. Kürdistan bütünükları, yasaklara, sürgünlerle, sansürlerle yönetilmektedir. Gazeteler toplatılabilmektedir. Kürdeler, Kürt sorunundan sözeden

dergilerin basılmasına yasak koymaktadır. Bu yazıları çizen sol dergiler yayınlanamamaktadır. Yayınları kaldırılarak yayınlanacak matbaa bulamamaktadır. Aksine davranış matbaaların kapalı olduğu buyrulmaktadır. Milyonlarca para caza sözkonusu olmaktadır. Kararname Olağanüstü Hal Bölge Valisi'ne ayrıca sürgün yetkisi de vermektedir. Çok ağır hükümler taşınmasına, çok etkili, çok kapsamlı sonuçlar ortaya çıkarmasına rağmen, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bu kararnameler görüşülmemiştir. Siyasi parti gruplarında bu önerilerle ilgili herhangi bir görüşme yapılmamıştır. Bu kararnameler doğrudan doğruya Milli Güvenlik Kurulu tarafından yapılmaktadır. Hükümetin bu kararnamede önerileri kayıtsız şartsız uygulaması gerekmektedir. Hükümetin istenen sadece ordur. Hükümetin bu tür önerileri tartışma yetkisi bile yoktur. Hatta baskıları, kararnamelerin içeriği hakkında yeterli bilgiye sahip değildir. O halde, şu sorular keşkilir: Sorularımız: Türk demokrasisi ile çok yakından ilişkili olan bu öneriler neden siyasal partiler tarafından konuşulamamaktadır, görüşülmemektedir? Benzer öneriler neden hükümet tarafından hazırlanamamaktadır, tartışılmamaktadır? Daha da önemlisi Türk demokrasisi bakımından böylesine ağır sonuçlar doğurabilecek öneriler neden Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tartışılmamaktadır? Bu öneriler, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin tartışmasından, deneti-

minden neden kaçırılmaktadır? Türkiye Büyük Millet Meclisi, milli iradeyi temsil eden en büyük, en etkili kurum değil mi? Anayasa gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden daha üstün bir otorite var mı? Siyasal partiler anayasa gereğince de mekrosinin vazgeçilmez organları değil mi? Milli irade siyasal partiler aracılığıyla şekilleniyor mu? Öyleyse Türkiye'nin kaderini çok yakından etkileyen bu öneriler Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde neden ele alınmıyor? Bu durum, Milli Güvenlik Kurulu'nun hükümetten, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden daha üstün bir kurum olduğunu göstermiyor mu? Bu durumda parlamento çok göstermelik bir kurum olarak kalıyor mu? 413 sayılı kararname, 9 Nisan 1990'da Bakanlar Kurulu tarafından ilan edildi ve ertesi günü yürürlüğe girdi. Kararnamenin yürürlüğe girmesinden hemen sonra, Hürriyet gazetesi, 2000'e Doğru dergisini artık basmayacağını, bunun sözü edilen kararname hükümlerinin ihlali anlamına geldiğini bildirdi. 2000'e Doğru dergisi ile yaptığı sözleşmeyi tek taraflı olarak iptal etti. 2000'e Doğru dergisi yayınını sürdürmek için bir müddet matbaa aradı. Dergiyi basacak matbaa bulamadı. Dergi, iki hafta kadar bir süre yayınlanamadı. İçişleri Bakanı, "Hürriyet gazetesi, 2000'e Doğru dergisini iyni basmadı, yokska matbaayı kapa-

"Basın, Türkiye'de Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışmaktadır. Varlığını, yaşamını sürdürmesini burada görmektedir. Hürriyet veya ötekiler kararnameyi protesto edemezler, o gücü kendilerinde bulamazlar. Çünkü Milli İstihbarat Teşkilatı ayrı ayrı gazeteler içinde de örgütlüdür. Belki de kararnameler, benzer mevzuat gazetelerdeki bu tür gazeteciler, bu tür yazarlar tarafından pışırılıp koterılmaktadır..."

ırdık" dedi. Kuşkusuz pek çok sayıdaki öteki sol dergiler de yayınlanamamıştır. Matbaalar Kürdelerden söz eden, dergileri, kitapları, basamıyordular. Bu konuda polislin kendilerini tehdit ettiği söyleniyordu. Bunlar, kanun kuvvetindeki kararnamenin ne kadar kararlı ve ısrarlı bir şekilde kullanıldığını, ne kadar etkili sonuçlar yarattığını göstermektedir. Şimdi, şu olasılıklar üzerinde duralım: Hürriyet gazetesi kararnameyi protesto etseydi ve 2000'e Doğru dergisini bassetaydı ne olurdu? Değer, 6-7 büyük gazete basın özgürlüğünü savunması ve basın özgürlüğüne kısıtlıdır gerekeşilise kararnameyi protesto etmek için iki-üç gün yayın yapmasıydı ne olurdu? Kuşkusuz hükümet geriledi, kararnameyi geri alırdı veya benzer bir geri dönüş yapardı. Fakat ne Hürriyet gazetesi, ne de 6-7 büyük gazete böyle bir süreçte giremezler. Vurgulamaya çalıştığım nokta da bu. Çünkü basın, Türkiye'de Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışmaktadır. Varlığını, yaşamını sürdürmesini burada görmektedir. Hürriyet veya ötekiler kararnameyi protesto edemezler, o gücü kendilerinde bulamazlar. Çünkü Milli İstihbarat Teşkilatı ayrı ayrı gazeteler içinde de örgütlüdür. Belki de kararnameler, benzer mevzuat gazetelerdeki bu tür

gazeteciler, bu tür yazarlar tarafından pışırılıp koterılmaktadır. Türk basını, Milli İstihbarat Teşkilatı ne istiyorsa onu yazmaktadır. Ne gibi konuları yazılmaması isteniyorsa onları hiç yazmamaktadır. Bulgaristan'daki Türkler, Batı Trakya'daki Türkler, Kıbrıs Türkleri, Azerbaycan, Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetleri vs. ebbette yazılması teşvik edilen konulardır. Kürtler konusu ise yazılmamaktadır. Türk basını artık tecrübesiyle, nelerin yazılması, nelerin yazılmaması, nelerin nasıl yazılması gerektiğini çok iyi öğrenmiştir. Halbuki resmi ideoloji kurumunun olmadığı toplumlarda bu

"Türkiye'de devletin Kürdistan sorunu ile ilgili tek bir politika vardır. Bu, tam anlamıyla bir terör politikasıdır: Devlet terörü. Devlet baskısı, zoru ve şiddeti öyle kullanacak ki, kimse, toplumsal ve siyasal sorunlar üzerinde, yani Kürt sorunları üzerinde düşünmeye, Kürtlerle ilgili istekler ileri sürmeye cesaret edemeyecek. Aksi halde baskının, zulmün, haddi hesabı olamayacağına bilecek, bu konulara uğraşmayacak... Örneğin, insanlara çok yedirilmektedir. Devletin legal güçleri halka karşı böyle bir muameleyle kalksınmaz..."

tür kısıtlamalar karşısında, çok daha farklı bir süreç yaşanmaktadır. Biraz sonra bu konuya da değinme fırsatı bulacağız.

413 sayılı kanun ve Türk demokrasisi bakımından çok ağır sonuçlar doğuran bir kararname Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne getirilememiştir. Düşüncülen öneriler milletvekillerinin tartışmasına, bilginse sunulmamaktadır. Fakat milletvekilleri de hükümete, yetkili olan öteki kurumlara anayasa yetkilerini, görevlerini hatırlatmamaktadır. Bununla beraber Batman ve Şırnak illerinin il yapılmasıyla ilgili yasa tasarılarının henüz Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne getirilememiştir. Bu tasarıyı milletvekillerinin konuşması, tartışması istenmemektedir. Halbuki bu teknik bir yasa tasarıdır. Demokrasi açısından çok önemli sonuçlar doğurmamaktadır, böylece parlamentonun da bir işlevi olduğu, milletvekillerinin de doğu olmaktadır. İzzetini yarattıysa çalışmamaktadır. Halbuki 413 sayılı kararname gibi konularda onların varlığı hiç gerek duyulmamaktadır. Önemli konularda onları konuşmıyken, önemsiz konularda ise onları dinletmek büyük gösteren anlayış kişiyü bu bir anlayıştır. Aslında, Türk siyasal sisteminde parlamentonun göstermelik bir işlevi vardır. Önemli kararlar, özgürlükler ilişkin yasa teklifleri ordunun ve MİT'in istekleri doğrultusunda Milli Güvenlik Kurulu tarafından oluşturulmaktadır.

İttihat ve Terakki, Jön Türkler ilk defa 1908'de gerçekleştirdikleri bir asker darbesiyle, Cemrânı yökürmünde önemli bir etkisi sahip olmaktadır. gstermişlerdir. İttihat ve Terakki'nin gizli bir örgüt olduğunu biliyoruz. Fakat bu örgütün gizliliği 1908'den sonra da devam etmiştir. 1908'de padişahı değiştirmişti. İstediği kadar sadrazamları da değiştirebilmekteydi. Bakanları, valileri, kuzusuz çok kolay değiştirebilmekteydi. İttihat ve Terakki, yönetim üzerindeki bu etkinliğine rağmen kendi hükümetini kurmamıştı. Kurulan hükümetleri perde arkasından yönlendirmeye çalışmıştı. Gizliliğini de sürdürdükünde. İttihat ve Terakki, kendisine bağlı gizli örgütlerle muhaliflere suikastlar düzenemeye, onları yok etmeye çalışmıştı. Fakat 1913 yılı başlarında bir hükümet darbesi sonucunda kendi hükümetini de kurmuş siyasal iktidarı tam anlamıyla ele geçirmişti. Buna rağmen İttihat ve Terakki yine de gizliliğini

korunmayı sürdürmüştür. Kendisine bağlı gizli örgütleri, gizli vurucu timler kurmuş, bunların faaliyetleri teşvik etmiştir.

Kanımca, devletin illegal eylemleri Türkiye Cumhuriyeti döneminde de aynen sürmektedir. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren Kürdistan, emirler, yasaklarla, sansürlerle ve sürgün yetkileriyle yönetilmektedir. Bu, resmi ideoloji kurumuya çok yakından ilgili olan bir süreçtir. Çünkü birinci soruya ilgili cevaptı belirtildiği gibi, Türk devleti, Kürt ulusal varlığını inkar etmektedir. Devlet, birinci olarak ideolojik baskı araçlarını bu yönde kullanmaktadır.

İdeolojik baskı araçlarını kullanarak Kürdlerin Türk olduğunu, Kürtçe diye bağımsız bir dilin olmadığıni anlatmaya çalışıyordu. Eğitim kurumları, üniversiteler, kitle haberleşme araçları, siyasal partiler, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi dinsel kurumlar, sendikalar vs. hep bu iş için seferber ediliyordu. Böyle bir süreb propagandanın yoğunluğu ve yaygınlığı ne ölçüde olursa olsun Kürt aydınlarını ve Kürt halk kitlelerini inkar edici bir güce sahip değildi. İste edildi, bundan sonra, önerilerin ikinci aşamasına geçiyor. İkinci aşama önerilerin hayata geçiriyor. Bunları, devletten zorlayıcı baskı araçları olarak isimlendirmek mümkündür. Polis, jandarma, karakol, tutukve, mahkeme, cezave gibi zorlayıcı baskı araçlarını kapsamaktadır. Dikkat edilirse bunlar, devletin legal olan zorlayıcı baskı araçları. Bunların sık sık kullanılması kuşkusuz kitleleri sindirmeye, yıldırmaya, korkutmaya yöneliktir. İkinci aşama öneriler siyasal ve toplumsal süreçte hızlandırıcı bir öneme kullanılmaktadır. Fakat toplumsal ve siyasal mücadele bazen çok daha büyük ve yoğun bir hız kazanabilmektedir. Bu gelişmeyi durdurmaya devletin zorlayıcı baskı araçlarının sık sık kullanılması da engel olabilmektedir. Devlet artık süreci durdurabilmek, toplumsal ve siyasal mücadelelerin yaygınlaşmasını ve derinleşmesini engellemek için öncünü bir aşamada önerilerin kullanılamaya çalışmaktadır. Bunlar, devletin yine zora dayanan fakat illegal olan baskı araçlarıdır.

Türkiye'de devletin Kürdistan sorunu ile ilgili tek bir politika vardır: Devlet terörü. Devlet baskısı, zoru ve şiddeti öyle kullanacak ki, kimse, toplumsal ve siyasal sorunlar üzerinde, yani Kürt sorunları üzerinde düşünmeye, Kürtlerle ilgili istekler ileri sürmeye cesaret edemeyecek. Aksi halde baskının, zulmün, haddi hesabı olamayacağına bilecek, bu konulara uğraşmayacak. Örneğin, insanlara çok yedirilmektedir. Devletin legal güçleri halka karşı böyle bir muameleyle kalksınmaz. Örneğin, masum insanlar teci bir şekilde öldürülmekte, cesetleri de dağlara, çörelere atılmakta; bazen de yakılıp ortadan kaldırılmaktadır. Devletin legal olan zorlayıcı baskı araçları bu tür baskıları pervasız bir şekilde gerektiremez. Örneğin, "Güneydoğu'nun Ölümsüz Konucuları" adıyla bildiriler yayınlanmakta, halka

bastırmak için getirilen baskı tedbirleri, Türkiye'de demokrasinin kuruluşu kökleşmesinin engellenen en önemli tehditlerden biridir. Gerek özel savasçılık gerekçesiyle hacımarlar, gerek demokrasinin tehdit eden ölmeler emekli sınıfların aleyhinedir. Bunlar egemen sınıfların lehine olan politikalarıdır. Türkiye Cumhuriyeti Osmanlı devletinin bir devamıdır. Çoğu önemli bir bünye değişikliği falan olmamıştır. Örneğin, İttihat ve Terakki ile Kuwva-i Milliye ve Mustafa Kemal yönetimi arasında çok önemli bir bünye değişikliği yoktur. 1919-1922 yılları arasında Doğu ve Güneyde Ermeniler, Batı'da Yunanlılara karşı sürdürülen savaş, Osmanlı paşalarının önderliğinde bukratların ve toprak ağaları ile şeyhler gibi feodal unsurların ıstısrak ile kazanılması bir savasçı. Savastan sonra kurulan devletin ve hükümetlerin bir kesimin çıkarlarını koruması, emekli sınıflara karşı bir politika sürdürmesi doğaldır.

Bu noktada Ermeni malları ile bu malların üzerinde de durmakla yarar vardır. Bilindiği gibi, İttihat ve Terakki'nin Osmanlı ekonomisini millileştirmek gibi önemli bir sorunu vardı. İttihat ve Terakki, ekonominin millileştirilmesinde, ekonominin yönetiminin Rum ve Ermeni azınlıklarından alınıp müslüman ve Türk olan esrafin eline verilmesini anıyordu. Gerçekten, örneğin 1915 yılında Osmanlı Şarınını %95 civarında olan çok büyük bir kısmı Rumların ve Ermenilerin denetimindedir. İstanbul'da, Marmara ve Ege kıyılarından, Akdeniz kıyılarından Rum ve Ermeni sanayisi epeyce gelişmiştir. Doğu'da ve Güney'de yitirilen Ermeni sermayesi önemli bir birikim sağlamıştır. Sermaya birikimi daha çok azınlık gruplar tarafından gerçekleştiriliyordu. İste İttihat ve Terakki bu zenginlikleri Rumların ve Ermenilerin elinden alıp, müslüman esrafin eline vermiş düşüncüydü. Bunun en iyi yolu da Rumların ve Ermenilerin mallarına el koymaktır, bu malları gasp etmektir.

Birinci Dünya Savaşı, İttihat ve Terakki'ye kolladığı bir fırsat vermiştir. Savaş başlar başlamaz Ege'deki 70 bin civarındaki Rum, Yunanistan'a ve Ege adalarına sürgün edilmiştir. Bu Rumlardan kalma zeytinlik, mandıra, kuyumculuk atölyeleri, un fabrikaları, saçık fabrikaları, makarna fabrikaları, dericilik ve boyatölyeleri, tarlalar, evler, dükkanlar, taşınmaz mallar çevredekiler müslüman Türk esrafin eline geçmiştir. Rumların sürgün edilmesiyle birlikte taşınmaz malları pusuda bekleyen müslüman Türk esrafı tarafından yağmalanmıştır. Rumlardan sonra Ermeniler de sürgün edilmiştir. Doğu'da, Güney'deki Ermenilerin sürgünü daha kanlı, daha yavaş olmuştur. Çünkü Rumlar'a sahip çıkabilecek Yunanistan devleti vardır ama Ermenilere sahip çıkacak herhangi bir devlet yoktur. Üstelik Ermeni mallarını yağmalamaya hazırlanan müslüman Türk esrafin ayrı bir de müslüman Türk esrafı vardır. Müslüman Kürt ve Türk esrafı, Ermeni mallarını yağmalamak için fırsat kollamaktadır. 19, yüzyıl sonunda ve 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Osmanlıların temel politikası Kürtleri ve Ermenileri birbirine karşı kıskırtma politikasıdır. Kürtlerin ve Ermenilerin birbirlerini kırmaları için her türlü teşvik yapılmıştır. Böylece, Osmanlılar ilk ulus üzerinde efendiliğini sürdürmüştür.

30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi imzalanmıştır. Mondros Mütarekesi ile Osmanlı devleti savastan çekilmiş, yenilgiyi kabul etmiştir. Osmanlı devletinin yenilgiyi anlaşılınca sürgün edilen ve malları yağmalanan Rumlar ve Ermeniler sürgün edildikleri yerlerden tekrar kendi yurtlarına dönmeye, mallarına mülklerine sahip

çıkmaya başlamışlardır. Halbuki yukarıda ifade etmeye çalıştığımız gibi Rum ve Ermeni malları müslüman Türk ve Türk esrafı tarafından yağma edilmiştir. İşte, 1919 yılından başlanılan itibaren Kuwva-i Milliye oluşmaya başlamıştır. Kuwva-i Milliye'nin temel amacı, yağma edilen malları tekrar Ermenilere ve Rumlara kaptırmamaktır. Bu bakımdan bunların gelişlerine ve kendi mallarına sahip çıkmalarına engel olunmaktadır. Biz, daha sonraki yıllarda da, savastan bitiminden sonra da Ermenilerin ve Rumların yurtlarına dönüşlerine, mallarına mülklerine sahip çıkışlarına engel olduğunu görüyoruz. Cumhuriyetin ilk yıllarında, ortada, pek çok Ermeni ve Rum malları vardır. Bunlar daha çok çevredeki müslüman Türk esrafı tarafından, kendi kişileri için etraftı süreçte de Kürt esrafı tarafından yağmalanmıştır. Devlet yağmalamaya hoşgörüyle bakmıştır. Cumhuriyetin kuruluşunda esrafin, sivil asker bukratların, feodal unsurların çıkarlarını gözetmek için her şey yapmıştır.

Serxwêbûn: Cumhuriyet tipi-kemalist tip nasıl bir tiptir? Çaka, ülküye ve sınıf gerçekliğine bağlı nasıldır? Demokrasi, insan hakları, sosyalizm, bağımsızlık ve enternasyonalizme ilişkileri nedir?

İ. Beşikçi: Kemalist tip, oportünist, çıkarcı, pragmatik bir tiptir. Çıkarları yeni gerçekliğine o şekilde düşürür ve hareket eder. Kendi parti döneminde Kürt varlığı kabul edilemezliği gibi, sosyal sınıfların varlığı da kabul edilemezliği. "Sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitleye" demektir. Kendi parti döneminde kemalizm tam anlamıyla faşist bir hareket. Tek millet, tek şef, tek devlet esasına dayalı bir ideolojik ve siyasal hareket gelişmiştir. 1945'ten sonra çok partiyeli süreçte, faşist harekette bazı yuvasımlar gerçekleştirilmiştir.

Faah Rifki Atay "Çankaya" isimli eserinde şöyle bir olay anlatıyor: 1939'da Hitlerin 50. doğum yıldönümü kutlanıyor. Bu kutlamaya Türkiye'de 50 tane büyük nübeli subay, politikacı, bürokrat göndercekler. Türkiye'den kutlamaya giden bu heyete karşı, o heyeti kabul sırasında bir konuşma yapıyor Hitler. Bu konuşmada şöyle söylüyor: Mustafa Kemal'in ilk büyük öğrencisi var. Birincisi Musolini, ikincisi de ben. Faah Rifki Atay "Çankaya" isimli kitabında bunu, Atatürk'ün büyüklüğünü belirtmek ve vurgulamak için anlatıyor. Zaten 1930 yılların Türk basınında incediğimiz zaman gerek İtalya'da gelişen faşizm, gerek Almanya'da gelişen nazizm, Türkiye'de çoklu ile karşılandığını, alkışlandığını görüyoruz.

Kemalistler, 1960'ı yıllara kadar ulusal kurtuluşun çok söz etmelerine rağmen, ulusal kurtuluş hareketlerine düşmanca bir tavır takınılmıştır. Hep, ulusal kurtuluşçuları ezen emperyalistlerin ve sömürgecilerin yanında yer almışlardır. Örneğin, Fas ve Cezayir ulusal kurtuluş hareketlerinden bunları açıkça görüyoruz. Türk devleti, 1970 yılına kadar, Filistin Kurtuluş Hareketi'nin bir ulusal kurtuluş hareketi olduğu gerçeğini kabul etmemiştir. Ulusal kurtuluş hareketleri, insan hakları gibi akimaller Birleşmiş Milletler'e, dünyadaki, Avrupa'daki çeşitli demokratik kurumlarca ciddi ve kararlı bir şekilde savunulmaya başlanınca ve savunmaların ilgili devletlere statü verdiği anlaşılınca, kemalistler de bu tür siyasal gelişmeleri desteklemeye başlamışlardır. Fakat bütün bu olaylarda, kemalistlerin gözönünde tuttukları hep, Kürdistan sorunu olmuştur. Bu konularda çeşitli devletleri eleştirirken veya çeşitli devletlere arka çıkarken bunların, kendi Kürt soru-

nuna ilişkin düşüncelerine, tavır ve davranışlarına ne kadar yardımcı olabileceğini düşünmüştür. Demokrasi, insan hakları, sosyalizm gibi kavramlar hep Kürtlere göre düşünmüştür. Bu kavramlar hep, Kürdistan'da sürdürülen baskıyı meşru gösterebilmek şeklinde yorumlanmıştır. Bağımsızlık, enternasyonalizm kavramları ise öyle... Kürtlerin de bu kavramlara dayanarak bir ulusal ve siyasal hareket geliştirmelerine şiddetle karşı çıkmıştır.

Kürdistan etkeni, dünyaya, dünyadaki siyasal gelişmelere bakışı çarpıtmaktadır, bükülmektedir. Örneğin, kemalistler hiçbir zaman dünyada, insan hakları ile ilgili bir akıma öncülük edemezler. Dünyanın herhangi bir köşesinde insan hakları ihlallerini güçlü bir şekilde eleştiremezler. Çünkü, karşı taraf, "senin ayabın benimkinden daha büyük, sen önce kendi ayabını temizle" diyebilir. Nitekim, Bulgaristan'daki Kürtlerin haklarının savunulmasında, Bulgaristan, hep kolunuğun altında hazır bulundurdugu Kürdistan dosyasını masaya bırakmıştır. Böyle bir durum karşısında, Türkiye'nin geri adım atması bilinenektir.

Serxwêbûn: Türkiye halkının gündeminde çözülmesi gereken temel sorun nedir ve hangi çözüm önerileri olmalıdır?

İ. Beşikçi: Karınaca Türkiye'nin önemli ekonomik, toplumsal ve politik sorunları vardır. Bu sorunların en ağır olanı, kendini artık dayatmış olan Kürt sorunu'dur. Kürt sorununun Türkiye'nin gündeminde en önemli sorun olmasının birkaç nedeni vardır. Bir kere bu, özümü arıtmış, devamlı faşist altında tutulmuş bir sorun. Sorunu basit altında tutabilmek için devlet terörü en yalın biçimde kullanılmıştır. Devletin uyguladığı, kullandığı terör politikası ıso ılas etmiştir. Zira devlet terörü-nün en etkili caydırıcı bir fonksiyonu kalmamıştır. İnsanlar her türlü devlet terörüne rağmen, mağduriyetlere rağmen düşüncelerini karartıtlıkla, ısrarla bir biçimde açıklamaktadırlar. Mücadelelerini sürdürmektedirler.

Ote yandan, kıyıtlı ölmelerle sorunun çözülmemeyeceği, ufak tefek yileştirmelerin soruna çözüm olamayacağı da günden günde yeni yeni anlaşılmalıdır. Kürt diğ üze-rindeki, Kürt kültürü üzerindeki baskıların kaldırılması, kültürel özerklik, ottonomi gibi çözümler kalıcı çözüm olmayaz. Kürt sorunu, Ortadoğu'da, Türkiye'de elbette eşitlik temeline de çözümlenabilir. Eşitliği sağlayacak tek süreç ise bağımsızlığı hedef alan bir programla sözkonusu olabilir. Düşünülen öteki çözümlerin eşitliği sağlamasa ötesi değildir. Eşitlik ilkesi elbette, demokrasi ve insan hakları anlayışının en önemli kategorisidir. Fakat, şu da besbellidir ki, insan hakları ve demokrasi anlayışıyla insanların kendi kaderlerini belirleme hakları arasında çok sıkı ayrılmaz bir bağ vardır. Bir ulusal devlet kaderini sağlıklı bir şekilde belirleme hakuna sahip olmayan eşitlik ilkesinin, demokrasi ve insan hakları anlayışının hayata geçmesini olanaklı değildir. İşte, başlıca bu iki etken, Kürt sorunu Türkiye gündeminde en başına otur-maktadır. Kürt sorunu Türkiye gündeminde en yakıcı sorunu olmaya devam etmektedir.

Kürt sorunuyla sağlıklı çözümler getirilemediği ve uygulanmadığı süreçte, Türkiye'de demokrasinin kurmanın ve kökleştirmenin olanacağı yoktur. Kürt sorununun baskı altında tutulabilir için getirilen ölmeler, Türkiye'de demokrasinin, insan haklarını her zaman tehlikeye sokacaktır. Düşünülen tedbirler sadece Doğu'da uygulanacak, düşünülen ölmeler sadece Kürtler için uygulanacak denemez. Bu ölmelerin

Türkiye'yi de, Türk insanlarını da etkilememesi mümkün değildir. 9 Nisan 1990'da yürürlüğe konan, Saade Olanüstü Hal Bölge Valiliği için düşünlün Kanun Hükmünde Karamame bunun en açık, en çarpıcı örneğidir. 413 sayılı karamame Türkiye'de demokrasinin tehdit etmektedir. 413 sayılı karamameyi düzenleyebilen, uygulayabilen, ölmeler arasında bunu da sağlayabilen bir zihniyet, demokrasinin, insan hakları anlayışının en büyük düşmanıdır.

Türkiye'nin, enfilyasyon olarak, hayat pahalılığı olarak adlandırılan sorunları da vardır. Fakat bu sorunları da, Kürt sorunuyla organik olarak iliştilir. Kürdistan'da sürdürülen özel savastan gerektirdiği masraflar enfilyasyonun en önemli nedenlerinden biridir... Pumalar, Kobralar, casus uçaklar, dikenli teller, gözetleme kuleleri, mayın tarlaları, sayılan günün güne artan muhbirler, özel timler, korucular... Bunların aydan ay artan masrafları, Olanüstü Hal Valiliği'nin hiçbir denetimati olmayan hacımarları, bu bölgede görev yapan memurların durmadan artan masrafları... Silahlar, cephaneler, askerler, araba, benzin,

"Türkiye'de devrimci kurumlar, demokrat örgütler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi hakkında Türk halkına daha ciddi, daha gerçek bilgiler vermelidir. Devletin, siyasal iktidarın, kitle haberleşme araçlarının gizlemeye çalıştığı süreçleri açıklığa kavuşturmalıdır. Kürdistan'da askerlik yapan Türk kökenli insanlara, Kürtlerin haklı mücadelesi hakkında yurtda bulunmalıdır..."

ulaştırma masrafları... Kısaca özel savastan, özel hacımarları, Kürdistan'da yürütülen özel savastan gerektirdiği özel hacımarları... Karakollar, polis merkezleri, cezaevleri, özel tip cezaevleri, özel tim merkezleri, askerî garnizonlar, uçaklar, helikopterler... Bu hacımarları nasıl yapacağız? Bu masraflar nasıl ödenek? Elbette taze paralar basılarak. Enfilyasyon için bundan daha önemli bir kaynak ne olabilir?

Türk basını enfilyasyonun nedenlerini tartışırken, özel savastan, özel savastan gerektirdiği hacımarları özenle dikatlerden uzak tutmaya çalışıyor. Bazıları da bunun farkında oluklu halde tartışıyor... Bu tartışmanın yapılmıyor olması demokrasinin eksikliğindendir, çalığındandır.

Kürt sorununun, bu sorunu bastır-mak için düşünlün ölmelerinin demokrasinin, enfilyasyon gibi temel sorunları etkilediği, yönlendirildiği kuşkusuzdur. Ote anli sandığından çok daha derindir. Bu etkileşimi, Türkiye'nin öteki sorunlarında da görmek, hissetmek mümkündür. Örneğin, eğitim sorunu; örneğin dış politikasının çarpıldığı, bütüldüğü, dış politika alternatiflerinin yerli yerinde kullanılmayacağı açıktır.

Serxwêbûn: Türkiye halkı, Kürdistan ve Kürdistan ulusal kurtuluş sorunu nasıl bakıyor, nasıl bakmalıdır?

İ. Beşikçi: Bu soruya yanıtlı verebilmek için gazete, radyo, televizyon, sinema gibi kitle haberleşme araçlarının toplum üzerindeki etkisinin irdelenmesi gerekir. Türk gibi ülkelerde radyo, televizyon, gazete, sinema gibi kitle haberleşme araçları

üzerinde siyasal iktidarın etkili bir ideolojik ve siyasal denetimi vardır. Siyasal iktidar hangi haberlerin kamuoyuna duyurulması gerektiğine, hangi haberlerin duyurulmamasına kararlı olduğuna bizzat kendisi karar vermektedir. Ote yandan bazı haberlerin kamuoyuna duyurulmasında sakınca görülmüştü bile, bunu ancak kendi kavgalarıyla duyuramaktadırlar.

Örneğin, Kürdistan'daki gerilla mücadelesinin çok büyük bir kısmını kamuoyuna duyuramaktadırlar. Güvenlik güçlerinin başarısızlığı ortaya koyan, gerillaların başarısını gösteren olayların kamuoyuna duyurulmamasına çok büyük bir özen gösterilmektedir. Gerillaların ilgili haberler, "yok oluyorlar", "bölün-yörünler, parçalanıyorlar", "kanlı ölmeler halk kitleleri arasında hiçbir desteği yok, halk devletten yana" gibi ifadelerle vanilmektedir. Ote yandan devlet gerillaları ilgili haberlerin verilmesini sırasında haberlerin nasıl yorumlanmasını gerektiği, hangi kavgamaları kullanılması gerektiği konusunda da yol gösterici olmaktadır, direktif vermektedir. Örneğin, Kürt gerillalarının bağımsızlık, özgürlük, demokrasi, sosyalizm mücadelesini "eşkıyalık", "el kanlı canıyet sebekesi", "vurgunculuk", "soygunculuk", "hainlik" gibi kavgamaları vermektedir. Haberlerde bu tür kavgamaları sık sık kullanılmaktadır. Böylece halk kitleleri nezdinde gerilla hareketini küçük göstermeye gayret etmektedir. Gerillaların yurda davalan, asıl amaçları uğruna mücadele eden insanlar olmadıkları, sadece katli olduklarını anlatmaya çalışmaktadır. Devletin ve siyasal iktidarın kitle haberleşme araçları üzerindeki ideolojik ve siyasal denetim sürecinin incelenmesi bu bakımdan çok önemlidir.

Türk halkının büyük çoğunluğu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine daha çok devletin kavgamalarıyla, devletin kurmayla çalıştığı ilişkiler aracılığıyla yaklaşımaktadır. Çoğu zaman çoğu yerde, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kavgamalarını kullanamamaktadır. Türk halkının büyük çoğunluğunun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin istekleri, amaçları hakkında ciddi bilgiler yoktur. Gerillalar çoğu yerde "eşkıyalık", "soygunculuk" ve olarak değeriendirilmektedir. Kitle haberleşme araçları üzerindeki ideolojik ve siyasal denetim sürecinin amacı da zaten budur. Bu denetim, toplumda demokrasinin kurumlarının gelişmesine engel olmaktadır. Demokrasinin gelişip kökleşmesine engel olmaktadır. Devlet, Kürdistan'da normal askerlik yapan insanların bile Kürt halkının ulusal kurtuluş ve devrimi mücadelesi hakkında doğru bilgilere, gerçeğe yakın bilgileri ulaştırmasına engel olmaya çalışmaktadır. O halde, Türkiye'de devrimci kurumlar, demokrat örgütler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi hakkında Türk halkına daha ciddi, daha gerçek bilgiler vermelidir. Devletin, siyasal iktidarın, kitle haberleşme araçlarının gizlemeye çalıştığı süreçleri açıklığa kavuşturmalıdır. Kürdistan'da askerlik yapan Türk kökenli insanlara, Kürtlerin haklı mücadelesi hakkında yurtda bulunmalıdır.

Türk halkı, elbette, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yanında yer almaz. Fakat bütün başlangıç-bilmesi için, devletin kitle haberleşme araçları üzerindeki ideolojik ve siyasal denetiminin aşılması gerekir.

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN...

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın PKK II. Ulusal Konferansı'nda partileşme sorunları üzerine yaptığı değerlendirmeyi sunuyoruz:

PARTİLEŞME SORUNLARI ÜZERİNE

Hangi sınıf adına vya çıkıyorsa o sınıfın en ileri, en gözde, en yavaş, bilinci, fedakarlığı, en güçlü ve en planlı fidesine parti diyorum. Bir sınıfın sosyal zemini ne kadar gelişmişse, öncesinden de o cefakâr gelişmesi anlamlıdır. Gelişmiş sosyal yapıları, güçlü öcn örgütler çıkıyorsa vya çıkışında zorluklara göre yoğun mücadele, dayalıysa daha köklü ve kendi içinde yoğunlaşmış bir örgütlenmeye ihtiyaç duyuyor. Tarihte de bu böyledir. Adına parti denilirse de öf ilbarıyla aynı anlama gelen bütün hareketlere bir öcn kadrosu vardır. Bu yönetime çekirdeğidir. Eğitim ve eylem hattını belirleme kurmaydır. Hangi hatırı sayılır tarih eyleme bakılırsa görülmektedir ki, böylesine bir önderlik yürütülmüştür. Dolayısıyla adına ne dersek diyelim, köklü bir kalkışa muhtaç olan bir güç, sadece bağımsız ve özgürlük için değil, ekonomik ve kültürel hamleler için de aynı biçimde öncülük düzeyinde bir gelişmeye ihtiyaç duyar. Multaka birlerinin bu hamlelere gereken öngörü, hareketliliği, örgütlülüğü vermesi gerekiyor. Onun için partileşme sorununu çok doğal karşılamak, olmasa-olmaz kabilinden koşu olamaz peşinen kabul etmek ve buna layık olmanın gerekleri üzerinde yoğunlaşmak, daha sonraki bütün gelişmeleri sağlamak için şarttır.

Parti, öcn sorununu halletmeden ciddi bir hareket geliştirmek söz konusu olamaz. Hele hele amansız bir mücadeleyle hareketin bir kurtuluş hareketi söz konusu olduğunda, öcn üzerinde büyük bir görüş açıklığıyla, net yaklaşımlarla durmak daha da önem kazanacaktır. Öcn örgüt; amacı, yürüyüş tarzı, eylem hattı, birleşmelerinin ahlaki yapısı belli, oldukça anlaşmış, oldukça duyarlı, büyük birliğin ihtiyaç gösteren, bunu şart koşan bir birliktir. Tabii ki buna dahil olanların da kişi olarak zamanında kendilerini oldukça eğitmiş olmaları, işi gerektiren cevap verecek, her zaman ve her yerde karşılarına çıkacak engelleri aşmak kadar, işi öcnümlü olarak ilerletecek, bunun için gerekli yaratıcılığı sergileyecek dercede yoğunlaşmaları, özellikle bu meselelerin işi halledilmesi, daha sonraki başarı için vazgeçilmez oluyor. Sanıyorum, bu konuda hiçbir kuşku yu. Böyle bir birliğin oluşması hakkında hiçbir itirazınız yu, olamaz da. Her kafadan bir ses çıkarsa, herkes bir yula çekilirse, böyle bir birliğin oluşturmaya zorlaşır. Bizde sorun; sadece ulusal kurtuluşu ilerletmek değil, bunu yaratmaktır. Adından belli bahsedilemeyen bir konumu yaşadığımız ve karşımızdaki düşman da en ufak bir kurtuluş çabasına dair amaçsızca ezdiğine göre, biriktiren yoksun, her kafadan bir sesin çıktığı, herkesin değişik ruhla şekillenmeler içerisinde olduğu bir ortamda birlik oluşturmayaacağı gibi, bu tiplerin önderlik edeceği bir hareket de her türlü darbeci yemeye, yerle bir olmaya mahkumdur.

Bizde geleneksel topusmalı yapının, aşiretçi gelişkinlik, feodal çölgiliklerin, birliğin öcnünde ne denli engel olduğu ve işi çatışmaları bizi ne denli tükettiğini gözönüne getirdiğimizde ve buna bir de bizi öcn örgütlenmenin tarihsel planında ne kadar elverişsiz koşullara sahip olduğuna eklediğimizde, birlik meselelerinin bizde daha yakıcı bir biçimde kendin ortaya çıkaracağı rahatlıkla görülmektedir. Bunun için, her zaman yeri başlangıçları yapamıyız diyorum. Olumsuzlukların birikmesinden, oldukça yarılmı ve yetmez-

liklerden öcnü bir birlik dağılmaya mahkumdur, hem de en kritik anlarda, kendilerini birlikte birçok olumsuzluğun canına da okuyarak beklenmedik yenililere götümleri kaçınılmazdır ve bu anlaşılır bir husustur. Bu açıdan gerekirse yeri başlangıçları yapmak, yeniden yendi partileşmeyi göze almak daha sonraki sağlıklı gelişmeyi yakalamanın vazgeçilmez bir koşulu oluyor.

PKK tarihinde bahsedeceğimiz, onun gerekirse yeniden yakalanmasından bahsedeceğimiz. Bütün bunlar öcnümüzdeki görevleri multak anlamda başarmamız için şarttır. Sadece halkımızın yaşamaktan çıkardığı tarihsel plan içinde değil, daha dün kadar yeni olan Partimizin birliğin gelişim tarihi içinde de görülmektedir ki, kendi elimizde bizi köleliğe mahkum eden, içinden çıkılmaz ve yaşamaya fırsat tanımayan durumlarla karşı karşıya bırakan çok şey vardır.

dukça saf, büyük bir coşkuyla ve der her şeyin üzerinde amansız yüklenerek birleşmek, mücadelemize böyle devam etmedik? Niye daha sonra diye anlaşılmaz, bile bile kendimize zarar verebilecek durumlara girebildik? Niye, niye, niye? Tüm bunlar hep akla geliyor. Çok iyi niyetliydik bu konuda. Bu işlere birkaç sözle başladığımızda bile, her şey böyle başladı, böyle gider, dedik. Fakat tabii ki mühim olan, bizim bu iyi niyetimiz değil, gerçekliğin kendini dayatma gücü oluyor. Ancak bunlar ezilmiş, yenilmiş, iflas etmiş gerçeklerdir. Kazandırı olsaydı, bunu alkışlardık. Nedenlerine girmek istemiyoruz. Yine, partileşmeden bahsederken, neden iyi partileşemiyoruz diye neden sıralamayı anlamız buluyoruz. Partileşme objektif nedenlere dayalı olarak ele alınması gereken bir sorun değildir. Bu yönetime aslında olumsuzluklarına kılf

derdik, aldattık.

Tabii, sonuçta olan yine partileşmeye oldu. Çocukça hayallerimizi gerçekleri yerine koyduk. Hayal düştüğünden, tartışmadan bu işlerin öcnleceğine kendimizi inandırık. Bu işin zorluklarını, bu işin özellikle üstalıkları gelişim gereğini aklımıza bile getirmeye yanaşmadık. Kısaca, bir partinin, bir devrimcinin sorumluluklarını dayamak istemedik. Nedenler baneherdi diyorum yine. Ve hepimize büyük bir sorumluluk yaşandı. Çocukça hayaller, çocukça avuntularla, devrim gerçeği gibi, boyumuzun öcnüsünü almamız gereken temel bir konuda en olmadık hallerle girmek sabote etmeye çalıştık. Sizin partileşme hikayenizi ağırlıklı olarak biraz da böyle oluyor. Partileşmenin bir sırat köprüsünden geçmek olduğunu; kılı kırk yarma, nefes nefese bir yürüyüş, kendini beyin ve yüreğe yeniden yeniden

şeyini ortaya koyup tutmaya çalışmazsa; düşmanın bile birkaç oyuna sonucu getirebileceği kadar zayıf, duyarlılık ve neliikten yoksun, zaten kendi içini kendin kemiren bir topluluk olman anlamına gelir bu. Böyle bir yapı uzun öcnümlü yaşayamaz, zor davalara başamaz. Bunları neden göremeyeceksiniz? Şimdi, halen de yakıcı olarak yaşanan sorun bu oluyor. Ne yapmalı, nasıl yapmalıyız sorusu başlangıçtaki kadar canalıcı önemde öcnümüzde duruyor. 1900'lerin başlarında Rus devrimcileri boşuna bu soruyu kendilerine sormuyorlar. "Nasıl Yapmalı", "Ne Yapmalı" yapıları Bolşevik militanları yu gösterir. Bu sorular bizim için daha da yakıcıdır: Nasıl yapmalı ve ne yapmalı?

Eğer bu kaba hatalar yapılmıyorsa, gelişme imkanları çok sınırlı olsaydı, biz de eleştirileri bu denli geliştirecektik. Öcnün, parti oluşuma aşamasında böyle eleştirileri hiçbir zaman yapmadık. Parti tarihini incelerkeniz, göreceksiniz ki, o zaman böyle eleştiriler yoktur. Böyle eleştiriler yapmak bize çok zor gelirdi. Daha sonraki süreçte de bu böyledir. Partileştik, birkaç yılımız bu konuda harcadık. O zaman böyle eleştiriler aklımıza çok zor gelirdi. Çünkü, partileşmeye karar vererek; kendi işleri konusunda her şeyi ortaya koyarak, kendi işleri ile oynamazlardı. Bu bizim inancımızdı. Bu inancımızda uzun süre bağlı kalmak istedik. Fakat sonra baktık ki, mızrak çuvala sığmıyor. İyi niyetimiz, hatta çabalarımız fazla bir şey de kurtarmıyor. Eleştiri getirmeye o zaman başladık. Gerçekten kendisini dayatıyor ve hissettiriyordu. Zamanında kendini eğitmiyen, kendi gerçeğini tanımayan, olduğu gibi kendini parti içine alan ve sorun yaratırlar verirdi. Ve tabii ki biz de o zaman yüklenirdik.

1980 ortalarında önemli bir aşamaya yaygırdık ve o zaman bir sırat köprüsünden geçme durumu vardı. Muazzam bir duyarlılıkla işleri üzerine gitmekse ve büyük bir iltihama gerekire yapmasaydık, yaşılamazdı, kaybedilirdik. Bu dönemde partiyi ve partileşmeyi yeniden doğru temellerde ele almak, kendini oldukça dayatıyordu. Fakat, buna da yanaşılmıyordu. Bu sadece PKK açısından ele alınan bir sorun da değildi.

Kürdistan halkının tarihi, bir anlamda tarihsizliktir. Tarihini dışına çıkarmad ve kendi işlerini tarafında tamamen inkardı. Yani, "bu halk yaşamayacak, adam olamaz" fikrini icra edildiler. Her halk ki, birakılın önderliği dayatma ve kendi önderliklerini oluşturmaya, bunu iltihacı bile hissettirmiyor. Tersine işleri, kendini alaşağı eden durumlarla uğraşıyor. Kendisini "adam olamaz" felsefesine yatırıyor. Siz de gerçekten bunun içinde şekillenmişsiniz. Adam olmak olarak bellediniz hususlar, çağdaş gerçeklikler dışında, aslında tanınmaz bir al ve biçimlenişle yaşamıyordunuz. Her yerde ve çevrede bize aşılardan budur. Bundan sonuç çıkıran.

Militan adayımız bütün iyi niyetli yaklaşımlarına rağmen farklı bir şekillenme içindedir. Fakat bu, partileşmemiz için bir engel olarak görülmez. PKK'de olay şuydu: Geçmiş yaşamı ters yüz edeceğsiniz. Size sunulan devrimci teşkil adına, eskiyl yaşamı, temsil edenler varsa, bunların bir sahtekârı, bir yanıtına, bir düşümlüme, yaklaşımı olduğunu bilecek; PKK'de yenilemiş, PKK'ye adım atar almaz yeniden bir yaşamı,

Düşülmüş bir tarihi ve bitmiş bir güncelliği, bütün uyarılara rağmen bize dayatıp, hem de hiç de iyi niyetli olmadılar, işi niyetlice dayatıp işleri zorlaştırmak, bunca çabalarımız bir hiç derkesine düşmek, çoğunuzun, farketmeksiniz de olsa işin düştüğü durumlar olmaktadır. Bunları göstereceğiz. Ve tabii ki gerçek olan bütün bu durumlar ortaya konulduğunda, ne yapmalı, iyi nasıl yapmalı sorularına bir kez daha cevaplar doğru verilmek durumundadır. Sizlerin bu cevabı mutlaka vermeniz gerektiği ortaya çıkacaktır. PKK'nın gelişim tarihi ilginçtir. Bazılarında inanılmaz güç, mucizeleri gibi gelir, bazılarında kuşkuyla gelir. Birakılın dışımızdaki bazılarının, dost ve düşmanın değerlendirmelerini, kendi içimizde bile kendimizi, gelişim tarihimizi, bir yerde kişilik tarihimizi ki yaşının çoğunluğu Parti tarihine özdeşir ne kadar kavradığımız, gerçeğin öcnüne ne kadar nüfuz ettiğini aydınlatmaya muhtaçtır. Bunların üzerinde, gerektiğinde yeniden partileşmeyi sağlamak, en azından kendin militan çabalarını anlamlı kılmak, verdiğimiz sözde bağlı kalmamız imkan dahilinde sokmak için ısrarla duracağız. Hiç olmazsa bundan sonrası için sağlam bir kısma mutlaka geçerliliği kazandıracağız. Çünkü, başka türlü bu işlerin afloatın kalkmak mümkün olmuyor. İçine gireceğin her türlü çizgi dışı veya eğer militanlık soğutmuşsa, militan dışı özellikler, sizin için kaybedilebilir kendisi olacaktır. Ne kadar güzelmis hayalleriniz olsa da, bunlar tuzla buz olacaktır. Bunları kurtarmayacak durumardır. Biz bu işe başlarken, neden ol-

arama yöntemi de olur. Onun için, neden iyi partileşemedik deyip, bunu tarihsel nedenler, toplumsal nedenler, düşmanın dayattığı zorluklar vs. diyerek gerekçelendirensak, bu kendimizi yanıltma, yanlış bir yöntemle avundurma anlamına gelecektir. Bu yönle peşinen kabul etmeyelim. Partileşme, özgürlük temelinde, ayağına izademizin ve de uyarılımsız bilincimizin kararaştıracağı bir sorundur. Bize bağıdır. Kendi bilinç ve irademize halledeceğiz bir meseledir. Dolayısıyla, objektif nedenlere dayalı ele almaya cesaret edemeyiz. Hatta, eğitim noksanlığını da, neden iyi partileşemedik sorusuna bir cevap olarak veremeyiz, veremeliyiz. Çünkü devrimciler zamanında eğitimlerini yaparak partileştiler. Neden iyi partileşemedik gideceğiz derken, eğitim noksanlığını fazla sığdırmamalıyız. Tecrübe noksanlığı denilecekse; tecrübe de günlük olarak yaşam pratimizdir. İyi adimler tecrübelerdir. Hiçbirimizin, tecrübe noksanlığından öcnü iyi partileşemedik biçiminde bir cevap verip gerçekleri değildirdi. Yılların tecrübelerinden öğreniz söz konusudur. Bu eğer böyleyse, o zaman fazla sığınacak bir bahane olmadığınız kabul etmeliyiz.

O halde niye iyi partileşemedik? Kutsal davamıza, varlık-yokluk sorunumuzu niye layıklaya karışık veremedik? Derdimiz neydi? Başka önemli işlerimiz neydi? Bunun için yetenekler niye sergilemedik? İnsanlığı niye geliştiremedik? Yaşadığımız niye gösteremedik? Sanıyorum en önemli, en doğru ve yerinde karşılık şu olacaktır: Bu işi kendimiz vermedik, kendimizi kan-

yoğunlaştırma eylemi olduğunuz; bütün bunların da kendini sık sık gözden geçirecek hatalardan alıkoyma, doğruların başarısı için bitmez tükenmez bir çabanın sahili olma, bunun için propaganda-ajitasyon gücünü, yani hitabeti, onunla birlikte örgütlenmeyi, bütün şiddetli yürümler anlamına geldiğini; önemli aşamaları büyük atılımlarla geçme gücünü ve cesaretiyle göstermek olduğunuz, çoğunuz aklınıza bile getirmediniz. Tabii ki, böyle bir yaklaşıma, parti içinde böyle bir yaşam sıratı tanımaz hale getirir. Sizi kimliğinizi üzerinde bir kuşkuyla götürür. Kim olduğunuz, saflarda kimin ve neyin temsilcisi olduğunuz, partiyi neyin dayattığını gibi tartışma ve değerlendirilmelere yu açar. Ve bütün bunlar da rahatsızlık yaratır. Bu birliğe değil, dağınıklığa götürür. Soru; yılların boş geçmesi ve hatta çokça zarar vermedir. Ve artık buradan da yaşamın zehir olması kaçınılmaz olur. Sorulmu kiminiz? Bizzat kendinizsiniz. Ne objektif şartlara, ne tarihe, ne de yanışınızda kâdilere sorumluluğu atmaya hiçbirinizin hakkı yoktur. Tek sorumlulu varsa o da kendinizsiniz.

Partileşme; tarihini doğru ele alma, toplumsal dayanaklarını doğru değerlendirme, parti için otamı düzeltme, bunun için her türlü olumsuz çabayı gösterme anlamına da gelir. Bunu yapmıyıp bir de bahane arıyacaksanız, bu kendin yanıtına der, başka bir şey değildir. Pek çok davranışında ortaya ne çıkar? Parti mi, parti yaşamı mı, parti militanlığı mı, parti önderliği mi ortaya çıkar? Hayır, her an dağılmaya mahkum bir yapı çıkar. Eğer birileri her-

ulus, özgürlük ve insanlık için bir yaşamı kabul etmeyi gerektirebilir. Çünkü, bu, çoğunluk, parti tarihi boyunca, halk yığınlarımızı yaşadığı her gördüğü için kalmı durumunu aşamamış. Onun birçok özelliğini taşıyan biçimde çok kötü bir cesaret örneği göstermiştir. Bu böyle tipleri ne yapacağız? Eleştiriyoruz, bu kurtarıyor mu? Eleştirilen sonra deneme-sınama görevlendirmede tarzında bir pratikler geçiriyoruz; bu da bize pahalıya mal oluyor. Merkezleşsin, önder olsun diyerek birçok imanı veriyoruz; ama, önder bunu izle pahalıya ödetiyor. Uygulama altına alıyoruz, bu da kurtarıyor. Eğer buna yaklaşımda kişi zıtlı değişile, uygulama da keçi inadına dönüşüyor. O zaman bunun da ne kadar etkili olacağı ortada. Peki, onı saflardan atmak bir çare midir, kurtarıcı mıdır? Tabii bu da öyle fazla bir ölçüde anlamına geliyor. Yüksek okullar açılma veya gelişmiş ülkelerde sıkı çarhat koşullarda yıllarca eğitile, bu bir çözüm olabilir mi? Bu mümkün de değildir, çözüm de olmaz. O koşullarda en tehlikeli tipler de ortaya çıkar. Çünkü, kendi geçirdiği en kadar kopuk koşullarda, sağlıklı yetiştirme olmaz. Tabii ki, doğrusu, kendinizi yapmasdır. Bizler de, baştan günümüze kadar, bütün işlerde karınca karınca, o koşullarda ne yapacağımıza gerekeni yapmaktan çekinmiyoruz.

Partileşme için gösterdiğimiz çabalar gözler önünde. PKK'ileşmeyi yeniden ele alalım, tartışalım, sonuca varalım. Bütün bunlara da varız. Sizler ne kadar varınız? Asıl mesele de budur. Çözme istediğimiz, partileşmek. Acil olarak belirtelim ki, zafer yolunda yürümek için zorunlu olan, partileşmedir. Bizim halk yığınlarımızın sıkça yaşadıkları bir ayıklanma ve ardından daha da kötü duruma düşmeyi biz yaşamak istemiyoruz. Çöklüklerin yaşadığı her türlü işbirlikçiliğe oynama ve bunun örgütlenmesi içine girme tarzı, bizim için partileşme olmaz. Tam tersine, bunlara karşı savaşılması gerekmektedir.

Partimiz içindekinin zaferi garantilediğinden bahsetmek çok zor bir olaydır. Şurası açık; düşmanın dayatmaları belli yeniliğe götürüyor. Başarı için, diğer güçlerin eleştirileri, suçlamaları, dost amaçlı gerekenlerin gerekeni yapamaları ve halkın durumu, bütün bunlar tartışma konusu olamaz. İş gelip yine öcüne dayanmaktadır. Sızir ise, perşansınız. Bu işlere kendinizi nasıl vermeniz gerektiğini çözemeyen işsiz sizler oluyorsunuz. Gereken gücü kendinizde ortaya çıkarıyorsunuz. Savaşma konusunda benden daha fedakarsınız. Yanına bile yaklaşamayacağım durumların içine girebiliyorsunuz. Fakat kendinizi bırıysel olarak yaşatmaktan bahsedemiyor. Sızir sorununuz biraz daha değişik. Güç getirmeye bir neden olabilir. Diğer bir neden, gücünü ustaca kullanamamadır. Bir anlamda, zaferin emrettiği kişiliği gözünüze kestirmeye, kişiliğinizde zaferi yaratmaya sizin temel sorununuz olmaktadır. Size egeven olan örgüt ve eylemlilik tarzı, zaferi zorlayan değil, her kapıyı çalan bir yıldır. Bir anlamda yöl geçen hanı gibisiniz. Duygu, düşünce içinde cirit atan, iyi yola da göre, kötü yola da giren durumdansınız. Kapiar, olumsuz kapıya yenilgi yollarını açmışsınız. Birçok zaferi kapısını; kendinize açık tutulması gereken kapı haline getiremişsiniz. İnsan buna hayret ediyor. Kendi vazgeçilmesi ve bütün yaşamınızın bağı olduğu bir kuruluş sorununuza bu kadar yetmez yaklaşıp, siz nasıl nefsinize kabul ettirebiliyorsunuz? Neye bunun için düşünceniz ayaklanıyor? Neye

iradenizi keskinleştiremiyorsunuz? Gerçekten anlamakta güçlük çekiyorsunuz. Neye böylesiniz, ne deriniz var? "Arkamızda zengin hazineler var, sizleri çeyrek çekken hanelerimiz var, ciğerlerimiz oldukça gelişkin" demek, doğru değil. Hiçbirisi yok, perşansınız.

Bizim kadar anlayışımıza öğrenme, öğretme yası yoktur. Tecrübeniz ne olursa olsun, önünüzdeki PKK görevleri sözkonusu olduğunda bunlara el atıp da başarmamıza sözkonusu olmamalıdır. PKK içinde, birader üstünlük ve inançlılıktan sonra mülkaka sonuç alınır. En yaratıcı düşünceye, bunun kılavuzluğunda her türlü gültük düzenlemeye rahatlıkla ulaşılabilir. Bu temelde parti işleyişine ulaşmaktan mümkün değildir. Rapor-talimat, örgütsel işleyiş, çizgiye bağlamak, disiplin, eğitim ve örgütlenme vb. bütün konularda başarı ile adımı atmanın mümkün değildir. O halde, neden bu yetmezlik? Bütün bunlara rağmen, PKK'nın iyi partileştiğinden bahsedemiyoruz. Tartışacak ve göreceksiniz ki, iyi partileşemiyoruz.

Kemalist etiker, feodal, küçük-burjuva etiker, parti yaşamımızı ne tanınamaz hale getiriyor? Yetmeyen amatörlük nasıl bizi engelliyor, bizi partileşmekten al-

"Kemalist ve feodal etikerler en tehlikeli ve düşman etikerlerdir. Olgunlaşmamış, amatör yaklaşım felakete götürür. Bunların parti içindeki etikerlerinden, halk egeemeliğinden bahsetmek, kendimizi idama mahkum etmek demektir. Fakat bu konuda çok rahatsızsınız. Hatta her biriniz, bu etikerlerin üzerinizde ne kadar güçlü olduğuna dair dil döktürüyorsunuz. Nereyse bu etikerleri yaşamayınız yoktur. O zaman bu örgüt PKK örgütüdür mü, yoksa başka bir örgüt mü?.."

koyuyor? İstedikleri kadar sıralayın, fakat bu sağdiki bir tartışma olabilir mi? Bunu kendinize yakıştırmayın. Nereyse midir? Kemalist ve feodal etikerler en tehlikeli ve düşman etikerlerdir. Olgunlaşmamış, amatör yaklaşım felakete götürür. Bunların parti içindeki etikerlerinden, halk egeemeliğinden bahsetmek, kendimizi idama mahkum etmek demektir. Fakat bu konuda çok rahatsızsınız. Hatta her biriniz, bu etikerlerin üzerinizde ne kadar güçlü olduğuna dair dil döktürüyorsunuz. Nereyse bu etikerleri yaşamayınız yoktur. O zaman bu örgüt PKK örgütüdür mü, yoksa başka bir örgüt mü? Nereyse önemli bir kesiminizin, objektif ajandaları ortaya çıkacaktır. Objektif ajaların devrimi mi geliştirir, kısaca karşıdevrimi mi? Doğru-dürüst çizgiyi yaşamaktan bahsedemiyoruz. Çizgiyi yaşamamıza çizgi dışıdır, çizgiye oynamaktır. Bu, partileşmeden alıkoyma. Bütün yaşamın altüst olmasına götürür. Sonuç, değme ağızla veremeyeceği zararı verme olur. Fakat yine de iyi niyetlisiniz. Olanca samimiyetinizle PKK'ileşmek istiyorsunuz, buna da kuşku yoktur. O zaman bu gelişkinliği nasıl çözeceksiniz? Akıllı adam olmak gerekir. Gençsiniz, bir çiprida bütün yaşamınızı Partiyeye verebilecek kadar fedakarsınız. Kendinize hiç olmazsa bu

noktada saygılı olun.

Parti içinde kaç edilebilmesi gereken, hatta kendinizde bile kabul edilebilmesi gereken bu etikerleri, yaşam biçimi olarak kabul etmemek gerekir. Bir örgütsel olumsuz özellik, bir disiplinlisizlik, militanlaşmaya ve önderliği yakalamaya biçiminde durumları iletir sürmeniz, büyük sorumluluk olur. Kendi kendinizi altlatma anlamına gelir. Bu da kabul edilemez. Tartışmayı böyle geliştirmek ve rahatlıkla dinlemek, bu bile bir suç durumunu ifade eder. Yıllardır PKK'ileşmeye uğraşacağınız ve sonuçta diyeceğiniz ki, "düşman etikerleri!" İşte, en kötüsu de budur. Bu durum, temel çalışmaların olan halkla ilişkiler, örgütlenme çabalarının, önderlik olayına, en kötü biçimde yansıyor. Böyle partileşme olayı olmaz.

Şimdi bir partileşme sorunlarını, her birinin nasıl partileştiğini söylemek halledemeyiz. Bütün olarak partileşmekten bahsetmek gerekir. Her zaman bir parti, kendisinde olduğu kadar partinin durumundan da sorumludur. Partinin gördüğü, gültük olarak değerdendir durumundadır. Partiyi bir bütün olarak göz-kulak olmak, doğru yolda yürüyor mu, yürütülüyor mu, bilmek ve bu konuda kendini görevli hissetmek durumundadır. Gönlüyle ki, öcünü neden gerekildir sorusunu cevapla çok açık verildi. Nasıl bir öcünü, bu da çok tartışıldı ve iyi bilince çıkarıldı. Partileşmek en çok üzerinde durduğumuz bir konu oldu.

Ben, ilker' üzerinde baştan beri de fazla durmadım. Yeni şekil ve biçimlerde durumu çözmek mümkün değildir. Bu da gerekirdir; ama, fazla kurtarıcı değildir. PKK'ileşme olayının diğer bir özelliği de, günümüzde oldukça belirgin adimlari yürüme. İşler komutayla başlar, hüreye iner: Rapor-talimat düzeni, merkezleşmesi, yürütmesi, kollanır örgütlenmesi, toplantılar vb. Bunların önemi inkar etmiyoruz ama kocaman bir partileşmeye buna bağlamayı da çok dar görüyoruz. Öncülik kavramı bizde biraz daha gelişkindir. PKK de halledilmesi istenen öncülük, inşa tarzıyla farklı olmuştur. Bu demek değildir ki, biçime fazla değeri verilmemiştir, aksine çok verilmiştir. Bu konuda çok duyarlı olmaya çalışılmıştır. Ama, kapaste kazandırmaya, davanın temel amaçlarını militana mal etme, sıkı meselelerinden daha önemli görülmüştür. Doğrusu da budur. Sıkı sorunların emir-komuta sistemi altında çözmeyi, kendiniz doğal olarak yaratacaktınız. Toplantı, rapor-talimat sistemini, hiç söylenmeden geçirecektiniz. Bunlar için gündem açmıyız buna pek fazla ciddi geliyor. Mülak yerine getirmeniz gereken bu görevleri tekrar etmek gerezelektir, işin öneminden habersiz olmaktadır. Fakat sıkı tartışarak bu durumları bile yüz yüze bırakıyorsunuz. Parti içindeki suç durumlarından, suçlu durumlarından bahsedemiyoruz. Hiç şüphesiz, bir anlamda PKK'ileşme, suçları ortaya çıkılma sürecidir. Toplum genelinde olan, Parti genelinde olsun, kimler ne kadar suçludur sorusuna da cevap verir. Bir yerde, suçlu durumlarını ortaya çıkarmak hareteldir. Ama, suçlarda ısrar etme, suçlu durumunu sürdürme, bir suç yumağı olarak yaşama sonuca götürmektedir. Blikas, bir an önce suçlardan arınmanız için, Partileşme bir vesile olur. Böyle değerdendirceksiniz. Yoksa, suçları silinilayp ikide bir ortaya sermek, alçağa bir tutumdur. Genel toplum sal yaşamda bile, bir defa suç içine düşüldü ve yargılanırsa, bir daha suç işleme, temel ceza kurulu olarak işletilir. Oysa Parti içinde ayrılmaz ve gatlılı sürülektrenler var. Bazı arkadaşlarımız z var, içine

girdikleri sadece taklidçilik değil, çizgiye ters düşme değil; asgari insanlık gereklerine bile dikkat etmiyorlar. Bu alanda da görüldüğü, ülke alanda da ortaya çıktı. İnsanlık bağdaşmayacak bir yaşamı, hem de önderlik adına, en keskin önderlik biçiminde, kılıç gibi bağdaşma salırlar. Buna ne diyeceğiz? Buna biz, kabadayı, feodal-kemalist karışımı etiker, kemileşme, kılıçlaşma demek; ne kadar tutarlı bir anlatım olur? İnsanlık adına bir hakın mülak kurtuluş sorunlarını çözümü için bir araya gelenler, nasıl böyle durumları yaşıyorlar? Toplumda bile böyle eşine ender rastlanacak tarzda, bize kılıç salırlar. Partimiz altüst etsin ve biz bunları yaşamışımızda, hatta barmızda tutalım! O zaman biz bu suçlara ortak oluruz. Yaşın da yaşıyor, yaşıyor bu durum. Gözünüzünüz ki, partileşmenin bu yönü çok ciddi. Bazıları en büyük suçları, parti silahıyla, partide işliyorlar. Elime asgari silahı, yetkiyi, bunu ters kullanıyor. Toplumda haksız yere bir tokat almak bile karşılıklı bulur. Size aksi bir söz söylesek, buna ne kadar tahammül edersiniz? Oysa bazıları var ki, Parti içinde astığı astık, kestiği kesti; bir dikta mi diyelim, despotizm mi? O da değil. Aslında diktatörlerde böyle değildir. Onların da gelişimi farklıdır.

"Bazıları en büyük suçları, parti silahıyla, Parti içinde işliyorlar. Elime asgari silahı, yetkiyi, bunu ters kullanıyor. Toplumda haksız yere bir tokat almak bile karşılıklı bulur. Size aksi bir söz söylesek, buna ne kadar tahammül edersiniz? Oysa bazıları var ki, Parti içinde astığı astık, kestiği kesti; bir dikta mi diyelim, despotizm mi? O da değil. Aslında diktatörlerde böyle değildir. Onların da gelişimi farklıdır..."

Bizimki biraz daha acube ve tehlikeli. Bu, çoğunluğun az çok hastalıklı yönelimini gösteriyor. Örgüt olutirisi, partileşme olanağını, böyle değerdendirsiniz; bazı geri toplumlarda ortaya çıktığı gibi, "Polpot", "eskiyaz", "kırk haramler" diye adlandırılırsınız. Bütün bunların da ne anlamda geldiğini inceleminizdir. Bu terimler bir şey anlattıkları ısterler. Hitler için, "insanlık dışına düşmüş", "insan kasabı" denildi. İşte, Partimiz içinde de halk kasapları vardır. Buna de özenler ortaya çıkıyor ve sizler sessizce geçiyorsunuz.

Bu tip kişileri, bazı basırlardan yararlanarak yarıncı çok etkili de olur. O zaman daha çok ödürücü olabilir. Dolayısıyla, o zaman göcümüz yemez. Zaten partileşmeye çoğunlukla bu tarzda vuruluyor. Bu temelde, partileşmeye çok kötü kavramışsınız. Partileşmede yetence hassasiyetiniz yoktur. PKK tarihinde bu tipler çok ortaya çıktı. Öyle ki inanılmaz dayatmalarda bulunuyor ve ılgınlıyorlardır. Fakat, biz de buna rağmen, en azından yenilmemek için, özü kaptırmamak için canımızdı dişimize takarak bunlarla mücadele ettiler. Sizler bu konuda çok zayıfsınız. Canınızda okuyacak gelişmeler oluyor, adeta ortak oluyorsunuz. Partileşememişsiniz. Parti içinde halledilmesi gereken; insanlığın

yeniden kazanması. Belirtmişlik; suçluların, suçlarından arınması. Temelde, özgürlük formasyonuna, kişiliğine ulaşmaktır. Burada hiç olmazsa aklanmayı, yani belirtmeyi kendinizde sağlamlasınız. Partileşememişsiniz. Bu aşamada toplumun genelini kurtarıyoruz. Ama Partimizin içini kurtarabiliriz. Yine bütün toplum şu anda de, çizgiyi gücümüzü yelmez ediyor. İy, bu partileşmenin bir gereğidir. Tam da burada içine girilmesi gereken tutum yerine biz, toplumda bile rastlanmayacak türde ucubeliklere ve tutumlara dalayla da olsa yöl açarsak, bu durumda öcünde Partiyi karşı savamayı. Parti maskesi altında Partinin canına okuma tutumu içine girmiş oluruz. Ve buna girenlerimiz az değildir. Sanıyormuz sorunlarımızı biraz da bu temelde ele almak gerekıyor. Aslında birkakım çizgi devimlilik yapmamızı; yaratıcı, planlı, tam gücünü vererek şu, Partiyi uğraşsınız. Siz Partiyi faretler gibi attan atla kemirip duruyorsunuz. Öyle ki, bir-kokları, hem de en çok kendilerinden görev beklediklerimiz, bir bakıyorduk Partiyi uğraşılıyor. Yani 'ben bu çizginin adamıyım, onu bütün göcümü yürütürüm' yüksek çabası, sorumluğu içinde değildir, başka şeylerle uğraşıyorlar. Siyasi anlamda bir fırsatı de değil, objektif ajan konumundadır. Bizim toplumuza ajanlaştırmış sınıftan söz edilir; artık ajanlaştırmış sınıfta demeyelim, ajanlaştırmış toplumun ajanlaştırmış öğelerinde sözkonusu olanlar.

Bilirsunuz, PKK; daha ortaya çıkarken, şu belirtmeye yaptır: Ajanlaşmış kişi ve kurumlara karşı savamak. PKK'nin 78'deki Manifestosunda bu deyim vardı. Bu ne anlamda geldi? Partileşmek bizde, ajanlaşmış kişi ve kurumlara ki buna toplumsal zemini oldukça dikkat edebiliriz; karşı savamaktan geçer. Bu PKK'nin partileşmesidir. Fakat, günümüzde pratikte görülen bir durum tersi oluyor. Sizin 'etiker' dediğiniz oluyca, biz 'kurum' diyelim; "kişi özelliği" dediğiniz de 'ajan kişilik' diyelim. İşte, Partimizin çok sınırlı da olsa gelişen olumlu özelliklerini saldırı bu temelde oluyor. Şimdi, ben kendimden şüphe etmem. Kendi çabalarım çok nettir ve sonuç alabilir. Halkımızın sıradan insanına nasıl yaklaşılacağı konusunda çabalarımızın yanı, içeriği netir. Karşı-makine sağı, sevgi ve hitap sorunlarımız çok nettir. Neye karşıyız, her şey bellidir. Bundan kuşku mu duyacağız? Hayır! Peki, bazıları tam tersine yumnunu indirir, bu PKK'ileşme midir? Hem de bitirici bir PKK'ileşme dediği böyle mi olur? Bunu deliler bile kabul etmez. Ama böyle yapıyor. Bazıları, karşısına aldığını en değeri insanımızı yerle bir ediyor. Bir ağnını, bir feodal bile çok gerisinde bir saygısızlık, bir sertlik, bir adam yerine koyma tutumu sergiliyor. Kemalist etiker denek, ama kemalistler bile buğun halkı kazanmak için çok şey yapıyor. Bir düşman subayı şöyle diyor: "Köye geçen sefer baskı uyğuldı. Ama bu sefer köye gelp ellerini öpeceğim". Bir bir düşman takıldığı, ama halkı kazanmak için yapıyor. Peki bizim adımıza yola çnkılar burularda ne yapıyorlar? Suralar asık, diken gibi batıyorlar. Tabii, halk içinde daha da canavarlaşıyorlar. Bu yaklaşımı kim kurtaracak-sınız? Bu kişilikten kendinizi nasıl kurtaracaksınız? Bol bol tıkanma edebiyatı, bol bol kendini dayatma edebiyatı, bu, gerçekte ajandır. Tabii neyin adına ajandı yapıyorsunuz, bu da belli değildir. Aslında, belki de hiçbir şey adına. Dedim ya, oluşmuş ajan kişilik ve kurumlarsınız

mesi içindir. Sıfır imkânla, en amansız saldırı koşullarında buraya kadar geldik. Değerlerin nasıl yaratılacağı sorusuna bir cevap bulabildik. Ellerinde hem maddi-manevi, hem siyasi-silahli çok değer verdiklerimiz, zapıdımızda dağların doruklarında neler yapıyorlar? Tartışmalıyız, tartışmalıyız bunları. Genelde Parti mücahedelesi olmazsa, bu değerlerin büyümesi bir yana, egemen anlam yön tükünüş olacaktır. Benim için; "size de çok miras bıraktık" diyemeyiz. Hazır imkânlar da olduğuna söyleyemeyiz. Hayır, aksine sömürgeci, işbirlikçi ilk iki sözcük bile koparılarak alınmıştır. Daha sonraki bütün süreç için de durum böyleydi ve halen böyledir. Her şey koparılarak alınıyor, hazıra konma yok. Kürdistan için değer üretmek sandığınız gibi kolay değildir. Ütüm bunları da bir tarafta itecekmiş, ekmek elden-söz gülden, yaşayacakmış! Bazıları bir ara Avrupa'da diyorlardı: "PKK mali de-niz, yemeyen domuz" PKK gibi bir örgüt için bu lafları söylemek, çığırın anlamı demek. Bizim nasıl bir hareket olduğumuzu, nasıl ortaya çıktığımızı herhalde biraz biliyorsunuz. Tekrar tekrar, özellikle de bu kadar yaşamış PKK'lilere, tarihi anlatmak yakışır mı? Fakat değerlerin tüketilmesi geçeri var. Siz Vietnamlilar çok duyduunuz. "Biraz silahımız on adam eder" derler. Bizimkiler ise, her gün on silah kaybediyorlar, bu değer tüketimdir. Halk milyonlar veriyor, bunlar kapıyor. Böyle militanlık olmaz. Bir yöneticilik veriyorsun, canına okuyorsun. Bu kapitalizmde de yoktur. İdealizmde de yoktur, ancak bizde oluyor. Bu bizim toplumumuzun dönüşmüşlüğüğünden ve sınır tanımazlığından kaynaklanıyor. PKK'nın, PKK öncülüğü, PKK önderliği böyle olmaz.

Sıradan savaşı bunlardan sorumlu tutulmaz. Parti içinde sorumlu tutulması gereken, militanlar, oldukça yetkili kişi ve kurumlarıdır. Nerede kazınır, nerede kaybedilir sorusuna doğru cevap vermeleri gerekir. Sen PKK'lı mısın? Evet. Görev aldın mı? Evet. Sonuna kadar götürebilir misin? Evet. O zaman bu lafazanlık değilse, spatla. Bosa çıkarcasına destek ver. Neyi teslim aldın, neyi devraldın, ne kadar geçti? Namlusu hesap verme burda. Ben Kürdistan halkına genelde hesap veriyorum, hepimizin adına veriyorum, bilmezüklenmez değerlendirmeler rapor sunuyorum her gün, devam eden denilindiğine, devam ediyoruz; düzeltildiğimize, düzeltiyoruz; kordüğüne, koryonuz, bu benim görevim. Dayatılan herkes için geçerli. Benimki de bir görevdir, sizin ki de bir görevdir, bütün militanların görevidir. En azından kendinizi dürüst yapmıyordunuz sorulmuşuz. "Ben Parti için yapıyorum, herhangisi bir istemim için namusu ayaklar altına almıyorum, düğümledim, düğümledim, düğümledim, yaratılan değerleri yonamıyorum, istemler vardı, zorunluluklar vardı, kayıplar bu nedenle. Her şeyimi ortaya koydum ama, başaramadım" demek de, bir savunmadır ve anlaşılacak yönleri vardır. Fakat sırası eldeyikan, imkân eldeyikan, gerilla taktiklerin rahatlıkla yapılma gerektireceği yerde, hiçbir şey yapamıyışsa burada değerlerle oynama vardır ve burada hiç acıkmaz; zengin hesabın sorulması gereklidir. Bu önderlik ve Parti dışı olmak zorundadır. Birisi rahatlıkla kazanabileceken, kaybedirir ve birileri de her şeyini ortaya koyup sınırlı da olsa bir şey kazandırır, bu nasil kişiyi, neyi kofeye koyabiliriz? Açık ki, aynı kofeye koyamayız. Aksi takdirde kendimize en çok kendimiz oynamış oluyoruz. Halkı-haksız, adanlar bir tarafta, -tayin, terfi bu çeşit gö-

revlendirmelerde olur-, ölçülerini karıştırsan, o zaman işleyişini alak-bulak edersin. Bu partileşme değil, Partiden alıkoyma anlamına gelir. Kötülükler temelinde, olumsuzluklar temelinde, hesap vermeme temelinde sonuna kadar uzlaşma yapıyor. Ne uzlaşmasıdır bu? Ne ölçü-

belirsiz bu uzlaşma neyi kurtarıyor? Bu kendilerini de kurtarmaz.

Bir Parti değen nasil ele geçirilir, nasil korunur? "Militan koyun gibi yatmaz" tanımı vardır militanın. Yatıkları kurbanlık pozisyonlarına bahaneler buluyorlar. Her şeyleri ile cınyunyorlar. Artı nyete hiç gerek yok, burada bir gaflet vardır, burada Parti yaşamıyor. Partinin militan özelliklerini tamamen unutmaya vardır. İle, derlemleri görevlerini yapmaması; bundan kaynaklanıyor. Eğıtmisler, uyarımlarını. "İsparta Devri" tarihine bakın; daha çocuk yaşta insanları alıyorlar, silah edip "tıg" gibi yapıyorlar. Savaşı böyle yetiştirilir. Siz bir söz bile söyleyemeyorsunuz, peki Kürdistan da bunları nasil savaştıracaksınız? Japon geleceğine, Çin geleceğine bakın, kendi savaşıncıları çekik gibi yetiştiriyorlar. Bizimkiler iki kelimeyle yaklaşıyorlar, aylar bombos geçiyor. Fekî, bu savaşı nasil yaşayacak? Sen bu savaşıncı nasil yöneteceksin? Komutası alımdaki insana hiçbir şey verememek çok garip bir olay. Burada eğıtmî anlamı var, büyüyoruz nuz her gün terleri nasil döküyorum Burada da tehlikeler olmasına rağmen, ter dökme devam ediyoruz. Yapılması gerekenleri yapamıyordunuz dolay işler boşa çıkıyordu. Aylarca aşgari eğıtmî görevi yapıyorlar. Her gün "nasil ateş yapıyoruz, nasil sabot yapıyoruz, nasil savunma yapıyoruz, nasil dışman pusulasına rastgele döküyoruz" demek, yaşaman ve deşetlisini kabul etmek demektir. Bu yaşıma yaşıyanlar eğımenlikten başka bir şey imkân tanımaz. İle önderlikte yonamıyor diğer bir kofulu da burada ortaya çıkıyor. Dağa çıkmış ama, yapıldı dağa çıkmaktan başka her şey benziyor. Castro da zor bela 12 kişiyi dağa çıktı, denilebilir. Acaba o çıktığı dağ bütün Bizan dağlarında, diğer alanları dağlarında daha mı elverişlidir? Sanmıyorum, incelerinsen pek o kadar elverişli olmadı. Ortaya çıkır. 12 kişiyi çıkır, 2-3 yılı içinde 10.000 kişilik orduya ulaşır. Her türlü donanımı 1500 kişiyi yalnız bu buradan ulaştırıldı ama, halen düküroyorlar. Devrimciliğin, önderliğin bu şekilde imkânı halinde kofu derler adama ve hesap sorarlar. Hiçbir yerde böyle komutan görülmemiş. Sen yillarca bir on yapmazsan, nerede kaldı sorumluluğun? Sıradan adamı bile eğıtmeyen, ne ile uğraşıyorsun. Hani özgürlük davası? Hani halkın kurtu-

luş davası? Gerçekten çok garip; bu arkadaşlar ne ile uğraşıyorlar? Başka alanlar da diye! Şimdi Avrupa'da cınbirlerce sempatiçan kitlemiz var. Ükseye iki tane sağlığı, iliki aktarıyorlar. Burası, biliyorsunuz, dağbaşı. Her yerde Kürdistan mücahedelesi geliştirildi ama,

burada geliştirilemezdi. Fakat bizim de bir tutkumuz vardı. Yüklendik, geliştirdik. Oralarda her şey olmasa rağmen tenenzüld edip iki emekçinin örgütsel imkânı değerlendiriyorlar. Yönetici bulunmama, sorumlu durumdun olmaları böyle mi Kürdistanı kurtaracak? Bunları anlamak gerçekten zor. Bu durumdun, "bana ne" demek hiç olmaz. Yıyosun, gıyosun, özgürsün, o "bana ne" demek ne oluyor? "Şu söylediyi, bu böyledir" diyorlar. Senin elinde büyük imkânlar var, adam da var; biraz ilgilin, yüzlerce işi aktar. Ama hayır, rahat bir yaşıma içinde, sorumlulukları sırtı çeviriyor. Aslında böylelerin safından atılmaktan başka kurtuluş yolu olmaz. Zülm dünyası, yılmak isteyenlerin yaşantısı: böyle olur mu? Fakat sırtımızda böyle yaşamak istiyorlar. Ben de yaşamak istiyorum, fakat benim için bir emekçi; bir fırsat ve bir ilgi odalı olur. Emekçi, bir fırsat ve bir ilgi odalı olur, fırsatı. Benim başım gülmüze kadar tüm ilikilerime, egemen olan yön budur. Bunları güdüyorlar, bincere kişilik ilikisi olurmu geçiriyorlar. Halkı canından bezdiriyorlar. Bu önderimiz, önemli militanlarımız şimdi ne cevap vercekler? Siz yaşıyama, ne sanyosunuz? "Eşek Kürdün" yaşıma, yaşıma değildik ki! Bilirsizin, Türk egemenliği bir "eşek" tabiri icat etmiş; "Kiro" diye imlele isim de takmış değili mi? Şimdi siz bunu yaşıyosunuz, yaşıyosunuz. Bunun özgürlüğe, adam olmakla ne alakası var? İçide bulundunuz vahamet "Kiro" takıldığ, TC'nin ajan takıldığ. Baştan beri siz bunu yerle bir etmiyordunuz. Partiyi doğru yaklaşıklar, partileşmeyi tam sağlayarak bunu mümkün kılabiliriz. Parti için yaşıma üstün vererek bunu gerçekleştirebiliriz. Bunun ilikilere birli verecek, saygılık kazandırarak, saygılabileceğiz. "Birbirimizi boşla çıkardık", "şöyle saygısızca yaklaşıktık, hatla canına okuduk", bunlar akla getirilemeyecek durumlardır. PKK'ileşmeyi böyle kavramak demek, bitirmek demektir. Şimdi Parti içinde; birbirini kuyusunu kazananlar, birbirini adam yerine koymayanlar, birbirini işlemez duruma getirmek isteyenler, halkın başına bela olanlar, arkadan hançerlemek isteyenler, düşmanın ahlaksızlığını, düşmanın saygısızlığını, düşmanın her türlü zehir-zıkkımını yaşıatmak isteyenler var. Böyle PKK'ileşme olmaz. Hangisine so-

rusla, "PKK'ileşmeye varım" diyebiliriz, bu, lafta "varım" dir. Gerçekten PKK'ilik için "varım" demek böyle olmaz. Çocuk musunuz yani, söz vermayi ne sanyosunuz, bir işe "varım" demek, sizin için ne anlamla geliyor, anlayamıyorum. Ben "varım" dediğimde ilikilerime kadar kendimi katırım. Basit bir dostluk ilikisi için de böyleyim. Siz en önemli görevlerinizde bile, bir çocuğun içine girmeyeceği durumlara yaşıyosunuz. Ve elbette bu durumdun olan bir-sinden önder değil, zırp çıkır, ucube çıkar. Kurt tipinin neden bincere yıldır yaşadığı toprakları tanımıyor, kimliğini tanımıyor, dünyanı en lanetli kişi olduğun anlaşıyor. Ve PKK'de önderlik tanımayan, örgüt tanımayan tıpın bu olduğun anlaşıyor. Bunlar kazanır mı? Hayır, bunlar bu dünyada hiçbir şey kazanamaz. Şerefe ulaşabilirler mi? Ulaşamazlar. Hele hele özgürlük gibi yüce bir olgunun yanından bile gecemezler. Diyemeyiz ki, "kendimize hakim değiliz; ne yapalım, her tarafımız yamalı bohaça gibi, neresine dik atıyorsak, yitiriyor, tutturamıyoruz, kır yerden delikli kova gibiyiz. Nereyi onarmaya çalışıyorsak, diğer taraftan sızıntı yapıyor". Eger böyleyseniz, niye geldiniz? Ben buraya sağlam adamların gelmesini istem. Eger durumunuz bu ise, size güle güle gidin demek gerekir. Hemen hemen hepimiz onu da onuruza yidiremediniz gibi, başımıza bela kesiyor ve birliğe "varım" diyorsunuz. O zaman "varım" demekle gerçekçi davranın. Bu işlerde kandırmıyolam. Benimle birliğe var olma, benimle bu işlerde var olma ne anlamla gelir? Özellikleri,

'Birbirimizi boşla çıkardık, şeklinele laflar çok seviyisiz laflardır; 'şöyle saygısızca yaklaşıktık, hatla canına okuduk', bunlar akla getirilemeyecek durumlardır. PKK'ileşmeyi böyle kavramak demek, bitirmek demektir. Şimdi Parti içinde; birbirini kuyusunu kazananlar, birbirini adam yerine koymayanlar, birbirini işlemez duruma getirmek isteyenler, halkın başına bela olanlar, arkadan hançerlemek isteyenler, düşmanın ahlaksızlığını, düşmanın saygısızlığını, düşmanın her türlü zehir-zıkkımını yaşıatmak isteyenler var. Böyle PKK'ileşme olmaz...'

kapsamı, üstünlüğü, biriciliği bir bütündür. Ancak bu temelde, "varım" diyebilirizsin. Bu temelde, yeniden PKK'ileşelim. "Varım"ınuzu bu çerçevede biçün-biçün, ortaya koyun. Yine size zorlamayay. Siz şimdiye kadar altından kıyamayacağınız hiçbir görevi sokmadık. Bilkisi, sizler çok rahat başıbağlılığınızın görevlerin için gere, onlara saygısızlık ettiniz. Sizin önünüzde her zaman katbekat başıbağlılığınızın görevlerim var. Bizim Kürdistan halkının önüne koyduğunuz görevler için de bu böyledir, tek tek her militan için de bu böyledir ama, layık olamayan kendileri oldu. Tartışın yine kendi durumlarınızı gözden geçirin, size verilen görevlere bakın, altından

çıkılamayacak görevler değildi. Görevlere çok yaklaşılmı, yetersiz yaklaşımı söz göstermişsiniz. Biz PKK'nın, gerçekten koparmasını çok iyi bildiğimiz gibi, hepimizin yüreğinin, beyinin elverceği bir kaldırı sağlamlama da çok büyük özen gösterdik. Bunu anlayaman kendinizsiniz. Düşman da belki anlamadı ve o düşman olduğun için tıy olmuştur, yalnız sizler için aynı şeyler söyleyemeyiz.

Biz kişisel özelliklerinizi konuşturmanıza karşı değiliz; kişisel özellikler olumlu yönde ise akışılır. Hele böyle güçlü yeteneklerin varsa hayran olur ve hayayet bulması için elden gelen desteği esirgimeyiz. Kaldı ki, hiçbirinden kişiliği geçmiştin daha zayıf değildin. Kendinize bakılığınızda, bizim açtığımız yolda kişiliğinizde bir gelişmenin olduğunu göreceksiniz. Açık söyleyelim, kendine hakim olmama, PKK'nın özüyle yaşamıyla birleşmeye, bütünlüğe, bütünlüğe anlam veremeyceğiz. PKK'ileşmeyi doğru ele alın, alacaksınız. Şimdiye kadarki bütün yanlış yaklaşıklarınızda uzlaşacaksınız. Yapa-mıyorsanız, uzak durun bizden. Şimdi benim bu yaptığım eleştiriler bir sert gelebilir fakat, yanın burada veya şurada daha sert cezalar da karşınıza çıkabilir, hesabını ödemek zorunda kalırsınız ki; o zaman size yazık olur. Yani hayat affetmez, düşmanın affetmez. Bunun sorulduğuna biraz duyduğumuz için bütün bunları söy-lüyorum. Yaşıman acımasızlığına karşı sizin bu hatalı yaklaşıklarınız bir şey kurtaramadığı gibi, sizi de yerle bir eder. Ne yapalım, yaşıya böyle. Yani, ben sizin memleketinizi bu duruma getirdim, vatani vatan olmanın çıkarın geçmiştiniz. İnkari ben yatmadım", inkarı düşman yaratır. Biz bütün bunlara karşı; kişiliğinizde, aydınlığınızda, özgürlüğünüzde, dolik kadar bir şey de olur, bir pencere açılır. Bu konuda çocuk olmaya da gerek yok. Sanki sizin çok sağlam temellerniz vardı da biz ona layık olmuyor gösterememişiz! Olay değil, iflas ettimizi kişilikleriniz, geleceğiniz yoktu, bas-tığınız zemin sağlam değildi. Bu buna karşı hiç olmazsa, doğru bir yolda biraz da ısrarla yürüyecek adam ol-bilme imkânını sağladık. Fakat, "ben yine de eskiyi oynamın, ben yine de kotülüğü oynamın, kadime hakm al-mıyorum, ne de olsa serisen, lümpen-i" diyenler oluyor. O halde buna da biraz değinmek gerekir.

Lümpenizm, sarılenik değildi? Bu nasil sürdürüldü Parti içinde? Bazılarının bunu marifet bellemesine yaşıman hakkı veremeyiz. Köylü özellikler dediklerimizin hepsi lümpen özelliklerdir. İşsiz-güçsüz düğümünü ifade-sidir. Disipline gelme, kurata gelme, saygılılık sergileme, değerele bağ-lı, bir tarafa bakı. Lümpenizm bir-kaz ahab-puşu olur, biriktiren bun-anlar. Birkaç tane yaka arkadaş vardır, böğseden tanıdığı bir-iki kişidir bunlar. Bunlarla ahab-puşu ilikilen geliştin. Bunların insanlıkla alakaları yok, yurtesinele alakaları yok. Hele hele partilicilik hiç alakaları yok. Buna nasil tenenzüld edilebilir? Lümpen, en bitmiş tip Kürdistan'da Maşhurdu, her yerin lümpenli var-dı. Mahallenizde bunlardan çok var-dır, nara atarlar, içler ve ondan sonra da sizlerle. Bu yitilmiş midir, İle, Parti içinde de, çoğunun durumu buna benziyor. Kuralsız, kopuk yaşı-mak. Partinin kurallı, oldukça yüksek değeri, disiplini yaşıama kendini verememek, özgürlük yaklaşımı değil-dir. Sorumsuz, ekli bir lümpen yakla-şımıdır. Bunun etkileri oldukça var-uzunizedir. Kendini disipline etmemek ne demektir? Lümpenlikte ısrat etmek demektir. Lümpenlik, ıslas etmiş kiş-i-lik, diyoruz. Sağpı, solas bileli ol-maz. En zavallı, en güdülmeye ve cıyna getirilmeye açık en serseri mayın kılınmaya uygun tiptir. Ve siz bunun

oldukça etkili özelliklerini yaşıyoruz. Lümpen düşüncenin taşıyıcıları terketmez gerek. Bunu krabilme ve yaşatılması. Gençlerimizi, işsiz-güçsüz orlaya almışlardır. Doğru düştür ben öğrenim de görmediniz, bir iş de yerleşmediniz: ama bu, şu anlama gelmemeliydi! "Partide de bildiğim bildik, değişim dedik olacak!" Bu önemli bir husustur ve çoğunuzun yakın geçmişinde özelliğidir. Disipline gelmemek, saygılığa ulaşamama, Parti içinde taktiklerin sağlamlar yitirilmesinin olumsuzluğu, "kefale göre iş yaparım, eylem yaparım veya yapmam" anlayışları. Eğitimde gerek duyuma, ilerleme denilen, planlama denilen hususlara kendini vermemek, özellikle de yaygın olan durumlarıdır ve bunlar suçtur. Neden suçtur? Çünkü, lümpenlik iflas etmiştir; çünkü, lümpen, düşmanın en çok kullandığı bir tiptir. Onun temsil hiçbir şekilde kabul edilemez ve insan halinde bir suç olarak değerlendirilir.

Peki bütün bunlardan gayne ne kalır? Bütün bunlar eğer böyleyse; gayne muktaka ve hiçbir kaçamak yapmaksızın, hem büyük bir gönüllülükle, hem de bir zorunluluk altında doğru partileşmeye yer kalır. Çok açık dedik; bundan başka hiçbir şey bizi kurtarmaz. Doğru temellerde partileşme; başlangıçta de temel bir ihtiyaçtır; her döneminde de temel ihtiyacıdır. Şimdi daha da dayanılmaz, gerekleri muktaka yerine getirmesi gereken bir ihtiyaç durumuna gelmiştir. Bu iş militanlara yitirilmiştir ve adayları bizleriz. Bunun böyle içi-disi, zindancılaşması olmaz, militan her yerde militandır. Bu daha için gerekse kırk yılımız, bir avaz için gerekse kırk yılımız, bir türlü emre amade bir biçimde Parti için yitiririz. Böyle işse, PKK'ileşmede iddialı olabilirsiniz veya militanlaşma iddianızın bir anlamı olur, aksi halde yanlışlığı içinde olursunuz. Zor olmasa gerek, uygulamada hiç de böyle bir militanlaşmayı yaşayamıyorsunuz. Kendinizi buna neden veremeyeceksiniz? Benden daha fazla buna muhtaçsınız ve kendinize de hakimsiniz. Yola çıkışınız biricik anlamı, her şeyden önce militanlaşmayı tutturmak. Gerisi buna yanılarak yitirir. Bunun üzerinde denilileri geliştirebilirsiniz, hasta sosyalist kuruluşlar gidersiniz. Doğru şekilde sağlamlar mayan bir militanlık, daha sonraki bütün süreçlerin yıkılışını temellendirir. Bunun için de doğru militanlaşmayı, doğru okuduğu kadar vazgeçmez, tutku, en gönüllüce seferber olabileceğiniz görev olarak kalır. Unutmayalım ki; bu militan ağır zamana kadar yer yolumda yürüyün, başın, yolumda yürüyün bir militandır. Bizim ölümleri partileşmiş militan, sınıfı kalmaz. Dolayısıyla bir işlemler içinde, kuyunun altına dönmek; tutkunuz; onu bir indirmez, hiçbir yerde ve hiçbir koşul altında onun kaybetmemeniz gerekcektir. Soht düşmek demek, kaybetmek de olabilir. Kaybetmek, son tahlilde, birçok nedenleri sıralanmış partileşmemektir, militan ölümlerinden vazgeçmektir ve düşmanın iflası; politikasının aleti olmaktır.

Bizim halkımız, ekonomide iflas ediyor mu? Bütün aşmıza cabalara rağmen, aç mıdır? Evet, öyle bir iflas etmiştir ki elinde var olan da gidiyor; zaten hiçbir şey kalmadı. Bunlar çoktan gitmiş, özgürlük diye bir şey yok, birde çarkları varmış, emeği vardı; o da elinden gitmiş. Hepsini göçmen şimdiki, ülkesinde göçmenler, yurtdışında göçmenler. Bu iflası; yaklaşıp, düşmanın dayattığı bir yaklaşımdır ve bu konuda tartışmaya da gerek yoktur. Militan için de böyledir; her kaybeden militan düşmanın darbe emri ve düşmanın şartlandırdığı bir militandır. Yani onun objektif olarak sağlığıdır; bunu iyi bilelim. PKK militan ölümlerinde, bu anlamda kaybetmek olmaz. Bunun nedenleri anlaşılabilir

ve çok açıktır, ölümler ama kaybedilmez. Yani kendi şahadetinde de, büyük bir gelişmeye dönüştürür ve onun garantisine haline getirir. Ben şimdi? Hayır; açık ki, kazandıkların bir o kadarını da ondan sonrasında taramamaları bilirim. Çünkü onun temellerini atmışdır. Bu her militan için geçerlidir. Bir bölgedesiniz, bir görev dahilindesiniz; o görevi bile her hale getiriyorsunuz ki, sizden sonra, yuz kat daha fazla ilerletilebilir oluyor. PKK'nin, militan ölümlerinden birisi de budur. Onun için, PKK militanlaşmasına "evet" dediniz; ben şu sonarım, "ne kadardır başarsınız, zaferi yakalıyor mu? Ufkunuz, pratik çabalarınız buna göre yeterlidir mi? Yine, ustalık ve becerileriniz, bun mümkün oluyor mu?" İşte, tayin-tatmin kadrolu temel ölçütü budur. Yıllardır her kaybediyor ve doğru-dürüst bir mevzi kazanıyorsa, bu militan düşürülür. Yani önderlikte, tırmannamın, mesafe alınmanın, başarıyı yakalamamın ölçütleri vardır; onları muktaka uygulayacak ve o ölçülerle yaşamasını bileceğiz.

Kimin ne yaptığını bilmiyoruz, herkesin işi niyeti olduğu ve yaptığını yanına kaldığı, hesabının ve ölçüsünün olmadığı bir militanlık olmaz. Bu tehlikeli bir yaklaşımdır ve olayıculuğun kendini kamufle etmek için kullandığı iyi bir yoldur. Burada, netleşmek oluyor, emeği sağır, adalet ve ölçü yoktur; dolayısıyla gelişme de olmaz. Bugün, sosyalist toplumların içinde düştüğü durum, bu anlamda ölçüyü karmadır. Son tahlilde partinin bürokrattlaşmasıdır. Bu da, doğru bir işlemin her düzeyde yitirilmesidir. Kaçınılmaz olarak bütün ilişkilerde sonuç iflasır. PKK'yi böyle bürokrattlaşmış, yetkilerine dayanarak, çıkmak ve ilerlemek isteyen bastır, hakkı olana hakkını vermez, yakınığın ve kendine sevdalılığın göre değer verir işte, ölçülen kaybetmiştir, başının zeminini yok etmiştir. Ve bu durumlar var. Bu yönelimler, sağlığı bir başarı ölçüsü olarak, bir tayin-tatmin sistemi olmaktır. Şimdi, işleri ilerletmek kim? Nasıl ilerletiyor? Parti yasalarını netleştiriyor, yasaları kılın kimdir? Bu özellikler de, sahipleri de; PKK tarihinde, yüzlerce şehit şahidına bellidir. Bu bunları unuttuğumuz da suç topluluğumuzun neden ve nasıl buraya geldiğini mi tartışacağız? Hayır! İşte çokça adanmış eğitimci sınıf savadığımız, geriye adanmış bu olur. Suçu konuşmuştuk, çizgi dışılığı çokça tartışmamız, onza fazla değer vermek bile, sağ bir konumuzdur. Yapılması gereken; bu anlayış, her yerde yerle bir etmiştir. Devrimci korunum ve devrimci yaklaşım budur.

Biz PKK'yi bu kadar sınırlı etkilerle bu şekilde etkisi olmasın iş kurmadık. Bu kadar kemalist bir o kadar da işbirlikçi-leodal etkinin, hem de bir işi bideşerleş, yüzlerce zindancı canına okuması iş kurmadık. Evet biz PKK'yi, bunun için oluşturmuştuk. Bunların hepsini tartışamayız ki, bunların esasması bile okunmamalıdır. Her yerde bundan sonra içine girilmesi gereken tutum budur. Biz PKK'yi lümpenler ile anmak için, onların iflası satmaları için geliştirdik. Aslında bu işle, lümpence bir tek adam bile atamazlar. O zaman gayne ne kalır denilirse; gayne, emredilen tarzda ve doğru yolda tutulması gereken bir yaşama tarzıdır. Bu Kurdistan halkının tarihinde ilk defa, muhtaç olduğu bir önderlik tutumuna, onun otoritesi, ünümleri güç olma demektir ki, hepimizin bundan başka arzı edeceğimiz bir yaşam da yoktur.

Su anda, PKK adını, ölümüne şavaanları hepsi dürtür. Dürüstünüz, o zaman kabul etmelisiniz ki, tek boyutlu savaşçılık bir hiçbir. Böylesine bir militanlaşmayı, biz

PKK'de egemen kılamazsak, savaşçılığın başkalarına yarar ve bu savaşçılığın üzerinde, başkaları kendi çizgilerini egemen kılarlar. Bizim bu militanlığı tutturamamız ve dolayısıyla başarısızlığımız ne anlamla gelir, biliyor musunuz? Kurdistan'da diyorlar ya: "PKK'yi ezeriz, ardından da bazi reformları, işbirlikçilerin eliyle devreye sokarız", sonuça bu, bizim buna çabamız ve kanımız üzerinde hainlerin yeni bir sınıf olup oturmaı anlamına gelir. Kendimiz buna yol açmışız, canlarına okumamız gerekirken, canımıza okumışlardır. Mirasımızı çar-çur etmişlerdir. Buna sebebiyet veren de bu oluyordur. Düşünün bu kadar sehdidi, bu kadar acımasız yaşamı! Bu hain işbirlikçiler, yaygın organlarında açığı vuruyorlar emellerini, akbabalar gibi, leş kargaları gibi, değerlerini bizden koparmak istiyorlar, dolayısıyla PKK'nin ölümünü bekliyorlar. İşte, bu bile, kendi değerlerinin üzerinde kıyamet koparmak onların yitirilmesi yaşamamışın garantilemek için yetmelidir. Parti bilinciniz varsa, kurtuluş tutkunuz güçlüyse, gelişmenin-militanlaşmanın bizde

"Kürdistan'da düşmanın oluşturduğu tip, lümpenizmin ayanıkanmasıdır. Bu tipler, her şeyiyle iflas etmişlerdir. Borçludurlar, düşmüşlerdir, dolayısıyla üzerinde her türlü baskı ve sömürü deniriz. Siz onları yaşamak istiyorsanız, buyurun yaşayın, size 'gitme' diyen yoktur. Siz onlardan koparak, lanet getirerek, 'bize lazım olan, bize da özgürlüktür' diyorsanız o zaman, sömürdüzde tutarlı olacaksınız. Hem oradan kopmak isteyip, hem o özellikleri objektif olarak yaşamak, kendi kendinizle çelişmektir. Kendi kendisiyle çelişen, kendini çözemeyen adam da militan olmaz.."

anlamış olduğunı bilirsiniz. İşlere, böyle diyorlar. Başka cabadan sonra, sizin duyarsızlığınız, akıl erdirmeniz bir durumdur. Kürdistan'da düşmanın oluşturduğu tip, lümpenizmin ayanıkanmasıdır. Bu tipler, her şeyiyle iflas etmişlerdir. Borçludurlar, düşmüşlerdir, dolayısıyla üzerinde her türlü baskı ve sömürü deniriz. Siz onları yaşamak istiyorsanız, buyurun yaşayın, size 'gitme' diyen yoktur. Siz onlardan koparak, lanet getirerek, "bize lazım olan, bize da özgürlüktür" diyorsanız o zaman, sömürdüzde tutarlı olacaksınız. Hem oradan kopmak isteyip, hem o özellikleri objektif olarak yaşamak, kendi kendinizle çelişmektir. Kendi kendisiyle çelişen, kendini çözemeyen adam da militan olmaz. Olayıculuğumuz, ara sınıf özellikleriyim, bunlar bideşer sadece ve sadece kendi bitmişliğine, iflasına kalkı geçirmek. Buna, hiç ihtiyacımız yok, böyle renklerle gireceğimize bulduğumuz yerde kalın veya gelidini yuz gidin, başın bir seçenek olmaz. Aslında hiçbirizinin, böyle bir amacı da yok, ama objektif gerçekler iyi niyetizinden daha egemen ve daha etkilidir.

Görüyorsunuz ki, bizde PKK'ileşme, birlik, yaşama ve bu yaşam içinde yükselen militan özellikleri net

"Benim de PKK'ileşme durumumu tartışın derim; hatta en çok tartışmam gereken bir konu olabilir. Militanlığınızın anlam bulabilmesi için yaran da olabilir. Doğru militan önderlik hattını, bağıllıktan ziyade, kavrayıp uygulamayı önem taşıy. Bu konuda ben rapordan da öteye, bütün süreçleri bizzat kendimde işlemlere tabi tutmuşum. Size yararı olması için yapılmıştır. Yeniden irdeleniy, sadece burada da değil, her alanda incelemesini bilin, bazı sonuçlara ulaşın..."

ve açıktır. Şimdi sizler gerekirse, yeniden, bu temelde PKK'ileşirsiniz. Bu belimelerinde sadece Konferans yapısı için yapıyoruz, genelde bütün PKK'iler için geçerlidir. Yeniden PKK'ileşme, böyle olur. Kendini en eski PKK'li sanıp da bu tarımı ummayanın, PKK'ileşmek istiyorlarsa, lalı kalmakta da ısrarlıyorsa, böyle anlam zorundadır. Başka türlü PKK'ileşmemin imkanı yoktur, burada eski-yeni ayrımı da yoktur, tırmannayız. Biri başını almış gidersa, kuralsız ve şu yaşamdırın habersizse; ona dur diyeceğiz, düşüreceğiz, durduracağız; gerekirse dur bize katılana, yerli verir, onu kabul ederiz ama, diğeri kabul edemeyiz. Bunun kesinlikle yapacağı, ya bizim böyle idealimiz olan Partileşmeye doğru yapacak, ya da layık olduğu yere oturacak. O ısrar ederse, bide ısrar ederiz, Partimize savaşarsa, bide savaşırız. Ki sonuç da alınır. Neye mal olursa olsun, bunlar yapacaktır. Bütün bunlar şunu ortaya çıkarır: Yeniden partileşmenin güçlü bir zemininde bulunuyoruz. Bundan sonraki gelişmeler lehimize olacaksa, sömürü bun emrediyor. Düşmanın sınırdı bir geçmek isteyen buldozerinden kurtulmak isteniyorsa, böyle olmalıdır. Zorundadır. Eski-yeni, tecrübeli-tecrübesiz, az bilen-çok bilen, hepsinin böylesine bir yenilenmeye ihtiyacı var. Başta da belirttiğimiz gibi, gerekirse yeni bir başlangıç, yeniden bir PKK'ileşmeyi içiğimizde gündemeleştirilmelidir. Konuşursanız da bu konuda en üst düzeyde bir karar organı olarak buna aynı veriyor ve veremiyor. Bugün bütün sosyalist ülkeler bile, her gün yeniden yapılanımlardan bahsediyorlar. Kimisi yeniden yapılanıma adıyla kapitalizmin restore ediyor, kimisi de parti sosyalizmi. O, onların işidir. Biz kendi yolumuzda yeniden yapılanımları, hasta yeniden de demeyelim, başlangıçta özümne sadakatla bağlı ve bu özümün yeniden de değil, yetileri olmayan, her türlü tehlikeye açık biraktığımız sekillenmesini, bundan sonra hiç almazsa, fazla gülmekle deneme-sınama ve tecrübe yoluyla her yerde inşa edelim. Bütün Partimiz, açığı birimlerimiz bile yapıldığı her yerde buna yerine getirmeli. Gelişmelerin lehimize olmasını, kendini öldükçe aldatan, yenilgi konularına son vermek için, böylesine bir partileşme şarttır. Bu vazgeçilmez, etlenemez ve cüdükça da olgun başlangıç bir PKK'ileşme örneğidir.

Eğer herkes üzerinde yoğunlaşırsa, bu genellemeler az çok neyin yapılması gerektiğini kavrayacaklardı. Sonuç çıkmak, özellikle de partileşme davasında iddialı olanlarıdır. Genelde devrimciler, özcede de PKK'ileri kendini yenilemekten iddialı olan kişilerdir. PKK'deki düştür militan adayı, kesinlikle geçmişi ne olursa olsun, ki eskiye olabilir, samimiyse ve bu işte "ben varım" diyorsa; ya yenilenmeyi yapabilir. Biz sonra kadar buna açığız, fakat o denli de bunun doğru

temelde yapılamazında ısrarlıyız. Katılımımızı bu temelde yapmazın büyük bir firsattır. Konferansın bu konuda kendini, karar organı haline getirmesi işabellidir. Bütün alanları, buradan alacaklar güç ve cesaretle, yeniden partileşmeyi bu temelde geliştirmeleri bulunmaz bir firsat oluyor. Görüldü ki, PKK davasında "varım" diyenler için bundan daha iyi olmaz. PKK davası gibi, bütün halkımız üzerinde itirli-tiri tutuyorduk, onlar çekilir listesine koydu bir davada, hiç şüphesiz en başta militanların üzerinde itirli-tiri tutuyorduk, ona gerçekten layık bir militan olmak için her şeylerini ortaya koyacakları açıktır. Bu temelde sizlerin de partileşmeye oldukça değerli bir katılım yapacağınız inancındayım. Kendini gözden geçirmiş olsun, yeni ve yeteri kalmadığı olsun, güç gösterip başaraçığının da emnim. Ama aynı biçimde söyleyelim ki, bahsedilenleri doğru kavramak, yenilenmeyi, PKK'ileşmeyi bir laf, ifazatın değil demagog bir yaklaşım olmanın çakığı, gereklerini layıkıyla görmek ve bunun için tümüleştirme gücünü göstermek şarttır. Bu temelde başarılı olacağımıza inanıyoruz. Bu tutumu cesaretle gösterim. Çekimneye hiç gerek yok; kendinize güvenin, başarsınız. Bu konuda asla, herhangi bir yitilgine veya çeşitli denemelerde önünze engel olarak dikilmiş olumsuzlukları etkileyi olmaksızın, kişileri sınırlı etkiler, hasta düşman etkileri kesinlikle engel olarak gösterilebilir. Bu kendi başına bir düşkünlük olur; buna ağza almanın bile yeris bir yaklaşım olacağına bilerek gerçekleştirmek cesurca yapış diyoruz.

Benim için böyle yaklaşmak hiçbir zaman zor olmamıştır. Benim de PKK'ileşme durumumu tartışın derim; hatta en çok tartışmam gereken bir konu olabilir. Militanlığınızın anlam bulabilmesi için yaran da olabilir. Doğru militan önderlik hattını, bağıllıktan ziyade, kavrayıp uygulamanızı önem taşıy. Bu konuda ben rapordan da öteye, bütün süreçleri bizzat kendimde işlemlere tabi tutmuşum. Size yararı olması için yapılmıştır. Yeniden irdeleniy, sadece burada da değil, her alanda incelemesini bilin, bazı sonuçlara ulaşın. Bütün bunlar sizi, çok imhal ettiğiniz, ama muktaka ulaşılması gereken Parti hattına, onun militan uygulamalarına ulaştırır.

Anlaşılan, bu konuda esas olarak daha çok netleşmeliyiz. Kendini karıştırmaması gerekirken sizlersiniz. Şimdiye kadar yapmış olduğumuz çözümlerle, açılmamaya çalışırdık ve olanaklarımızı size sunmıdık. Bunlar layıkıyla yerine getirilmis. O halde size düşünen gereklerini başarıyla yerine getirin. Bu temelde de, sonuca kadar kendinizi Partileşmiş olarak görevlere yöneltin. Önemli görevleri-merkez de dahil- vermemek çekimneyeceksiz. Yeter ki, ölçülerı yakalayın, sağlamlar bir yürütücüsün olur. Görev vermemek çekimniz ve başarılı olacağımıza da inanıyoruz. O zaman gayne, kazanmasını bilmeniz kalır. Bu da başarmamız gereken bir görevdir. Hepsinize tekrar başlanlar dilerim.

Parti Önderliği: Aslında dürüst, iyi niyetli bir düstürlük de diyebiliriz. Girişim hep safca. "Girişimi mutfaka birliyi yapıp, ben onu beklemiyim" veya "ben ona bağlı kalmıyorum" düşüncesi ciddi bir önderlik zaafıdır. Aslında doğrudur. Alçakgönüllü olmak gerekli, kendini karıştırmışta ortaya fırlatmak çok doğru da olamayabilir. Ama işler çok tehlikede de ve görev beklediklerini, görevlerini sahibi değillerse; neye mal olursa olsun, hangi anlama gelirse gelsin, doğrudan kesinlikle ısrarla davranmak

ve hatta bu konuda bir doğru tutum sahibi olmak, bunu giderek yapıya maelmeye vazgeçilmez bir görev olarak ele almak gerekir. Kendi kişiliğinizi, bu yeteneği kazanması gerektiğini, temel zaafınızı bu olduğuna hissederek, bir tutum, bir yetenek kazanmayı bilmeniz önem taşıyor. Bunun sakıncası yok, böyle bir tutuma yükselmek, sizin de çabalarınıza anlam birer. Aslında, çabalarınıza baktığınızda, özde olursun, fedakarlık olsun bu sonucu kaldırabileceğinizdedir. Öyle bireysel tutumlarınızın esin olduğunuz veya kendinizi kof bir yaşantı içinde tutma isteğinizin olduğuna sanmıyorum. Bunlar kişilik üzerinde etkili hususlar değil.

Sizin için eleştirilen hususlar, yığan temel noksanlık, zaaf bellidir. Gerçekten, bütün bu arkadaşların beklentisi olarak, kıskı yapabilir ve dönemin dayatıldığı görevlere cevap verebilirsiniz. Buna, en yakın ad konumlarında birisine sahipsiniz, deniliyor. Bu, sizin de iddianız. Bilemiyorum, yanılıyor muyum?

B: Hayır Başkanım, bun pratikte ispatlayacağım.

Parti Önderliği: Bunun gereklerini günlük olarak yaşamayı esas almamızın, inaniyoruz ki, önemli pratik sahalarla geçireceğiz yapacağımız. Bunu bütün günlük yaşamaya düşürmeyi bilmenizdir. Bir yöntem değişikliği gerekir, bu temelde bir rol ifa etmek ayıp değildir. Bu, kişiliğin farklılığı değil, kişiliğin yetkinleşmesi olayıdır.

B: Sadece pratik gösterecek, pratikte istenilen performansı göstereceğini inanıyorum.

Parti Önderliği: İnanıyoruz buna, B. arkadaş, Derisin anlamında olmanıza rağmen, bu yönün temel bir zaafı olan bölgesel tutuculuğu da büyük oranda aşmış sayılır. Ülkemizin başka bir alanında uzun süre kalabile, tutarlılığın ölçütüdür. Yani, ulusal kurtuluş çizgisinde yerleşimden zorlanmazsanız, Parti militan yaşamında da sahip olduğunuzdan, mevcut çizgi militanlığın ileri düzeyde temsil etmede de zorlanmazsınız. Çünkü, bunun yaşamında fazla yabancı değilsiniz, çabasının fazla yoksun değilsiniz. Fakat yine de bir zaafınız var, yani, kapsamlı olmama, doğruları egemenliği için savaşçı ilerletme, onenleri peşisıra getirme, bu konuda kolektif olamama, sizin bütün bu olumlu özelliklerinizi kilitliyor; işlevsiz, verimsiz kırıyor. O açıdan, olumlu özelliklerinizi bütünleştire Partiyeye halka mal etmede vazgeçilmez bir göreviniz, bir borcunuz ortaya çıkarıyor. Buna layık olduğunuzu ısrarla vurguluyoruz. Partinin, Hatta Cephe ve Ordu faaliyetlerimizin de buna ihtiyacı vardır. Kaldı ki bu, ısrarlı bir militan çaba içinde olanları da haklıdır. Biz sadece bu konuda kolaylık sağlamalıyız, yoldaşca eleştirilerle birlikte imkan sağlamalıyız. Ki, bu konuda elimizden geleni oldukça yaptık sanıyorum.

B: Gösterilen iyiliğe layık olacağımı göstereceğim.

H. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: Bu arkadaş, biraz da kendine özgü devrimcilik uzun bir süre tutulan ve birçok Parti platformuna doğru yaklaşımın durumlarına girmektedir. Kendisinin beklenen rol ortaya koymayan, bireysel tarzda oldukça ısrarlı davranışları bir konumdadır. Partinin büyük esaslarını, gerillanın büyütmeli sorunlarına ve hemen hemen bütün sorunlara yaklaşımı kestirmedi ve öz yeteneklerine dayanarak bir yaşam tutumunuştur. Bunun, şimdiki kadar bütün pratik çabalarında yansı-

tan bir konumdadır. Proleter devrimci biçime varamamakta, bu konuda yeterli bir sorumluluk duygusuyla hareket edemediğidir. Geçen yillik eleştirilerde de, ciddi bir PKK'leşme sorunuyla karşı karşıya olduğu vurgulanmıştır. Konumunu aşmaza fazla yarı getirmeyeceği belirtilmiştir. Ülkeye yönelmeden önce, kişiyi düşünmeye bazı eleştiriler yapıldı, doğru yaklaşımın esasları konuldu. Ülkeye gidilece birlikte bu temelde bazı ılerlemeler olsa da, pratikde hükmettiler söylemek zor. Dar pratiği kurtarmanın diğer bir biçimi yaşıyor. Ve tabii ki, önemli bir önderlik konumuyla yüzyüze geldi mi, kendini buna hazırlamışlığı, son derece kestirime ve PKK geçişi ile fazla alakası olmayan bir yönetime konumunu yitirmeye çalışıyor. Siyasi ve örgütsel yoğunlukları oldukça uzak, örgütsel gelişiminin esaslarından habersiz, iyi niyetli de olsa, son derece tehlikeli yaklaşımlarla yüzüştür. Bizim yıllarca büyük çabalarla halledemediğimiz sorunları, o bir kırıda kestirip atarak halletmek gibi birçok tehlikeli konuma da girebiliyor. Ayrıca yaşıyor, istediği, büyüme diyeb bir sorunu da yoktur. Hatta açmazsı bir pratik, yanlıklarına yardımcı olmayarak, objektif olarak hak-harcalara gidecek davranışları yaşamakları kurtuluyor. Herkesi kendi bireysel konumu çerçevesinde görüp ona göre bir pratik dayatmaktadır. Tabii ki, güç geliştirilmediği için de bu, harcamaya iyi açıyor. Ülkeye yönelirken, şimdiye kadarlık pratikteki öneme ortaya çıkan ve bize güç kaybettiren bir yaklaşımda bu oluyor. Büyüme sorunlarının farkında değili ve büyümenin canalıcı sorunlarına yaratıcı yaklaşımın PKK'yi geliştiren dengeleri fazla bilmeyen ve bunun yoğunluğunu yaşamıyor. Onun ayıkla kalma geçişi her ne kadar bilimsel ölçüde davranışa da PKK'nin ayıkla kalma geçişi ile fazla uyumlu değildir. PKK'nin gelişiminin temposu ve özgün çabaları nedir? Kişiyiyle ilişkisi nedir? Bunu pek bilmeyen ve farkında olmaya da yanaşmıyor. Bunun yerine, bireysel faaliyet tutuyor. Dardır, kolektif örgütlenmeye fazla gelmeye, örgütsel biçime yaklaşmama, ordulaşma esaslarına fazla girmeme durumları vardır. Çok çaba isteyen talimat esaslarını ince eleştirip sıkı dokumayı ve bütün faaliyetler konusunda hassas davranması gerekirken, bunu yapmıyor. Her ne kadar eylem yapıyor olsa da, ona göre, belli bir eylem biçimliği kişileri her şeydir. Ama aynı zamanda, ne kadar eylem yapıldığından da haberi yoktur. Mevcut koşullarda PKK'nin ne kadar eylem güç getirebileceğini hesaplamıyor. Bu konuda, onun da seç-pasifist bir yaklaşımı vardır. Ona sol-sektör yaklaşımı, sağ-pasifist yaklaşım işlemler. PKK'nin eylem kapasitesi hiç hesaba katılmıyor. Bu, hemen hemen hepimizde kendini açığa vuran bir durumdur.

Bu arkadaş da direngiden, devrimci savasta ısrarlıdır, iyi niyetlidir, özgücünü konuşturabilir ve yan yatmayan bir tiptir. Fakat bütün bunları da Parti hattını ve silahlı devrimci anlayışını iyi somutlaşmamış, bir anlamının olacağı açıktır. Eleştirileri yapılmıştır. Ülke içi toplantılarda eleştirilerle de verilmiştir. Fakat biz biraz yetersiz olduğuk. Özellikle raporları çok yetersiz olduğu; durumları ızah etmekten ve sorunları ortaya koymaktan uzak olduğu düşüncesindedir. Bu temelde bir tespiti vardır: Gelişime potansiyeli halleten olan bir arkadaşdır. Fakat anlayışında oldukça kemikleştiği için, dönüşüm olayını iyi yaşamasa gerekirey. Geçen dönemde Akademi ortamında yapılan eleştiriler, verilen eleştiriyi bu temelde bir dönüşümü

kendi pratiğinde hakim kılması gerekir. Partinin, çizgi devrimciliklerinin onun yaşadığı biçimsizliği kabul etmemesi, biçim sorunlarına kendini verememenin büyük bir noksanlık olduğuna, birçok çabayı anlamış olduğu bilmesi gerekirey. Örgütlü silahlıya savaşması, bir takım düzeyinde ve yakın sahasındaki bir birlikteli sınırlı kalmaması, bütün mücadele alanlarını ülke sahatında düşünmesi, acil ve uzun vadeli işleri iyi planlayabilmesi, buna göre gücü önüne ayarlaması, örgütlü alanlarını buna göre planlaması gerekir. Bunun sorumluluğunu, duyması, kollektivizme gelmesi, takdiri ayırtılı talimatlarla hayata geçirilmesini ve bunun tedbirlerini sürekli geliştirmeyi bilmesi ve bizzat bu konuda denetlemeyi yapması, yoğun bir çabayla ilişkisi bırakmaması, bütün ilişkileri anlamı vermesi bilerek yürütmesi ve katro eğitimi, yeniden düzenlemeyi, kitle ilişkilerine önem vermesi,

ederek, büyük noksanlığını farkeder, gidermeyi esas alması. Partinin kendisine yönelik temel bir eleştirisi ve beklentisidir. Kısaca bu arkadaşımızın durumuna böyle değiniriz. Tanıyanlar vardır. Raporlarda da okudunuz, eklemek isteyeceğiniz bir husus var mı?

B: Arkadaşın en belirgin özelliği; kestirimeciliktir ve bu pratigine de yansıyor. Diğer bir yönü ise pratigine bireysel yaklaşımıdır. Karar gücü olma durumu yoktur. Aynı zamanda, yanındaki arkadaş yapısını faaliyetlere ortak kılma, örgütlenme konusunda önemli zayıflıkları yaşamaktadır. Bu biraz da kestirime durumundan kaynaklanıyor. "Herkes her şeyi biliyor, o açıdan herkes yapmalı" mantığıyla işin içersine girme yolu vardır. Bundan dolayı, istediği tarzda bir pratiği görüyünce, sorunlara kestirime yaklaşması ortaya çıkıyor. Esasen en büyük zaafı, bireysel anlamda kendisini katma

bütünleyle güçlendirmeye imkanını da verebilmek ve hem de yıllarca bunu yapabilmek. Partide tecrübe kazanan bir kadronun yapması gerekirey; tecrübesizleri büyük bir özenle, o kadar yol aldırıcı yöntemlerle kendi seviyesine doğru çekilebilirler. İşte bu arkadaşta, bu da yoktur. Bunu yapacağına, tam tersine, "niye yapamıyorum" biçiminde öfkeli bir yaklaşımla, onu kendi zaafından harcamaya kadar veya işle "boyununu ölçüsünü alsın" biçiminde bir yaklaşımla harcamaya kadar götürülebilir. Bazi eylemlerinde bu tehlikeli yaklaşımı oldukça açığa çıkardı. Bu doğru bir eleştiri yöntemi değildir. Harcatma yöntemi oluyor. Aktılı ve güçlü önder, bilakis zayıf ögelere koruma altında, denemelerle güçlendirerek, onları da kendi seviyesine çekilebilen önderdir. Bunu göstereyidi oldukça yararlı olabilecekti. Bu temelde **Ağır** arkadaşın da bir yöntemi vardı. Güçlü olmasını, zayıf ögelere güçlendirmede kullanıyordu. Fakat bağlı kalıncasına çok yenildiği halde bu yöntemin tutturulmasını, fazla sınırlı davranışlarını ve bağlı kalıncıdır. Bu, militan hat aşından ortaya koyuyor. Birçok şeyi güç getirebilme-anlayış dahil-konumunda olduğu halde, bundan Partiyi yararlandırmaması ve kendi bireysel tutumunda ısrar etmesi gerekiren Partiyeye karşı hiç de iyi olmayan bir konumu, hiç de haksameteği halde yaşadığını, bu anlamda Partiyeye oldukça borçlu olduğunu ortaya koyuyor. Düzeltme ve eğitime hakretine çok yönlü çabalarla katkıda bulunması gerekiren, hiç orali olamayan, "herkes doğru yapmalıdır, eğitimi tamamlamalıdır" tarzında yaklaşılıyor. Bu konuda zımkın kadar özgün çaba sarfetmemesinin kabul edilebilir hiçbir yönü yoktur. Kürtistan gibi çok gen bir halkan içinden gelen bu savasçılar, bu kadar işsizlik karşılamak, kendi haline bırakmak, içinde yeniliği daha her türlü olumsuzluğu taşıy. Hatalara karşı yine aynı yetersizliği sergilemesi, ordulaşması çok ciddi bir noksanlıktır. En başta kollektivizme gelmeye ve kestirip atma, Partiyi adeta tehdit ediyor. Öyle ki, bazı davranışları yönelik olarak şunlar bile söyleyebilir: "Parti Önderliği yirmi yıldır dağ gibi noksanlıklarını ve hatalarını karşısında bize tek bir sert söz söylemediği halde, bunlar bir gün bir sorumluluk almışlar ve en amansız ve hatta suçluları, sert, kestirip atmacı bir yaklaşımla bizi bitirmenin esigine kadar getirebiliyorlar." Bu da yöntemde ne kadar tehlikeli bir konumda olduğuna ortaya çıkarıyor. Yani, PKK'nin yönetimin anlayışının çok gerisinde olduğuna ve bunun hiç de farkında olmadığını, farkında olsa da gereklerini yerine getirmeye kendini vermediğini iyi ortaya koyuyor.

Sonuç olarak; Bu söyleneler temelinde oldukça kendini düzeltmeye ceditte ihtiyacı vardır. Bu konuda eleştiriler kesindir. Genel esaslarını ortaya koyduğumuz temelde bir eleştiriyi mullaka yerine getirmelidir. Aksi halde, giderek gereklerini yapmazsa görevlerde sınırlanmaya gitmek ve kendi bireysel konumuna denk gelen görevlendirmeler içinde tutulmak daha doğru olacaktır. İleri düzey sorumluluğunu, kendini güçlü bir eleştireli ile düzeltmemesi ve özellikle bunu somutla kanıtlamadan bu haliyle tutmak tehlikelidir. Faydadan çok zarar verecektir. Biz yine de, böyle bir dönüşümü yapacağına inancımızın olduğunu belirtiriz. Bundan sonra pratikte kesinlikle durumunu görüp, görev içinde tutmanın şartını böyle belirlemek ve bunu beklemek gerekir. Bu temelde, düzeltme, Parti çizgisine tam hakim olma ve buna başarmaya oranında ileri düzeyde görevler içinde bulunmayı uygun görmek yerinde olabilir.

"Herkesi kendi gibi sanma; kendisinin yıllarca ve büyük bir çabayla ulaştığı bir sonucu, çok kısa bir sürede 'niye herkesin yerine getiremediği' mantığı hakimdir. Bu durumlar karşısında tepki de duyuyor. Bu durum ona, yanibaşındakileri gerekirey -kötü niyetli olmasa da- harcatmaya kadar da yol aldırabiliyor. Tehlikeli olan tutum da budur. Sen mademki belli bir güçlenmeyi yaşıyorsun, yapılması gereken; güçlenme sayesinde güçsüzleri güçlendirmeyi bilmektir. Bizim burada bir yöntemimiz vardır; bu, eleştirir kadar, bütünleyle güçlendirmeye imkanını da verebilmek ve hem de yıllarca bunu yapabilmektir..."

bir bütün olarak Parti politikasının bütün yönleriyle açılması göz-kulak olması şarttır. Raporları biriki sayfa ile geçiştirmemesi, kapsamlı raporlara, yazılı ve sözlü olarak ulaşması, üstün bir kollektivizm sağlaması, ulaşılabilirlikten kaçınmaması, durumu kurtarmak açısından önde ve enastası ısrar etmesi, hep kendisinin yaşaması gereken görevler olarak görmesi en doğrusudur.

Bunlar, PKK çizgisinden sorumlu militan devrimcilik vazgeçilmez gerekleridir. Bu temelde öz eleştirisi yaklaşım ve yetkinleşme ile, dönüşümü tam sağlanıyorsa, kurtuluş mücadelemizde oldukça verimli bir aşamaya girebilir. Arkadaştan beklenen de budur. Gücü de buna yetebilir. Kendi çabalarına dayanarak, bu temelde dönüşümü yaşamasa olanaklıdır. Fakat eleştiriyi bu temelde kendisine yitirmesi ve kişiliğini bu temelde yitirmesi, düzenlemesi, örgütlenmesini bilmesiyimkindür. Aksi halde, kendi bireysel-özker konumu ve halen şimdiki kadar yürüttüğü özgün devrimcilik, bize faydadan çok zarar vermektedir. Bu ön mullaka aşılması bir görev olarak önüne koyuyoruz. Ve bütün Parti gücünü bunu yapması: bütün sorunları arkadaşlarıyla, gerek yakın çevre olsun, gerek bütün Parti üyeleriyle bunu yapması; bireysel, dar ve tutucu konumda ısrarlı olmaması gerekir. Bunun büyük önemini idrak

konusunda o kadar olumsuz olamamla birlikte, yanındaki yapıyı bunu ortak etme, yanındaki yapıyı eğitime konusunda zayıflıkları vardır.

S: Belirgin olarak görülen diğer bir özellik de, gelişimise gerekiren sorunlar hususunda yapılacak bazı şeyler varken, bu konuda etememe, hep ılerne bırakmak tutuma girmektedir. Bu, diğer hususlarla da birleşince, zamanında oynaması: gereken rolü oynamamakta ve kendisinin beklenen biçimde sunması gereken katkıyı verememesidir.

S: Yaşamından eyleme kadar, son derece planlız ve programlı hareket ediyor.

Parti Önderliği: Evet, durum aşağı-yukarı konulduğu gibi oluyor. Eleştiriler daha da geliştirilebilir. Eğer ılerde bir karar durumuna getirilirse, açılabilir de. Fakat, durum belirtilen tarzda. Herkesi kendisi gibi sanma; kendisinin yıllarca ve büyük bir çabayla ulaştığı bir sonucu, çok kısa bir sürede "niye herkesin yerine getiremediği" mantığı hakimdir. Bu durumlar karşısında tepki de duyuyor. Bu durum ona, yanibaşındakileri gerekirey -kötü niyetli olmasa da- harcatmaya kadar da yol aldırabiliyor. Tehlikeli olan tutum da budur. Sen mademki belli bir güçlenmeyi yaşıyorsun, yapılması gereken; güçlenme sayesinde güçsüzleri güçlendirmeyi bilmektir. Bizim burada bir yöntemimiz vardır; bu, eleştirir kadar,

toplantılara gereken değerini vermemesini, bunların çözüm haline getirilmemesini, bütük-pörçük soyut bir biçimde geçirilmesini mahkum edenken; bunu yerine getirmeyen her türlü yetmezliği, siyasal-ideolojik düzey yetersizliğini sergileyen tüm yapıyı da, Parti çizgisi doğrultusunda kendilerini dönüştürmeye, bundan böyle her yerde Kongre'den alt komiteler kadar toplantının hakkını vermek, en gevşekten en ciddi kurallara kadar harfuyen uygunluk, düzeltmenin en temel aracı-ınca işlev kazandırmak doğrultusunda görevde davet etmiştir.

Bundan hareketle, **Toplantılar**; biçimsellikten çıkarılarak, hayali sorunların çözümlenmesi, önemli kararların gilmesi doğrultusunda olup, gündeme kesinlikle önceden saptanmalı ve toplantıya katılan üyeler hazırladıkları raporlarla katilim gerçekleştirmelidir.

Yeni düzenlemeler yapıyor, yeni görevlendirmelere gider.
b) Görevden alma, yeni görevlendirmelere saptama, örgüt sorunlarını, propagandası ve eylem yönlerini belirlemeye kadar tüm faaliyetlerden sorumludur.

c) (...) **II. Ulusal Konferans;** Başta Merkez Komite üyeleri olmak üzere; tüm kadar yapısını, Konferans çözümlemeleri ve kararları doğrultusunda kendilerini dönüştürme-yenileme ve çizgi devrimcilikne ulaşma temelinde görevli kılınmış olup, bunu bir şans olarak tanımlıyor.

Yine, Parti Merkez Komitesi başta olmak üzere, tüm komiteleri

ve kadroları, tüm faaliyetlerin üst mekhezlere aktarılması ve pratiğin denetimi açısından rapor-talimat sistemi mulaka hayata geçirmekle görevli kılınıyor.

II. Ulusal Konferans; Merkezleşmeye, çizgiyi uygulamaya sahip kılmayınları, Partiyi geliştirmemeyi bir tutum olarak dayatanları, merkezleşmeye layık olmayıp da, bunu eski "ünlemler" dayanak sürdürmek isteyenleri, Merkezle oynayan, merkezleşmeye boşa çıkaran tasfiyeciler, eğilim ve anlayışları saptamak, bunları netleştirmek, Parti ve çizgi suçlarını açığa çıkarmak, Parti içinde ve dışında Parti çizgisine yönelik tehditleri ortaya çıkarmak, geçmişte ve günümüzde çarpık uygulamaya ve kararlara tabi tutulmuş olanları saptamak, Parti disiplinlinin uygulanıp-uygulanmadığını denetlemek vb. görevleri yerine getirmek için; Parti Merkezi, "Disiplin ve Denetleme Kurulları'nın örgütlenmesini üstten alta doğru (Eyalet düzeyine kadar olup, gerekirse daha alta kadar da) kurmak, yönlendirmek ve işlerlik kazandırmakla görevli olup, bunun işlevine uygun görevlerini gerçekleştirebilmeleri için gerekli görüldüğünde "Özel Komisyonlar" oluşturmakla yetkili kılınıyor.

II. Ulusal Konferans; Yeniden "Denetleme ve Disiplin Kurulu'nun örgütlenmesine yöneltmek kararlaştırırken; bu konuda geçmişte ortaya çıkan ve mücadele tarihlerinde oldukça tahripkar bir rol oynayan, Parti tüzük ve kurallarına boşa çıkaran, sonuçta örgütsel tasfiyeye yolcan tutum, anlayış ve bütün sınıfıdaki etki ve yaklaşımları

mahkum etmiştir.

II. Ulusal Konferans; Partinin üç eleştirel döneminde de özellikle disiplin ve denetlemenin tamamen ihlal edildiğini, bu anlamda örgüt tüzüğünün boşa çıkarıldığını, kadrosal varlığını bu kuralları işlemlerinde gereken dıyarlılık ve hassasiyeti göstermemeleri, çoğunlukla bundan kaçınmaları, örgütlü-ilek yaşam ve mücadeleden uzak yaşamayı prensip edinmeleri sonucu; tasfiyeciler, komplocu, feodal entrikacı, halk değerlerimize yabancılaştırılmış düşmanlaştırılan kemalist duygu ve düşüncelerle yüklü öğeler, henr boşluklardan yararlanarak öne fırlatılmasına ve hem de kendilerini konuşturmalarına, "örgüt kuralları işleymiyor" adı altında örgütsüzlüğü, dağınlığı, her türlü yozluğu yaymalarına, yersiz ve hiç de hak edilemeyen zamansız kayıplara, halka, savasçılara ve bütün Parti yapısına karşı çeteciliğin, eksiyağın, kontracığın ve hatta bunu da çok aşan caniyane tutumların yaygınlaşmasına neden olduğu belirtilmiştir.

Yine, bilerek veya bilmeyerek bu suçlara iştirak eden yapımızın durumu değerdendirilmiş, yeniden Partiyi en sağlam bütünlüğe taşıyarak hızla kendilerini eğitip-iletmeleri, Parti karşıtı bu eğilim, tutum ve anlayışlara karşı Partinin örgütsel birliği içerisinde, Parti siyahıyla Parti bayrağıyla yükseltmek savagınının, safalarının netleştiğininin vazgeçilmezliği üzerinde durulmuş ve acil bir görev olarak hareketinin mulaka yerine getirilmesinin önemli vurgulanmıştır. Özellikle de bu konularda geç-

mişle ve günümüzde içine düşülen ağır hatalar, suçlar ve yetersizlikler vardır. Disiplin ve denetleme kuralı ya bir kenara bırakılmış, ya çok çarpık yaklaşımla, ya da Parti karşıtı bilinciğe öğerece bu adı altında komplocu-entrikacılıkla kadro ve savasçılar harcamış, kaçırına neden olmuştur. Bunları Parti ve mücadeleimizden uzaklaştıran, zarar veren tutumları yaygınca sergilenmesine yolcan ciddi durumlara olduğu çıkarılmıştır.

Bu anlamda; bütün bu olumsuzlukların bertaraf edilmesi, tüzüğün işlevine uygun hayat bulması ve uygulanması, Parti örgütlenmesinin sağlam temelinde örgütlenmesine uygun çözümler üzerinde durulmuş, bu anlamda hizmet eden Disiplin ve Denetleme Kurullarının örgütlenmesi de karara bağlanmıştır.

(...) **Disiplin ve Denetleme Kurulu;** 1- Parti çizgisinin, işleyişinin ve tüzük devrimcilikinin uygulatılması ve denetlenmesine yükümlüdür. 2- Bilinçsiz veya yiniyetli olarak yapılan, Partileşmeye, bunun için yetersiz başa harcama, kendini ve yoldaşlarını eğitmeye, eksiyağın ve yoldaşlarına ısrar etmesi, yoldaşlarına karşı saygılı ve öçülü olmama, Partinin işleyiş kuralları ihlal etme, Parti çizgisini, değerlerini koruyamama vb. gibi tutum, davranış ve yapılar, disiplin suç statüsünde olup, "Disiplin Kurulu'nun denetimini gerektirir. 3- Örgütsel sapma biçiminde olmama, fakat genellikle görevlere sahip kılmayarak ciddi tahribatlarla yol açan; Partileşmeye; asgari ölçülerde görevlere sahip kılınması gerekirken, bunu yapmayarak suç-

lara zemin oluşturan; dolaylı da olsa işlenen suçlarla uzlaşma (bilecek veya bilmeyerek) temelinde ortak olan; bireysel kaygı, günü kurtarma mantığıyla hareket ederek olumsuzluklara, suçlara karşı sessiz kalmak; müdahale etmeyen; karar gücü olması gerekirken uzlaşmaya giden; bu durumıyla yıkıcı, bozguncu ve tasfiyecili tutumlarla zemin oluşturan; yetkisini bastırma ve sindirme aracı olarak kullanan, devreden; yanlış bilgi veren; izinsiz görev alanı terkeden; yetkisiyle oynayarak boşa çıkaran; sabote eden yapı, anlayış, tutum ve eğilimler Parti suç olup, Disiplin ve Denetim Kurullarının faaliyetleri kapsamı içerisinde ele alınıp, gerekliğinde "Özel Komisyonlar" tarafından da ele alınır.

4- Direkt karşı-devrimci hizmet eden, kontra pratiğini, anlayışlarını yayşayan-yatışan; yoldaşını katleden, halkın namusunu ve onurunu oynayan; halka ve yoldaşlarına karşı kin güden; despotluk, bastırma, önünü tıkama gibi yıkıcı faaliyetleri sergileyen, yoldaşlarına iftira eden, küçük düşüren, moralizsiziği, ahlaksızlığı yayşan; bölgeçlik, mezhepçilik yapan, yoldaşlarına ve halka sıfah çeşet, döven, yaralayan; safardan adam kaçırın; üslup ve hitabıyla yoldaşlarını bulandıran; sokan; eğitimi veremeyen; engellenen; Parti çizgisine oynayan; tasfiyeciler, bozguncu, yıkıcığlı bilinci veya objektif olarak yayşan; Parti işleyiş kuralları işleyemeyen yapı, kişi, anlayış ve tutumlar. Parti "Özel Komisyonlar"ın kapsamı içerisinde ele alınır.

YOLDAŞLIK İLİŞKİSİ VE PARTİ YASAMI ÜZERİNE

Yoldaşlık ilişkisi, devrimci yaşamın en anlamlı bir parçasıdır. Bir devrimcin kendisini yönlendirdiği; eksiyağ olarak da, Parti siyasetinin en çok yoğunlaştığı, somutlaşmış; devrimci yaşam içersinde yurtsavırıldığı, halk özünüğüne bağliğin militardığı sayırdı, hayata geçirildiği; dolayısıyla Parti yaşamı olduğunun kinnin hangi yefenekte olduğunun ortaya çıkardığı yaşam, devrimci yaşam ve onun yoldaşlık ilişkileri olmaktadır. Bir devrimcin bütün ideolojik-politik özü, bu yaşamda kendisi ele verir. Çizgi'den neyin kavrandığı, çizgiyi uygulamaya gücünün ne olduğu, bu-rade somutluk katmanını yaşamın kendini irtbas etmeye iltihay duymadığı, hiçbir sahteliğin kendini gizleyemeyeceği, özü ne ise biçimde böyle ortaya çıkmaya zorlandığı bir yaşam ve Partimizin yakalamak istediği bir yaşam ve ilişkidir. Bu ilişki; yurtsavır halkın özünüğü peşinde koşan, bunu tüm yaşamında sergileyen, yenili her düzeyde getiren, geriliğe karşı verilen savasımı kazanmış, saptamlara izin veremeyen ve ulusal-toplumsal kurtuluşun ve yoldaşlık yükselişine önderlik eden militan itiyi şekillenmesinde ifade edilir.

Yoldaşlık ilişkileri; devrimci yaşamın özünüydür, sevgidir, saygıdır, kendinden önce yoldaşın düşünme-dür; onu yüceltmek, iletmedir, insanlığı özünüğü açmadır, onura ulaşmadır; bizde yitirilen her şeyin yeniden kazanılmasıdır; her an, her saat eğitimle, bütün çalışmalarımızla birbirini destekleyecek ve bizi her türlü hastalıklardan kurtararak, kendisine getirecek olan yaşamın özünüğüdür. Kuruyan, çürüyen her şeye karşı, tekrar yaşama çekecek olan kutsallık derecesindeki bir ilişki ve yaşamdır.

Yoldaşlık ilişkisi ve Parti yaşamı,

kutsallık derecesinde bir ilişki ve yaşam olması rağmen, gerek bu yaşam ve yoldaşlık oynayanlar ve gerekse Partinin yaşam tarzı üzerinde zaafıyalla yaşayışınlar da az değildir. Düsmancına, tutumlarında, oportünist ve tasfiyeciler öğelere kadar, Partiyi darbe vurmak isteyenleri hepsi, bu temel yaşam özelliğimize oynamışlardır. Parti yaşamının somut ifadesi olan ahlak ve moral yapısını öldürmeye çalışmışlardır. Kapkara kışkırtıcı ile diken gibi batan, zehir kusan, son derece batiğini her an yoldaşlarına, Partinin ruhuna batıran, Parti yaşamını doğrudan düşüren, Parti yaşamını tasfiye etmeye çalışan, Parti yaşamını yasnamaz hale getiren, saygı-sevgiyi yüklenilmesi gereken yoldaşlık ilişkilerini zayıf kılın, özü ile oynayan tutumların varlığı ve bütün bu olumsuzlukların kaymaçası yaşamı; en üstten, parti yapıcısı yapsından tutulm gerilla, onun en üst örgütlenmesine; savasın örgütlenmelerinde tutulm gerilla yaşamının oturtulmasına ve kitle ilişkilerine kadar, Partinin ve savasın örgütlenirliğin geliştirmesini darbelleyen, geriletken, yüzü düşüren olumsuz ilişkiler, feodal-çeteci anlayışlar, ağavayı ve bunun tersi durumunu temsil eden klöce yaklaşımlar ve her türlü sınıfıdaki özellikler her apıdan yasatıldı ve halen önemli bir sorun olarak da varlığını tehdit etmeye devam ediyor. Parti yaşamı ve yoldaşlık ilişkileri yaklaşımda, en üst düzeyden en alta kadar sergilenen bu tutumlar, bati savasçımın alıymakta da kalmıyor, hakketmedirğin darbelirin ve yenililerin beraberinde getirilmesini kaçınılmaz kılıyor. Düsmancına faaliyetlerin en önemli uygulamaya alanı da, bu hususta ortaya çıkıyor.

Parti yaşamını ve yoldaşlık ilişkilerini oldukça zedeleyen ve bu denli

büyük tahribatlarla yol açan bütün bu tutumların aşılması; Parti yaşamı ve yoldaşlık ilişkilerinin ruhuna uygun hayata geçirilmesini bütün Parti militanlarının temel görevi olduğunu belirleyen Konferans, sorun üzerinde kapsamlı durmuş, somut, çözümleyici kararlara ulaşmıştır.

Bunun için;

-Parti yaşamı ve yoldaşlık ilişkilerinin dayandığı nokta; kişinin hangi siyasi esas aldığı, ne tür bir örgütlük özünüğü içinde olduğunu, bu konudaki düşüncelerine öderesi, o yetkilinin, o somutlunun devrimcilikini belirler. Yetkililerin köyüye kullanan, sorumluluklarının gereklerini yerine getirmemek, birçok örgütsel ilişkiye açık halk kitlelerini ve yine çevresindeki Parti öğeleri, Parti politikası doğrultusunda hareketle geçirmemek, son derece örgütlenmeye hazır olan imkânları kullanmamak, örgütsel ilişkiye açık bir için genç eğitim adayının gelişimi üzerine çalışmamak; ilgilenmemek, iletmemek, yetki ve sorumluluğu üzerinde cınmak, tehlikeyi bir konuda bulunmak demektir. Bu ilişki, kesinlikle proletaryanın devrimcilikinde hatında değildir. Başka doğrultuların, köleliğin, ağavayı özelliklerini emrinde. Ve böyle birinin yer aldığı sorumluluk sahasında kesinlikle başarsızlık ve kayıplar peşisıra gelir. Bu öçü çok önemlidir. Kimin ne olup olmadığının ortaya çıkarmaya imkân verir. Bilecek veya bilmeyerek bu konumu sergileyenler, Parti suç işlemektedirler. Kişinin örgüt içindeki konumuna ve düzeyine göre cezaı uygulamalara gidilir.

Bir devrimcinin en güçlü özelliğinden bahsedilecekse, güçlü örgütsel ve yoldaşlık özelliği olan kişiden bahsedilir. Hiçbir özellik, yoldaşlık ve örgütsel özellik kadar bir devrimcinin

özüsünü belirlemez. Bir kişinin çizgisi etkiler altında, dolayısıyla Parti çizgisi karşısında bulunup bulunmadığı ve bir uygulamaya gücü olup olmadığı görülmek isteniyorsa, o kişinin örgütsel ilişkiler ve yoldaşlık ilişkilerine bakmak gerekir. Bu anlamda, örgütsel ilişkilerle ilgilenmek, ilişkileri koparmak, dağıtmak, gerletmek; yoldaşların öğeli-iletmek, yüceltmek, koştayarak, kutanmek, kin gütmek, gerletmek, tökenise etmek, küçük görmek, küfür etmek, dövmek vb. durumlarda cezaı uygulamaya devreye girer. Bu da, Parti suç olup, disiplin kurullarının görev kapsamına girer.

Partinin sunduğu ve gerçekten çok büyük çabaların sonucu olarak anlaşılması gereken yetkin sorumlulukların kullanılmamak, onun farkında bile olmamak, devrimci savasçı yönelmek, kend öznal ve savasçırdığı yetilerini dayatmak, suç teşkil edip, eğitim, ika, yetkisi sınlırlarında da dahil, gerekten cezaı uygulamaya girmek; ısrarı halinde Parti suç kapsamına almak gereklidir.

Birinin, düsmancı karşısında yenik olduğunun bu anlamak istiyoruz veya düsmancı karşı savasçım kidiadında olduğumun ni anlamak istiyoruz; onun örgüt anlayış, örgüt kurma ve örgüt ilişkilerinde yoğunlaşa derecesi ile yoldaşlık ilişkileri değerdendir. Mevcut ilişkilere ne kadar değeri veriyor, yeni ilişkiler üzerine nasıl hücum ediyor, böyle ilişkileri nasıl hallediyor, koparılmış gereken ilişkiyi nasıl zamanında koparıyor, bütün bu konulardaki hassasiyeti, çabasının yoğunluğunu görürüz. Bunlara baktığımızda, onun çizgi savasçılığı ve düsmancıyla hesaplaşma niyetinin öçüsü ortaya çıkar. Dağı bti örgütsel imkânı öüne yitilmesine rağmen, ortalı bile olmamak; Kerbelâ Çölü'ndeki susuzluk gibi örgütlenmeye

ve en üst düzeyde sevgi, saygıyı ve coşkuyla yüklenilmesi gereken yoldaşlık ilişkilerine susayan bir gericiğimizi ve böylesi susuzluk ortamında susuzluğu gideremeyen tek çaresinin bu olduğuna bilseler de; hiçbir halin, gerçeğin hissedilemediği kadar halkımızın birleşmeye, dayanmaya, gücün birleşme iltihayını otlarak görüp de; ama asgari otlaklarda hazırlanmış, değerleri bile hesaba katmamak, Parti suç kapsamına girmektedir.

Parti Önderliğinin stratejik konumu, taktik önderlik düzeyine indirgemek; Parti önderlik gerçeğini kendi yorumundan geçirmek, onunda oynamak; Partinin yarattığı imkânları bireysel endişesi için kullanmak, canalıcı denemelerde Parti ortamını bulandırmak, demagogiye temel canalıcı görevleri tati duruma düşürmek ve giderek Parti karşıtı bir eğilim olarak kendini dayatmak; Parti suç olup, disiplin kurullarının görev kapsamında her türlü tedbir ve cezaı uygulamaya zorunlu kılınır.

Halkın irade birliğine yönelmek, irade birliğini sağlamak, en zor kullandığı Parti bağlarını oluşturmamak, tamamen örgüt olayına ve yoldaşlık ilişkilerine verilen büyük öneme aykırı bağıdır. Örgütsel ilişkiyle ele alınıp, bütün dayanağıma faaliyetlerimizde insana değeri vermek ve insanı örgütsel ilişkiye çekmekten gerçeğine inandırma temelinde olmalıdır. Bu onun için en doğru sözü söyleme, en çekici davranış gösterme, onun insani ve havatı çıkarını öne alma, onun bilmez-tükmez bir anlamda sunma, sonuçlarının ona gösterme, ona adeta döğme bir örgüt göçü haline getirme, bunu tüm çalışmalarına başına alma vb. tarzında sürükletilmesi yaklaşım, bu ilişkin gelişmesini sağlamıştır. PKK'deki çöğümneyi ortaya çıkaran bu tutum olmuştur.

Devamı 23. sayfa

"Burada köleliğe başkaldırmış özgürlük savaşçısı bir ulusun mensupları olarak bulunmaktan kıvanç duyuyoruz"

F. Almanya-PKK Davası'nda yargılanan PKK'lı politikacılar- dan Ali Haydar Kaytan'ın savun- masının bir bölümünü yayınlı- yoruz.

Bu davada savunma hakkımı en iyi bir biçimde kullanmak ve temel noktalarla iddianamenin bütün çarpıklıklarını ve mantığındaki korkunç sakatlığı gözler önüne sermek istiyordim. Bunun için hem zamanımı ve hem de savunmamı belgelere dayandırmak için zamana gerekisini- nim var. Bu nedenle esas iddianame hakkındaki görüşlerimi daha sonra derli toplu bir biçimde ortaya ko- ymaya çalışacağım. Şimdilik burada sadece şahıpları Herotrastus'a ya- rabilir bir ön kavuşturuşuna inan- dığım, sözümün Lübnan'da id- digimiz cinayetleri yarğının gün- demine getiren, iddianame adı konmuş şu hilkat garibesi belge üzerine bir- kaç söz söylemek istiyorum.

FAC resmi makamları, görüş- meyi yoğunlukta bir propaganda furusu eşliğinde açıklar "PKK Davası'nı bütün dünyaya "yüzü- lün en büyük terör davası" olarak sun- du. "En büyük" olmak, kuşkusuz bu davada yargılanan kişilerin sayısal çokluğundan ya da bu kişilere isnat edilen sözde suç fillerinin deşet verip boyutlar taşıyor olmasından kaynaklanmıyor. Bu davanın büyük- lüğü, sömürge bir halkın devrimi öncüsünün emperyalist sistem tara- fından topyekün saldırı hedefi haline getirilmiş olmasından ileri geliyor. İster açıkça tirat edilmiş isten- edilmemiş, gerçeğin kendisi budur. Belki de dünyada ilk kez bu davayla birlikt- e, sömürge bir ülkenin ve ulusun ulusal kurtuluş savaşına önderlik eden bir siyasal parti, savaşın taraflarından biri olduğunu açıkça ilan etmemiş üçüncü bir ülkede, siyasal yargılama konusu haline getirmek istiyorlar. Bu davanın asıl büyüklüğü işte bu noktada yatıyor.

Ne var ki, "en büyük" sıfatı tek başına bu davanın tanınılmasına yetmiyor. Davanın yüzdesi yükselt- miş mantık sistemi gözönüne ge- tirildiğinde, bu davayı mantık yü- nüden "yüzülin en yoksul davası" olarak değerlendirmek gerekiyor. Hatta bu devamlı ok korkunç çarpıklığı genel olarak emperyalist sistemin saldırı mantığıyla izah et- mek bile zor görünüyor. Ancak Al- man emperyalizminin özgül karakteri dikkate alınınca, mevcut kuralsızlığı ve ölçsüzlüğü anlam vermek ola- naki hale gelebilir. İddianame diye yoldaki Ma Gherbi Kır'da ve bana ite- len ve sözümün Lübnan'da işlediği- miz cinayetlerden dolayı cezalandı- rılmayı talep eden şu hilkat garibesi belge, bu mantık yük- sülüğünün en çarpıcı göstergesi oluyor.

Hiçbir bağlayıcı ölçü tanınmama- ve bütün kuralları altı üst emmekle başkalarını başkına çevirmek marifet olarak değeriendirilmez. Eğer ölçü- sülük ve kural tanımamazlık bir marifetse, Alman emperyalizmi bu konudaki becerisizliği istediği kadar övünabilir. Bize kalırsa, bu övün- onun en büyük utancı sayılmalıdır. Bu ölçsüzlüğü ve kural tanıma- mazlığı biraz olsun aydınlatabilmek için, ilkökul değeriendirilmiş dahili bilgiyi, ancak kayıtlarımızın gözardı ettikleri bazı bilgileri burada tekrarla- mak zorunda kalıyoruz. Elimize bir dünya siyasal haritası alı baktığınız zaman, bu haritada Lübnan Cumhu- riyeti adı verilen bir devletin yerlediği- ni göröceksiniz. Aynı haritada ilki ufaklı birçok adaya da rastlayacaksınız.

niz. Bunlardan bazıları ada-de- vletlerdir. Buna karşılık, bazı adaların adının hemen altında parantez içinde ABD, İngiltere, Fransa, İspan- ya ve Hollanda gibi bazı devletlerin adları yazar. Bununla haritada gör- düğünüz adanın adı geçen devletin egemenliği altında bulunduğunu an- lamış olursunuz. Oysa Lübnan bu adalar gibi başka bir devletin ege- menliği ya da vesayeti altında bu- lan bir ülke değildir. Kendi ege- menlik haklarını başka bir devlete devretmemişler. İçerde yüz yüze bu- lundugu bütün sorunlarına karşın, Lübnan'ın gerçekliği böyledir. Ba- gimsiz ve egemen her devlet gibi Lübnan Cumhuriyeti'nin de kendine özgü bir yargı sistemi ve ön isleten mekanizmaları vardır. Lübnan toprakları üzerinde geçerli olan yargı sistemi budur. Bu ülkede yürürlükte yasalarla aykırın her türlü fiili ko- şuşturma ve failleri hakkında ceza davası açma hakkı ve yetkisi yal- nızca Lübnan Cumhuriyeti yargı or- ganlarına ait olabilir. Bu gerçekleri bir kenara iterek, sözümün Lübn- nın altında işlenmiş cinayetler hakkında FAC toprakları üzerinde "ceza da- vası" açmak, her şeyden önce ba- gimsiz ve egemen bir ülke olan Lübnan Cumhuriyeti'nin işçilerine kaba bir biçimde müdahale etmek demektir.

Burada söylediklerimi sözcüğü sözcüğüne doğrularız Bonn'daki Lübnan Elçiliği tarafından yapılmış yazılı bir açıklamaya var. Bu açıklama- nın il bölümünü aynen aktarıyorum: "Lübnan, prensip itibarıyla tama- men bagimsiz bir ülkedir ve ba- gimsizliğin bütün vasıflarına haizdir. Bu demektir ki, bütün Lübnan toprakları üzerinde ve tüm Lübnan'da ya- şayanlara tatbik edilen kanun ve nizamnameler, sadece ve sadece Lübnan kanun ve nizamnameleridir. "Lübnan Ceza Kanunu olmayan bir ceza kanununu veya Lübnan kanunu olmayan diğer kanunları tatbiki uluslararası kanun prensiple- ri- genel veya özel- ve tüm dün- yada kabul edilmiş düzen ve ka- delere aykırıdır."

Sayın Başbakan, Lübnan Elçiliği bu açıklamayı sizin sorununuza üzerine yapmıştır. Lübnan'ın somut gerçekli- ği ve Lübnan açıkladığı PKK'nın statüsünü açıkladığı kavuşturuşu- mu, amacıyla seçti güçlerden ve ku- amullarıyla ilgili edimlere gerekisini- ni duyums olmanız da, pratikte bu bi- lgi- hi mi hiç dikkate almadığınız ve kendi yöneticilerinizin istemleri dila- rultusunda hareket ettiğiniz an- lıktır. Oysa ekliğin bu açıklama- sı yorum gerektirmeyecek ölçüde somuttur.

Lübnan Cumhuriyeti'nin yetkisi- li açıkça şunları söylüyor: Bir Lübnan bagimsiz bir ülkedir. Lübnan toprakları üzerinde uygulanan yasalar ve nizamnameler, sadece ve sadece Lübnan Cumhuriyeti'nin yasaları ve nizamnameleridir. İki; başka bir si- yasal gücün ya da devletin ceza yasa- sı veya yasalan, Lübnan toprakları üzerinde işlenmiş suçlara uygulan- maz. Daha açık olarak ifade etmek gerekirse, FAC yargı organları ken- dilerini Lübnan Cumhuriyeti yargı kuruluşlarına yerine koyarak ko- şuşturma yürütme ve ceza davası açamaz. Söylenen bunlardır. Bu noktada şu gerçeğin de mutlakla vurgulanması gerekiyor: Bir an için kayıtlarımızın savları doğru olarak kabul edils- e bile, bizim Lübnan Cumhuriyeti yasalarına aykırın dava- larında bulunmuş olmamız, sadece ve sadece Lübnan Cumhuriyeti yargı organlarını ilgilendirir. Bu konuda sizin yapabileceğiniz ve yapmanız

gerekten bir tek şey vardır. O da taşıdığınız emperyalist mantığı terk- ederek, "Lübnan olayları" hakkında açılan davayı kesinlikle ve derhal düşürmektir.

Lübnan'ın Bonn Elçisi Souheil Chammass, yazılı açıklamasının ikinci bölümünde, Lübnan'da "Hiçbir örgütün... eksteriteryalite hakkı (ül- kede geçerli kanunlardan masun olmak hakkı) yoktur" dedikten sonra, Mahkeme Başkanının dikkatini "Lübnan'ın bugünkü durumu"na çekme zorunluluğunu duyurmuştur. Ancak sayın Başkan dikkatinin ge- kildiği bu noktayı kesinlikle dikkate almamıştır. Peki, "Lübnan'ın bu- günkü durumu" nedir?

Bu davayı açanların Lübnan'ın mevcut gerçekliğini bütüştürün ha- bersiz olduklarını inanmak mümkün değildir. Hiç kuşkusuz sizler de bu küçükçülükten yıllardan beri bir savaş ortamında yaşadığınız çok iyi biliyorsunuz. Yıkıcı savaş koşulları, bu ülkede yaşamın bütün alanları üzerinde derin etkilerde bulunmuş ve iğinc bir yapı ortaya çıkarmıştır. Siyasal düzeye egemen bir devlet statüsüne sahip olsa da, Lübnan'ın pratik gerçekliği çok daha değişik bir ortamın arzettiğidir. Kesintisiz bir biçimde devam eden savaş ko- şulları yüzünden, Lübnan Cumhu- riyeti'nin pratikliği konumu bir devletten çok bir "anonim şirket"e benzemektedir. Seçöğmeli Lübnan'ın güneyi İsrail'in kuşluğu karşın de- netimi altında bulunmaktadı. Sö- zümün Filistinli gençlerini sınırın dışı sızmaları engellemek isteyen İsrail, güneyde bir tampon bölge yaratmıştır. Lübnan'ın kuzeyine ege- men olan güc ise, "barış gücü" sıfatıyla bu ülkede bulunan Suriye silahlı kuvvetleridir. Bütün bunların yanısıra çeşitli politik, dinsel ve etnik gruplaş- malar ve bunlar arasında sürüp gi- den çatışmalar, küçükçülük Lübnan'da deyin yerindeyse onlarca devletli- ğin oluşumuna sonucunmıştır. Öbür etkenler bir yana bırakılırsa bile, savaş koşullarında kendi yaşamını güvence altına alma gerekisini, Lübnan'da yaşayan her insanı bu grupların birinin içinde yer almak zorunda bırakmıştır.

Gündemdeki davayla bağlantısı açısından baktığımızda, kendi başına "Lübnan'ın bugünkü durumu"nu bile ortaya çıkardığı önemli sonuçlar vardır. Halkın hukuku ve öbür asıl etkenler dışarda bırakıl- sa da, Lübnan'ın mevcut gerçekliği he- sabla kalmadan, PKK'nın bu ze- mindeki faaliyetlerini gayri-meşru saymak, kend başına bu davanın hukukluğu karakterini belirlemek işçilerdendir. Her şeyden önce, Lübn- nın toprakları Ortadoğu'daki ulusal kurtuluş hareketleri için elverişli bir işleme alanı olmuştur ve aynı konumunu bugün de sürdürmektedir. Emperyalistlerin ve bölgenin gerici güçlerinin saldırıları, Lübnan'ın bu konumunu değiştirmeye yetme- miştir. Öbür yandan, Lübnan'daki PKK kampları, Lübnan yurtesver güçlerinin ve Suriye'nin denetimi al- tında bulunan bölgelerde ku- numuştur. Pratikte Lübnan toprakla- rının yarıdan birini bu bölüme hükmeden bu güçler, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı dostluk politikası izlemekte ve Birleşmiş Milletler Örgütü'nün ulusal kurtuluş hare- ketlerine ilişkin ilkeleri ve kararlarına denk düşen bir tutum sergilemekte- dir. Adigeçen günümüz Filistin Kur- tuluş Örgütü ve PKK başta olmak üzere, genel olarak Lübnan'da varlık gösteren ulusal kurtuluş hareketle- rinin karşı takındıkları tutum budur.

Gerçekler böyle olduğu halde, ba-

gimsiz bir yargı organı olduğunu söylemekte ısrar eden mahkemeniz, Lübnan'a egemen olan güçlerin irade- sine saygı gösterinceyi yerde FAC Dişileri Bakanlığını, Partimizin Lübnan'daki faaliyetlerini "gayri-meşru" ilan eden kararını kendisi için bağlayıcı saymıştır. FAC Dişileri Bakanlığını göre, "Lübnan'ın bu- günkü durumu" ne olursa olsun ve PKK kamplarının bulunduğu alanlara egemen olan güçler bu örgütün faa- liyetlerine karşı nasıl davranması davransın, PKK'nın Lübnan'daki varlı- ğı ve faaliyetleri meşru değildir. Mahkemenizin Dişileri Bakanlığının bir kararından bir milim bile sapma- ması, bu davanın siyasal bir dava olduğunu en açık kanittir. Burada sorun sorma hakkına sahip olduğuma göre, bu hakkımı kullanabilirim: PKK'nın Lübnan'daki faaliyetlerine ve iddia ettiğiniz eylemlerine karşı takınmış tutumla belirleyici olan, pratikte bu alana egemen olan güç- lerin yaklaşımı mıdır? Yoksa sizin için savaş koşulları yüzünden Lübnan'daki elçiliğin bile kapatmak zorunda kalan FAC'nin siyasal ka- rarları ve terimleri mi daha geçerli- dir? PKK kamplarının bulunduğu alanların egemenliği altında tutan Lübnan yurtesver güçlerinin ve Suriye'nin, Partimizin Lübnan'daki faaliyetlerini ve "Türk casuslarına karşı savaşım"ın meşru sayma- dığını nereden biliyorsunuz? Par- timizin varlığı ve faaliyetleri bir yana, en azından ulusal kurtuluş hare- ketlerine karşı yansız bir tutum için- den Lübnan ülkelerini bir yaklaşıma bile gayri-meşru saymaya götüren kendi tutumunuzun hangi uluslararası hu- kuk kuralına dayandırıyorsunuz? Hangi temel insanlık ilkesinden yola çıkıyorsunuz? Sizin bu tutumunuz, "halk itidinde kurumsal ve halkın bilinçlenmesine yönelik cabalar" bile kendisi için "dolaylı saldırı" olarak kabul eden, dolaylı saldırıları önle- miş önüne temel görev olarak koyan, bütün ulusal kurtuluş hare- ketlerinin "komünizme bütün- leşmeye mahkum" olduğunu ve bu nedenle ezilmesi gerektiğini belirten emperyalist sistemin ve NATO'nun yönetimine tamamen denk düş- müyor mu? Bu tutulum temel hukuk ilkelere bağlayıcı ve adil davran- makla ne ilgili vardır?

İnsan yaşamına büyük değer biç- tiği için, Lübnan'ın kollarıyla insanların ösüne uzatıldığı ve PKK'nın Or- doğu ülkelerindeki "yasadışı eyle- mleri" hakkında dava açtığı iddia- ediliyor, bu savların kendileri di- çinde kimseyi inandıramaya- caktıdır. Sözümün PKK'nın yasa- dışı eylemleri, Federal Alman emperyalizminin kırı amaclarına hizmet eden ve onlara meşru bir görünüm verdimeye çalışan birer bahane olarak ibarettir. Federal Alman emperyalizmi, PKK'nın saldırı hedefi haline getirilmeye hizmet eden bu- san birer gerçekleri kendi ayarlarını örtip bir asma yapıp olarak de- ğerlendirmektedir. Gerçekte ise Kür- distan'da ve Türkiye'de tehdit altın- da giren emperyalist çıkarları korumaya ve kurtarmaya çalışmaktadır. Sa- vunmamızı somut belgelere dayandı- rırmamız önlemek için örgütünüz korkunç teçhi çemberine ve ko- yduğunuz çirkin yasaklara karşın, eli- mize ulaşmasını izin verilen sinir- lideydeki belge bile, bu gerçeği kesin bir biçimde doğrulamaktadır. Daha 1956 yılında, yani henüz "anarşi ve terör olayları" olarak ni- telen olaylar yokken, Amerikan Rockefeller Vakfının Türkiye rapo- runda -ki Kürdistan da Türkiye bu- tünüğü içinde ele alınmıştır- şu de-

ğerlendirmeye tanık olmuştukları:

"Bizim güvenliğimiz sadece açık saldırılarla tehdit etmiyor. Bu açık saldırıların yanında, oradan daha tehlikeli, fakat saldırdı görünümünde olmayan başka cinis tehditler de vardır. Bu tehditler, içerden yapılmak istenen değişim ve dönüşlerdir. Bu maskeli saldırılar bazen iç harp şeklinde, bazen ihtilali hareketler şeklinde, bazen de demokratik akımlar ve reform hareketleri biçiminde karşımıza çıkmaktadırlar. Bizim amacımız, bu ve buna benzer akımları önlemek olmalıdır. Bu akımlar, dikkatleri üzerine çekecek derceye geldiklerinde, o vakt bizim izlememiz gereken iki yol var- dır. Gereğ- bizzet gerekse komünist olmayan diğer dünya devletlerinin güvenliğini sağlamak için, yerel kuv- vetler ve akımlar tarafından sıkı sıkıy- da duruma bırakılmış devlet hükümet- le rejimlere silahlı yardım yapmak zo- runluluğuna duyulmalıdır. Bu zorunlu- luklarla yapılabilecek olan askeri müda- hale ne klasik askeri stratejiye uy- makta, ne de gelecekteki diploma- tik müdahaleye benzemektedir. Bu askeri müdahalenin, kendine özgü bir biçimi ve niteliği vardır." (Aktaran: Erbil Taşalp, Bin Tanık, Sayfa 307-371)

Belli ki itiraz edeceksiniz. "Bu değerlendirmeyi yapan bir ABD kuvveti" deriz; bize bütün kaynakları- mızdan kanıtlan sunun" diyeceksiniz. Bizler burada FAC'nin ABD emper- yalizminin bu tezlerine aynen sahip çıktığını ve pratikte bu tezler doğrul- tusunda hareket ettiğini ileri sürüyo- ruz. Gerçeğin böyle olmadığını, FAC'nin uluslararası hukuk norma- larına bağlı kalmadığını ve temel insanlık değerlerine saygılı davranmadığını söyleyeceksiniz, bunu kanıtlamak da size düşmektedir. Ne var ki, NATO'nun haklarımızın başına bela ettiği 12 Eylül faşist rejiminin şerhi, kanun Evren bile FAC'den destek görüldüğü tirat etmekte ve daha başından bu yönde alıcı cabaları- nı takip etmiş bulunduklarıdır. Evren, "Müdahaleden sonra ABD'den, İngiltere'den ve Almanya'dan destek gördük. Elçilen bana geldi. Bize ask- eri müdahalelere ve askeri rejime karşı çıkılırız. Ama bu kez diyec- kek şu buluyoruz. Yapılacak bir iş kalmamıştır" dediler." (Cumhuriyet, 6 Mart 1990) Kenan Evren'in bu tiratı, tezgahlanan faşist darbesinin sadece görünümünü yansı- tılmamaktadır. Gerçekte ise, 12 Ey- lül askeri-faşist darbesinin asıl ma- rırları ABD ile FAC'dir.

Burada FAC'nin Türkiye'deki as- kerî-faşist rejimin başkanı için özel- cağa harcadığını ve buna karşın kendi iç sorunu olarak ele aldığı- nı gösteren başka bir belge daha var. Faşist cuntanın 20 aylık pratikliğinde "askerîlik"ın sıraladığı 18 Mayıs 1982 tarihli Genelkurum Saykine- tin Koordinasyon Başkanlığı rapo- runda, dönemin kükla hükümetine yönelikmiş ilginç bir eleştiri yer- almaktadır. Raporda, "Yurtiçinde olup, Türkiye aleyhine yuku faa- liyetle bulunmaktan anaranları list- lerini istiyor Türkiye'deki ilgili de- vlet temsilcilerine bu listelerin veril- mediği saptanmıştır" denilmektedir. Bu durum bir de şu somut örnek gösterilmektedir:

"Türkiye'deki Alman Atasesi'nin 4. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı ile yaptığı görüşmede Dişileri Ba- kancısı, "Türk hükümetine yar- dımcı olmak amacıyla" Almanya'da bulunan sakıncalı ve aranan kişilerin isimlerini kendilerine vermesini is- tediyi, ancak almadığını belirttiği öğrenilmiştir. Yine, geri alınması is-

İnönü kışilerle ilgili Alman makamlarına verilmek üzere Sıkıyönetim Koordinasyon Başkanlığınca gönderilmesi istenilen listeler, mali savunma, içişleri, dışişleri, adalet bakanlıklarına ile MIT müsteşarlığı tarafından geç ve eksiksiz gönderilmiştir." (Cumhuriyet gazetesi, 10 Mart 1990)

İnönü baskıları öyküsünün bir aşan konuşma duyuluyor. FAC'nin, faşist cellatlar çetesi sunduğu desteğin boyutlarına bakarak, "bu kadar da olamaz" diye düşünüyor. Ancak bunların hepsi gerçektir. Faşist generallerin kılıç çekerek halkımızın üzerine çıktıkları bir dönemde, Türkiye'deki Federal Almanya Elçiliği kukla hükümet yetkililerine başvuru. "Devrimci hareketin bastırılmasında ve ezilmesinde hükümetimiz sizinle birlikte çalışmak istiyor. Bana aradığınız kişilerin listesini verin; hükümetim bu kişileri Federal Almanya'da geçici hapsedenine icabına bakacak ve gerektiğinde Türkiye'ye teslim edecek" diyor. Kukla hükümet sözkonusu bilgileri ve belgeleri zamanında ve istendiği düzeyde sunmuyor. Bu görevsizlik, Federal Almanya Elçiliği'ni çok etkilemektedir. Bunun üzerine, Federal Almanya Elçiliği kendi atasinesini 4. Koltuğu ve Sıkıyönetim Komutanlığına yolluyor. Kukla yöneticileri rejimin gerçeği sahiplenirler garmazlıyor. Faşist çetenin elebaşları, Federal Almanya Elçiliği'ni Türkiye'yi Schleswig-Holstein eyaletlimiside derlendirmesi karşısında çok duygunlaşıyor. Derhal kukla hükümetin kulagını çekiyor ve Bonn hükümetini Türkiye temsilcisinin iltihay duyduğu bütün belgeleri eksiksiz göndermeye çağırıyor. Buradan da anlaşılacağı üzere, Türk faşist rejime karşı yurtdışında muhafeleli yürüten gücü ve sakıncalı kişileri zilyetler ekizise hale getirme görevini FAC üstleniyor. Bu noktada, Türk faşist yönetiminin sayın Weizsäcker'ın şahsında Bonn Hükümetini "Atatürk Barış Ödülü"ne layık görmesinin anlamı ve nedeni daha iyi anlaşılıyor. Faşist generalleri yönetiminin "barış" adını verdikleri şeyin, sonuna kadar boşalan devlet terörü sayesinde sındırılmış, susturulmuş ve birer açkazeine döndürülmüş Kürdistan ve Türkiye alanına geldiğini birazcık vıcıdan ve onur sahibi herkes bilirdi. Bu nedenle terör, işkence, zulüm ve zorbalıkta taşın alınımsı bu tür bir "barış" yaptığı tartışılmaz düzeyde katkılarından ötürü, Bonn Hükümetinin bu ödüllü hakettiğini teslim etmek gerekir.

Şimdi bu çerçevede kendi Federal Savcılığın sözümüne PKK'nın Lübnan'daki eylemleri hakkında "ceza davası" açmasını anlamı da "ceza netleşmiş olmaktadır. Her şeyden önce, hem Federal Almanya'da hem de Lübnan'da, hükümlü ulusal sınırların ötesine geçen FAC yasalarnı çiğnemesi itham edilen kişiler, Türk faşist yönetiminin sunduğu "arananlar" listesinde bulunan insanlardır. Bunların hem "arananlar" listesinde yer almaları, hem de sömürgeci Türk devletinin en çok tehdit eden PKK Halkkitleyle ilişki içinde olması, tutulanmaları ve mümkün Türkiye'ye iade edilmeleri için yeterli neden olmaktadır. Hedef Kürdistan' ve Türkiye'ye faşist terörle sağlanmış bir "barış"ı yerleştirmek biçiminde belirlendikten sonra, bu hedefe ulaşmak için Federal Alman emperyalizminin çiğnemesi geze alamayacağı hiçbir uluslararası hukuk kurallı ve temel insanlık değeri kalmayacaktır. Pratik bu gerçeği keşin bir biçimde doğrulamaktadır. Lübnan olayları'nın bu davaya dahil edilmesinde de açıkça göstüğü gibi, FAC topkurların üzerinde açılan "PKK Davası"yla çiğnenen şey, yalnızca

Kürt ulusunun kendi geleceğini özgerçeği belirleme hakkı değildir. Bu trajik davayla çiğnenen şey, aynı zamanda devletlerin bağımsızlık ve egemenlik dışıdır; sömürgeciliğin yasakladığı dünya halklarının iradesidir; bağlayıcı nitelikteki uluslararası hukuk kuralları ve temel insanlık değerleridir.

PKK'nın Lübnan toprakları üzerinde faaliyetleri, bu davranış açması sonucu da değilse olfme faaliyetleri değildir. Bu faaliyetlerin başlangıcı 1979 yılının sonlarına kadar uzanıyor. Partimiz Lübnan'a işgali bir güç olarak girmiyor. Lübnan yurtsever güçleri ve Ortadoğu'daki devrimci hareketlere kurduğ dostluk ilişkileri çerçevesinde bu alanda varlık gösteriyor. Daha açık söylemek gerekirse, Filistin Kurtuluş Hareketi içindeki çeşitli örgütlerin Lübnan'daki varlığı ile PKK'nın bu alandaki varlığı arasında pratikte hiçbir farklılık sözkonusu değildir. En azından gazetelerden okuyor veya radyo ve televizyon haberlerinden izliyor olmalısınız. Salırdan İsrail sionistleri, hemen hergün Lübnan'daki Filistin kamplarına karşı karadan ve havadan saldırılar düzenliyor. Dolayısıyla en azından Lübnan yönetimi açısından da kamplardın her bir gişli kamç özelliği taşıyor. Lübnan'daki PKK kamplarının özelliği de budur. Bunun dışında, Lübnan toprakları üzerinde, tekli Filistinli müteceller gibi hatırı sayılır bir Kürt müteceller kitlesi yaşıyor. Partimiz, Lübnan'da yaşayan bu Kürt müteceller kitlesine örgütlü bir bütünlük oluşturuyor. PKK, bir bakıma, süreklisavaş koşullarında bulunan ve insanları karşı bir örgüt içinde yer alanlar varlıklarını sürdürüldükleri Lübnan'da yaşayan Kürt azınlığın meşru temsilcisi olarak ortaya çıkıyor. Böylelikle Partimizin Lübnan'daki varlığı her açından meşru temellere dayanıyor.

Bir an için iddianame başlığını taşıyan şu garip belgede yer alan savların doğru olduğunu varsayalım. Karşıtarafımız için sürdükleri gibi, iki Kürdün PKK tarafından yarılanı kurşuna dizildiğini kabul edelim. Peki, bundan ne sonuç çıkar? Senaryo, Kuzey-Batı Kürdistan'ı iki Kürdün öldürülmesi üzerinde geliştirdiğine göre, bu temelde konuyu biraz daha açalım. Senaryo gereğince PKK eylemi öldürülen iki Kürt, kağıt üzerinde TC vatandaşları olarak görünüyor. Vatandaşlığı bağına devletlere yüklediği sorumlulukları ve kendilerine tanıdığı hakları vardır. Devletler hukuku açısından, FAC'nin üçüncü bir ülkede yaşayan TC vatandaşlarının sorumluluğunu yüklenmesi düşünülemez. Lübnan'ın bağımsız bir ülke olduğu gerçeği bir yana bırakılsa bile, burada vatandaşlarının sorumluluğunu yüklenmesi ve haklarını araması gereken bir güç varsa, o da TC olmalıdır. (TC'nin bu konuda nasıl iğneç bir tutum içinde bulunduğuna ilerde değineceğiz.) En azından mantık bunu gerektiriyor. Senaryo gereğince Lübnan toprakları üzerinde öldürülen kişiler, TC yerine FAC vatandaşları olsalardı, beki başkaları da FAC vatandaşları gelen olaylar hakkında FAC toprakları üzerinde ceza davası açmak bir parça anlam ifade edebilirdi. Mevcut durumda bu dava karışıkla tamamen gülmüş bir anlamışlık olarak dilliyor.

Bu trajik-komik davranış açmasını öndüldü edenleri kişiyi başkına çeviren mantıklı insanı ilginç yarğılara götürüyor. Biz sözümüne Lübnan'da içişleri bakanlığı nedeniyle mahkum etmek isteyen mantığa göre, faşist-sömürgeci Türk devletinin Partimizin safına sızdığını açıyor, gerçek kimlikleriyle açıkça, çıkarıldıkları andan itibaren, otomatik olarak Federal Alman vatandaşlığına

hak kazanmış sayılıyorlar. Ajanlar yakayı ele verince, kendilerini konuma ve savunma yükümlülüğü Türk devletinden FAC'ne geçiriyor. Son derece ilginçtir: Federal Başsavcılık kurumu, nerede olurlarsa olsunlar, bu tür adamlara kendisine bağlı bir örgütün üyeliğini gibi sahip çıkıyor. Öyle ki, Lübnan kurbanları'nı bir yana bırakalım, Türkiye ve Kürdistan'da yaşayan olsunlar bile, böylesi bir PKK'den gelebilecek saldırı tehditlerine karşı koruma zorunluluğunu duyuyor. Federal Başsavcılığın Yıldırım Merkit ve Erol Değirmenci adındaki devrimci katli işkenceci caniler karşısında sergilediği tutum bunun en somut kanıtı oluyor. Bu Rebmann ve yardımcılarını, bu iki caninin tarafımızdan hain olarak tanımlanmasına bile tahammül edemiyorlar.

Bütün bunlar bizi doğrudan doğruya şu mantıksal sonuca götürüyor: Federal Alman emperyalizmi, Partimizi karşı, kendi denetiminde ve yönetiminde kendi ajanlarını kümelelendigi bir "alternatif PKK" yaratmaya çalışıyor. Türk devletinin önceden Partimizin safına sızdırılmış ajanlarını bu "alternatif örgüt"ün doğal üyeleri olarak değerlendiriyor ve yaşamlarını güvence altına alıyor. Kısacası, FAC, Partimizi karşı tipik bir komplo örgütü kuruyor. FAC'nin Lübnan, Türkiye ve Kürdistan'da meydana gelen olayları bahane ederek, sözümlüne bizleri yarılmalaya kalkışmasına bir anlam verememek başka türlü olanaklı görünmüyor.

Davanın düşmesi istemiyelim yaptığımız kısa bir konuşma sırasında da değinmiştik. Federal Başsavcılıktan bula gönderilen bir mektupta, bu kurumun görevi, "FAC toprakları üzerinde işlenen suçlarda, suçun faileri hakkında koşturma yapmak" biçiminde tanımlanmıştır. Elbette bu tanım karşı bir itirazımız olamaz. Peki, Federal Başsavcılığın burada gizilen "yasal görev" sınırlarına karşılık, pratikte karışmazla dikilen şey nedir? Lübnan toprakları FAC'nin toprak bütünlüğü içerisinde değerlendirilemeyeceğine göre, Federal Başsavcılık makamı, Lübnan'daki sözde caniyetler hakkında koşturma yürütmek ve ceza davası açmakla, kendi "yasal görev" alanının dışına çıkmış olmaktadır. Federal Başsavcılığın bu tutumu tamamen gayri meşrudur; hangi açıdan bakılırsa bakılın, uluslararası temel hukuk normlarına ve bütün dünyada kabul edilmiş düşünce ve kurallara tamamen aykırı düşüncelerdir. Böylesi bir tutumda devletler arasında geçerli temel hukuk normlarına sıradan bir uygunluk aramak bile boşuna bir çaba olacaktır. Federal Başsavcılık makamı, bu dava somutunda Lübnan, Türkiye ve Kürdistan'ı kendi "yasal görev" alanları arasına katmakla Federal Başsavcılık makamı, bu dava somutunda Lübnan, Türkiye ve Kürdistan'ı kendi "yasal görev" alanları arasına katmakla yüzündeki haksızlık ve adil maskeyi çıkarıp atmış; açıkça Kürdistan bağımsızlığı savasını boğazlamaya çalışan emperyalizmi bir güç odaklı olarak ortaya çıkıştır.

FAC savcılarının, PKK ve Kürdistan gerçeği karşısında Türk generallerinden daha inkarcı davrandıkları belirlense, kesinlikle doğruyu söylemiş olacağız. Türk generallerinin Partimiz hakkında nasıl düğündüklerini göstermek için küçük bir örnek sunuyoruz. 4 Aralık 1989 tarihli Hürriyet gazetesinde, emekli Türk generali Nevzat Bölüğü'ne yapılmış bir söyleşi yayınladı. Bu söyleşide, Bölüğü, Hürriyet gazetesini yazan Emin Çölaşan'ın, Kürdistan'daki gerilla savasını kasdederek, "Bundan sonra bu iş durmaz mı? Bu olayların önlenmesi mümkün

olmaz mı?" sorusuna şu karşılığı veriyor: "Bakınız, aradan yıllar geçti ve o yörede (Kürdistan'da, bn.) yüzlerce asker, polis, öğretmen ve vatandaş şehit oldu. Bu olaylar söylendiği gibi: bazı büyüküklerin söylemek istedikleri gibi, sadece bir avuç askeri veya terörist meselesi değildir. O yörelerdeki (Kürdistan'daki, bn.) halkımız, yıllardan beri terörle iç içe yaşıyor. Büyükerimiz, 'Bir avuç eskiyarak, kökünü kazıyacağız, kanları yere kalmayacak' diye demey veriyorlar. Oysa adamların (PKK'nın, bn.) diş temsilcileri, yurtdışı örgütlenmeleri, eğitim kampları ve yabancı ülkelerde aldıkları destek var..." "Emekli general, gerilla savası 'giderek yaygınlaşır mı' sorusuna işe şöyle yanıtlıyor: "Maalesef bence 'Hayır' demek mümkün değildir. Dört yıl önce bunlar (gerilla kuvvetleri, bn.) 15-20 kişilik gruplar halinde geziyorlardı. Şimdi 300 kişi olarak geziyorlar. Bu 300 kişinin askerlikte tanıdığını nedir, biliyor musunuz?.. Taburdur. Demek ki adamlar takım, bütük ve tabur düzeyinde hazır örgütlenmişler. Şimdi sürüler halinde geziyorlar. Demek ki, bu terör örgütü, o bölgelerimizi her geçen gün biraz daha genişliyor. Oradaki (Kürdistan'daki, bn.) asker ve polislerimizin canları pahasına savasmalarına karşın, böyle oluyor."

Evet, kemalizm tanrısının inanmış kulu sabık Türk generali aynen böyle konuşuyor. Bölüğü'yan da önce, sömürgeci Türk devletinin Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay sahneye çıkıyor. Kürdistan'da PKK'ye bağlı kuvvetlerle savaş halinde bulunduğlarını ve bu kuvvetlere yardımcı olan herkesin düşman sayılıp kendilerine karşı silah kullanıldığını iddia ediyor. Gümmüz Kürdistan'ında yaşanan gerçeğin Türk ordusunun en üst düzeydeki yetkilisi tarafından bu denli çıplak bir biçimde gözler önüne serilmesi, bizim için büyük önem taşıyor. Şimdi emekli Türk generali Bölüğü'yan soruduğu bir soruyu değiştirerek tekrarlıyoruz: Savcığın Türk tarafına yapılan bu açıklamaların uluslararası hukuk kuralları karşısında yeri ve anlamı nedir, biliyor musunuz? Sömürgeci Türk devleti, Kürdistan üzerinde PKK'ye bağlı gerilla kuvvetleriyle savaş halinde bulunduğuna ve bu ülkede bundan böyle savaş koşulları ve kurallarına göre hareket edeceğini ilan ettiği için, hareket doğrudan tarafa olmayan kişilerin bir örgütü dikate almasını kesin bir zorunluluktur. Türkiye ile Kürdistan arasında savaşta, PKK'nın hem Kürdistan'ın siyasal temsilcisi hem de sömürgeci Türk ordusunun karşı savasın ulusal kurtuluş kuvvetlerinin komuta merkezi olarak tanınması kaçınılmazdır. Savcığın doğrudan tarafa olan sömürgeci Türk devletinin, sorunu savas sorunu olarak tanımladığı bir yerde, Federal Savcılığın PKK'yi "terörist bir kuruluş" olarak göstermeye çalışmasını hiçbir pratik değeri yoktur. Bu yaklaşım gerçeği değiştirmediği gibi, FAC'nin uluslararası alandaki saygınlığına ağır bir darbe indirdi. Federal Savcılığın bu yaklaşımından en büyük zarar FAC görüyor. Bu gerçeğin teslim edilmesi gerekiyor.

Bir kez daha yinelıyoruz: Türkiye ile Kürdistan bugün birbirleriyle savaş halinde bulunan iki ülkedir. İster kabul edilsin ister edilsin, Kürdistan'ın mevcut gerçekliği budur. Savcığın Türk tarafının örgütü bir sömürgeci devlet olması, buna karşılık Kürdistan'ın siyasal düzeyde Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) ve askeri planında Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) biçiminde ortaya çıkması hiçbir şeyi değiştirmez. Evet, savas koşullarında Türk tarafı devrimci birleşme örgütü bir sömürgeci devlet olarak ortaya çıkıyor. Bu devlet

sayısı 800 bin kişiyi aşan bir düzenli orduya sahiptir. Faşist Türk ordusu çapızımın en modern askeri teknolojiye donanmış ve halk ayaklanmalarını soykırımlara bastırma pratiğinden geçmiş bir güçtür. Bu ordunun işte kisine yakın bir bölümü Kürdistan üzerinde ve mevcut sömürgeci inha savasına uygun bir biçimde konuşulmaktadır. Buna "köy konucuları" adı altında örgütlenmiş kukla silahlı kuvvetler ve gerilla savasını bastırarak evre hazırlanmış özel komando birlikleri de eklenince, Kürdistan halkına karşı savasın düşman kuvvetlerinin gök korkunç boyutlara ulaşmış olmaktadır.

Kürdistan'a gelince, bizim ülkemiz parçalanmış bir bölgedir. Halkımız dört ayrı sömürge devleti zulüm ve zorbalığı altında yaşamaya zorlanmaktadır. Kürdistan topraklarının yarıdan büyük parçası Türk sömürgeci egemenliği altında bulunmakta ve Kürdistan nüfusunun yarıdan fazlası bu parçada yaşamaktadır. Sömürgeci Türk devleti, ülkemizin ve halkımızın varlığını kabul etmeye bile yanaşmamaktadır. Kürdistan halkı, bu durumda en basit hakları ve çıkarlarını ancak bağımsız ve özgür bir Kürdistan uğrunda savasmanın geçişini çok iyi bilmektedir. Geleşimin bütün öteki yolları tıkandığı ve başından beri kapalı bulunduğu için, halkımız PKK ve ERNK önderliğinde Türk sömürgeci egemenliğine karşı ulusal kurtuluş savasına atılmıştır. Partimizin önderlik ettiği bu savas, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün ulusal kurtuluş savasına ilişkin bağlayıcı nitelikteki kararları ve ilkerileyle uyum içinde bulunmaktadı. Tam ve hemen bağımsızlık Kürdistan halkının temel istemidir; bu istem Birleşmiş Milletler Örgütü'nün sömürgeci durumundaki ülkelerle ve halklara bağımsızlık vermesinde işkin 14 Aralık 1960 tarihli bildirisiyle (Genel Kurul Kararı) tam bir uygunluk arz etmektedir. Bu yamsamsal önmekdeki gerçeği gözönünde bulundurmada, PKK'yi "terörist bir kuruluş" olarak ilan etmek üzere ceza davası açmak ve PKK'nın bütün topraklarını "terörizm" olarak damgalamak düzeltilemez olanaksız bir hatırdır ve her şeyden önce Birleşmiş Milletler Örgütü'nün temel ilkerleri ve kararlarına kökten aykırı düşen bir tutumdur.

Çağdas ulusal kurtuluş savalarının pratiğine bakıldığında zaman, bu savaslara önderlik eden güçlerin, kuvvetlerinin bir bölümünü komşu ülkelere konuşulardıkları görülmektedir. Geçmişte zafer kazanmış halk savasları bir yana, son derece güncel olması açısından, Afrika Ulusal Kongresi'nin durumu buna örnek olarak gösterilebilir. Bugün Afrika Ulusal Kongresi'nin merkezi Zambiya'da bulunmaktadır ve bu örgüte bağlı silahlı kurtuluş kuvvetlerinin önemli bir kesimi yine Zambiya'da üslenmiştir. Aynı gerçeklik, Latin Amerika ülkelerinde, Kuzey Amerikan emperyalizminin kuklası diktatörlüklere karşı savasın silahlı kurtuluş hareketleri için de geçerlidir. Bu konudaki örnekler istendiği kadar çoğaltılabilir. Kuvvetlerinin bir bölümünü kendi topraklarının dışında konuşulardıkları göze sadece emperyalizme ve yerli gerillaçtı karşı savasın ulusal kurtuluş hareketleri değildir. Daha çok dışardan kişiktirilen ve anti-emperyalizmi yöntemlere karşı savasın silahlı gerici güçleri de karargahlarını yabancı ülkelere kurmuşlardır. Örneğin meşhur Afganistan yönetimine karşı savasın Afgan gerici güçleri Pakistan'da, yine Kampuchya yönetimini devirmeye çalışan Kızıl Karm kuvvetleri Tayland'da konuşulmuşlardır ve savas bu ülkelerden yönetmektedirler. Çok daha sınırlı boyutlarda olmakla birlikte, PKK'nın Lübnan'daki varlığı ile

Afrika Ulusal Kongresi'nin Zambiya'daki farklılıklar arasında genelde ciddi bir farklılık söz konusu değildir. PKK'nın Lübnan'daki varlığının Lübnan yönetimi tarafından resmen onaylanmaması, gerçekleştirebilir şey değildi. Afrika Ulusal Kongresi üyelerinin Zambiya'da ya da başka bir Afrika ülkesinde gerçekleştirdiği herhangi bir eylem hakkında, FAC toplantıları üzerinde ceza davası açmak ne denli mantıksız ve gayri meşru. Federal Savcılık, PKK'nın Lübnan'daki sözümüne cinayetleri hakkında koşturuma yürütmesi ve ceza davası açması da o denli mantıksız ve gayri meşrudur. Bu tutum, FAC'ın uluslararası alanda ve Ortadoğu'da tecrit etmek ve aşagılarmaktan başka bir sonuç veremeyecektir.

Gerçekten adil olmaya ve adiline davranmaya niyetiniz var mı? Bu çok önemli. Eğer yüzüze geldiniz, korkunç haklısızlıklara ve mazur birakıldığınız bütün onur kırıcı uygulamalara karşın, bizler buna inanamız istiyoruz. Kürdistan üzerinde yıllardır süregelen bir savaş var ve bu savaş fillerle karncılarının savasını andırıyor. "Filler" bu savaşta hiçbir kural tanımayor ve sadece yağır yıkması biliyorlar. Türk sömürgecileri düzenli ordunun savasını sonuç alamayacaklarını anladıkları için, en aşagılı yöntemlerle baştan kazıyama çalışıyorlar. Sürekli komple ve provokasyonları tezgahlıyor ve bunları uluslararası alana yarakar Partimizi yökletmeyi deniyorlar. Kraldan daha çok kralcı davranışlarıyla tanınan bir Kürt haini olan Kamran İnan, Türk devletinin sadıklırları yetersiz buluyor. "ABD, Mısır çözümlerini, İsrail Tutsu bombaları, Ben işi, Güneydoğu'daki olayların kaynağını bilirim ama oturum" diyor. Bu sözler üzerine, kendisiyle konuşan muhabirin, "Örneğin Suriye'deki kampırları basıp APÖ'ye teslim almayı mı öneriyorsunuz" sorusuna, bu "Kürt Qulsing'i" karşılığı veriyor. "Bu, hükümetin düşüncesi gereken bir konudur. Ama Türk devleti bunun daha ötesini yapacak güçtedir. Bir devlet gücü ile kendisini güçsüz, Güneydoğu kullanmasını, körü körüne cesaret vermesini, 'Aman İran-İrak ile ekonomik ilişkilerin bozulmasını', 'Aman Suriye'ye müsamahalık olamayış' şeklinde düşüncelerin sonuçları ortadadır. 'Rica' ile şimdiye kadar bir şey anlatamadık." Muhabirin, "Devletin mukabelesi girmesini, devletin teröristlerle aynı düzeye indirilceği iddiasi var" demesi üzerine, inan sözlerini şöyle sürdürüyor: "Bence o düzeye inmez. Aslında en etkili yolk devletin istihbarat kuruluşlarıdır. Türkiye'de tek yolk bir istihbarat kuruluşu var. MIT bir nevi FBI'dır. Ama onların CIA'sı gibi devletin göz güvenciliğini koruyacak, takip edecek ve ona göre teşkilatlanacak, eleman ve para ile teşiz edilmis bir kuruluşumuz yok. Bu büyük bir iltiyaptır."

Burada iki önemli noktaya dikkatimizi çekmek istiyoruz. Birincisi, sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'da gerilla savaşının başlamasından sonra, bu ülkeden sorumlu olacak bir devlet bakanlığı örgütlemesi ve başına Kamran İnan'ı getirmişti. Bu durumda, Kamran İnan'ın aktardığımız sözler çok daha büyük bir anlam ve önem kazanmaktadır. İkincisi, Kamran İnan bu konuşması 1985 yılında yapmış ve konuşmanın üzerinden geçen süreçte Kürt Qulsing'in önerilerinin maddi bir olguya dönüşürmesinden ileri adımlar atmıştı. Türk burjuva basını, uzun bir süreden beri MIT'in PKK safına kendi elemanlarını sızdırmak için yoğun bir caba içinde bulunduğunu ve Lübnan'daki PKK kamplarına yüzlerce ajan gönderdiğini açıklamaktadır. Türk gazeteleri-

nin yazdığına göre, sadece 1989 yılı içinde PKK'nın Lübnan'daki kamplarına yollanan ajan-kontra sayısı 300 kişiyse yaklaşıktır. Türkiye'de yayınlanan 2000'e Doğru dergisi, PKK tarafından açığa çıkarılan MIT ajan oldukları saptanan 21 ajan-kontra'nın açığı kimliklerini ve bir bölümünün itirafını yayınlamıştır. Aynı şekilde, Senzewbün gazetesinde de ajanların bir bölümünün yaptıkları açıklamalara geniş yer ayrılmıştır.

Biraz sakin bir kafayla düşünmek iyidir. Türk devleti 300 ajan-kontra'yı savaş ortamında yaşayan ve yitkintir ortasında bulunan Lübnan'a turistlik geziye çıkıp dinlensinler diye yigirmi. Adam katletmek, Partimizin ilişkileri hakkında bilgi toplamak, örgütünün iç işleyiş düzenini bzmek, devletin güçlü olduğu ve karşısında durulmayacağı propagandasını yapmak, güçlerimizin savaşma ve kazanma kararlığını zayıflatmak üzere eğiti gönderiyor. Sömürgeci Türk Devleti, bu kişilerin hemen hepsinin onun en başta PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın imha edilemesi görevini koyuyor. Bu görevi başarmaları durumunda, düzenin ölümlerine göre, kendilerine hayli yuksek sayılacak bir karşılık vaad ediyor. Daylı döşeli bir daire, milyonlarca TL nakit para ve Türkiye vize yurtdışında "güvençli yaşam", PKK liderini kalletmenin belirli olarak öngörüyor. 2000'e Doğru dergisi, bu konuda Abdullah ÖCALAN'ın konuşmasında da yer veriyor. ÖCALAN, "Ajan konusu mü? Hiç sıkıntımsız yok. Çok geliyorlar. Daha çok Kürtleri sevdiklerini herhalde. Üstümüşe onları gönderiyorlar. MIT bize karşı çok çalışıyor. Üstüne çok tım gönderiyor. Yüzlerce. Bunların irikam duygusu sömürölmsü. Akrabası öldürölmsü kimseler. Bir de profesyonel timler var. Halk çocuklarını da gönderiyorlar. İnsanlık vicdanı da yannıyor. Planları beni tören sırasında öldürmek sekindedir. Örtülü olarak milyonlarca dolar döküyorlar bunlara" diyor.

Burada, adam öldürmek üzere PKK safına gönderilen kişilerin niteliklerini biraz daha açmak gerekiyor. Profesyonel vurucu timler dışında, sömürgeci Türk devletinin örgütleyip yolladığı ajanların büyük bölümünün niteliği bilinen klasik ajan tanımına pek uymuyor. Bu kişilerin hemen hepsi toplum dışına itilmiş, hisizlik gibi pis işler yapmış ve toplumun sırtından asalak olarak geçinen serseri takımdan oluşuyor. Bu yüzden, bu tip unsurlar, bütün insanı değerleri rahatsızlık çığneyebilir. Toplumun en tortu kesimleri arasında devşirilen bu unsurlar, Abdullah ÖCALAN'ın isabetli değerlendirmesiyse, "... Cahillidir, yoksulduklar, biraz da safırlar. Yaptıkları hizmetin boyutı olduğuna inanılmamıştır. Ayrıca çok para ve gelecek vaad edilmiştir. Bu insanların hayatta bağlandıkları fazla varlıkları da yoktur. Boylesine bir umut onların serlip biraz da pohpohlandıkları mı, ölümün üzerine atılmış bunlar."

Türk Milli İstihbarat Teşkilatı (MIT), vaadlerini hayımsız olarak yapacakları iç işçini ve gerçekleştirecek olanları konusunda, kendi ajanlarını açığa aldıyor. Kendilerini PKK safına sızma ve belirlenen hedefleri ortadan kaldırmanın son derece basit olduğuna, suikastın son zamanlardan kampla bulunan ajanlar ve konsoloslukları aracılığıyla kağırtıcağırlarına inandığını. Kendi ajanlarına, PKK'nın militan sıkıntısı çektiğini ve bu yüzden safına katılmak isteyen herkesi gözük kapalı kabul ettiğini ve PKK yetkililerine güven vermek için keskin bir silahlı mücadele yanlısı görünmenin yettiğini anlatıyor. PKK ortamı hakkında böyle bir tablo çiziyor ki, PKK Genel

Sekreterini öldürmek üzere yola çıkararak, bu işin üstesinden gelmenin aceta çocuk yuycuğu olduğuna sanıyorlar. Kasacası, MIT, PKK safına sızdırıyama çalıştığı adamlarını bir bakıma göz göre göre ateşin içine alıyor. Bir dönem TKP-ML adındaki sol bir örgütün içinde MIT hesabına ajan-provokatör olarak faaliyet yürütmüş olan ve şimdiki Valova Cezaevinde yatan Mustafa Curnaz, 2000'e Doğru dergisine yaptığı açıklamada, bu gerçeki kesin bir ifadeyle doğruluyor. Curnaz, "Diğer sol örgütlere sızdırılan ajanlara, PKK'ye gönderilenleri ayrı katede görmemek lazımdır" diyor. Curnaz'a göre, "Devlet panikte ne koparsak kardır martığı hakkın Ajanın niteliğinden öze sızabilmesi önemli. Suikast için kim gi debiliyorsa gitkisi. Ajanın can güvenciliği sorun bile değil."

Üzün sürer MIT hesabına çalışmış Curnaz, kendi gözlemlerini şöyle özetliyor. MIT, PKK'ye gönderdiği adamları çoklukluka Kürtler arasında devşirdiği için, kendilerinin PKK tarafından açığa çıkarılıp cezalardan ımtılları olasığın kesinlikle sona yormuyor. MIT'in bakiş açısına göre, yolladığı adamların hedefi vursalar da, açığa çıkarılıp vursalar da, sonuçta ortadan kaldırılan "İtimizlenmesi gereken birer pislik" olarak değerdendirildi Kürtler oluyor.

Son zamanlarda Türk basınında açığa işleniyor: PKK tarafından teşhis edilip tutuldukları ileri sürülen 21 ajan-kontra'nın adları basında açıklıklandıktan sonra, adı geçen ajanların aileleri barayarı gelip çocuklarını kurtarmak için Türk devlet yetkililerine bas vuruyorlar. "Devlet PKK'nın elinde bulunan çocukları mü kurtarın" diyorlar. Ajan yolları kendilerine bir keseden vaatlerde bulunan MIT yetkilileri, kendi adamlarını kurtarmak için sıradan bir girişimde bile bulunmuyorlar. Ajanların ailelerinin istemlerini dikkate almak surda kalsın, kendileriyle görüşmeye dahi yannıyorlar. Bu davranışın nezdinde, insan yaşamını boğ paralık bir değerin bulunmadığı bu olaylarla bir kez daha doğrulanmış oluyor. İste tam da noktada eski haçlı ordularına komutan eden Barbossa'nın rolüne sormu yeni bir Alman sövalyesi bay Kurt Rebmann sahneye çıkıyor. Kudüs'ü islam düşüncesinin esaretinden kurtarmak isteyen tarihe mal olmuş Barbossa gibi, bay Kurt Rebmann da Türk ajanların PKK'nın elinden kurtarmak için yeni bir haçlı seferine girişiyor. Geçmişte Barbossa'nın komutasındaki haçlı kuvvetleri, Kürt komutanı Selahaddin Eyyubi tarafından durdurulmuşlariyle, Bugün de bay Rebmann askerleriyle, Selahaddin Eyyübün soyundan gelen güçlerin ördükleri savunma hattının önünde mızrağı düşmüş olarak geri çekilmek zorunda kalıyor. Federal Başsavcılığı yorgun bir atın sırtında ve ortaçığın şövalye zirhlari içinde şürekasıyla Ortadoğu yollarında düşmüş bir halde düşümek son derece güçtür oluyor. Bay Rebmann'ın ve tam bir ortaçak kafası taşıyan askerlerinin böyle bir davada güçlük durumlara düşmelerini doğal karşılamak gerekiyor. Çünkü tarih iki kez tekreri ediyor. Ancak birincisi trajedi ise, tekrarı komediye dönüşüyor.

Hemen belirtelim ki, sürekli aynı basit gerekçeleri tekrarlamak, başkalarından öze bizim için cansızlık oluyor. Ancak aksi almaz bir inkarcılığın ve çarpıtmanın olduğu yerde, ne denli sıradan olurlarsa olsunlar, gerekçeler sahip çıkmak kaçınılmaz hale geliyor. Bu nedenle bir kez daha yinelim: Türk devleti PKK ile savaş durumunda bulunuyor ve bunu bütün dünyaya açığa ilan ediyor. Üstelik yürüttüğü savaşla lağımlardan devşirilmiş silahlarla sür-

dürüyor. Kirlı savaşın en kirlı yöntemlerini kullanıyor. Yüzlerce katli ruhlu adam bulup eğitiyor ve savaş halinde bulunduğü örgütün beynini dağıtmak üzere yollara döküyor. Burada görülmekte olan davayı açanlar da bu gerçek çok iyi biliyorlar. Buna karşın, bizim bu adı suikastçılara, kiraklı katillere, komplocılara ve provokatörlere teslim olmamız veya en azından kendilerini uzlaşmazmı istiyorlar. Bizle zori bunu dayatıyorlar. Bizlere dayatılan böyle bir teslimiyet ya da uzlaşma, Kizildirtileri dediği gibi, oklarla yaranlarını bir yaban sığınır kendisini avlayanlarla uzlaşmasına benziyor. Zavallı yaban sığınra kendisini avlayanlar karşısında yere uzanıp teslim olmanın başka bir yolk kalıyor.

Karşılarımızın garip mantığı karşısında, insan ister istemez sormak zorunda kalıyor. Sözümüne Lübnan'da işledim cinayetler hakkında FAC toplantıları üzerinde "ceza davası" açan Federal Başsavcılık, acaba cinayet işlemleri üzere Lübnan seferine çıkan Türk ajanları hakkında ne düşünüyor? Bunlar hakkında da kovuşturma yürütmeyi ve dava açmayı tasarlıyor mı? Yoksa, "söylediğiniz adamları PKK'nın teşisi edilemesi amacıyla Lübnan'a gittikleri için suçsuzdurlar" anlayışıyla mı hareket ediyor?

Faışt Türk devleti, ettiği ajan-kontra'nın sadece Lübnan'a yollamayı ya da sadece kendilerini PKK üyelerini ilama etme girişiminde bulunmakla yetenendiriyor. Bu tür adamları Kürdistan'daki gerilla birliklerine ve Batı Avrupa ülkelerine de gönderiyor. Ajanlar vastasıyla Batı Avrupa ülkelerinde de bir dizi komplo ve provokasyon tezgahlıyor ve bu yolk girişimlerde bulunuyor. Sarxewbün gazetesinin Şubat 1990 tarihli 98'ninci sayısında yer alan Muzaffer Tahta adındaki ajan-kontra'nın açıklamaları, faışt Türk devletinin Partimize karşı sürdürdüğü kirlı savaşın hayati boyutlara vardığındaki açığa belgeliyor. Muzaffer Tahta MIT tarafından oluşturulan ve tümüyle ajanlardan meydana gelen bir provokasyon timine katılıyor. Bu tim, 25 Temmuz 1985 tarihinde Adıyaman yakınındaki Nemrut Dağına çıkan bir turist otosuna pusuk kuruyor. Ateş açılan otu uçuruma yuvarlıyorlar. Otoda bulunan ve Alman uyruklu oldukları söylenen dört turist olay yerinde can veriyor. Olayın ardından, siyasi, masum insanların yaşamına kasteden bu eylem PKK'ye mal ediliyor. Tahta "... Yaptığımız provokasyonları PKK'ya veya o dönemde isim bulunan TIKKO'ya yükliydük" diyor.

Muzaffer Tahta'nın içinde yer aldığı ajan-kontra timi, Adıyaman ve çevresinde daha bir yığın provokatör eylem gerçekleştirmiyor. Türk sömürgecileri nezdinde sakıncalı görülen insanları katlediyor. Köylülerin iktidatlarını yakıyor. Geçzincı ticarcların paralarını ve mallarını gasp ediyor. Tabi bu tim pratik faaliyetlerinde kendisine bir gerilla grubu görünümü veriyor. Düzenlediği eylemlerle kitlelerin tepkisini gerilla kuvvetlerine yöneltmeye çalışıyor. Ajanların gerçek niteliği ve eylemleri kitleler nezdinde teşhir oluca birim dağıtılıyor ve Muzaffer Tahta İstanbul'a yollanıyor. Benzer nitelikteki çalışmalarını bir süre de alanda sürdürüyor. Buraca PKK mensubu kişilerle ilişki kuruyor. PKK'ye katılmak ve Türk sömürgecilerle karşı savaşmak istediğini söylüyor. İlişki kurduğu kişiler eğitim görmesi için kendisini Lübnan'a gönderilebileceğini belirtiyor. Bunun üzerine, MIT, Muzaffer Tahta'nın önüne yeni bir program koyuyor. Bundan sonra siyasi Muzaffer Tahta'nın kendisi şöyle anlatıyor:

"19 Mayıs 1989'da M.Y. (İlişki

kurduğı PKK mensubu) çalıştığı işyerine geldi ve 'Haydi gidiver' dedi. Bunun üzerine emiyordı. Hazırımı yapıp Akademi'ye gelmek için ayırdım... Bir de İstanbul'da Akademi'ye gelmek için katılan başka biri vardı. Bu kendini Dev-Sol'u diye tanıtan biriydi. Bu kişi de Fransa'da adam vurmak için geldiğini söylemişti. Vuracağı kişi Dev-Soldan biriymiş... Buna verilen talimatlar genellikle yazılı kişileri öldürmek ve eğitimden sonra ne yapıp edip Fransa'ya gitmekti. Ama şunu da düşünüyordum: 'belki İstanbul'a veya Adıyaman'a ya da Avrupa'ya gönderilebilir. Avrupa'ya gönderildikten de Fransa'ya girmeye çalışıcaktım. Çünkü, bu önüne konulan görev gereği idi. Ayrıca SVP (Sosyalist Yurt Partisi) ile PKK'nın dostluk ilişkileri bozmak amacıyla SVP'den de adam vurmam için önüne görev konmuştu... Ben Dev-Sol'uya ulaşır suikast gerçekleştireceğim, İstanbul'da emir ver, bir araba vereceklerdi. Ayrıca istersem polis yapacaktı. Bunun için, 'Biz devletsiz, tahsil önemli yok' dediler. Belki amacınlar ulaşmak için boş vaatlerde bulunmuşlardı." (Senzewbün, Şubat 1990, Sayı 98)

Faışt Türk devleti, hem PKK ile dostlaşa ilişkiler kurmakla önmek, hem de bu temelde PKK'nın diğer devrimci örgütleri karşı "şiddetle bastırıldığını" kanıtamak için kendi ajanlarını sol örgütleri mensup bazı kişileri öldürmek üzere Fransa'ya göndermeyi deniyor. Çiğitli örgütlerin PKK ile dostluk ilişkileri sona erdirmek bir yana, Federal Almanya'daki "PKK Davası"nın bir benzerinin Fransa'da da açılması için, tasarladığı suikastların Fransa'ya gerçekleştirmesini kararlaştırıyor. Ancak PKK'nın tutarı devrimci çizgisi ve düşmanlık bir ölzel savaş yöntemlerini karşı kitleleri ayırtılma çabaları, Türk ajanlarının terörizmi yurtdışına taşıyama girişimlerini önem ölçüde boşa çıkarıyor. Buna karşın, FAC, Türk devletinin ajan faaliyetlerine ve Batı Avrupa'daki terörist girişimlerine karşı sırtı ışırtılı, Türk ajanlarının istedikleri gibi hareket etmelerine olanak sağlıyor. FAC'nın Partimize karşı taktik olduğu şümanca tutum, Türk ajanlarının istedikleri gibi hareket etmelerini elverişli bir ortam yaratıyor.

Yine gazeteler yazıyorlar: PKK tarafından açığa çıkarılan Vakkas Çetindağ adındaki bir ajan, çok ilginç itirafında bulunuyor. Çetindağ'ın ifadesine göre, kendisi avukat Hüseyin Yıldırım ve peşili işbirliği Kürt örgütlerinin liderleri tarafından hazırlanmış PKK safına gönderiliyor. Bu sızdırma hareketinde bay Rebmann da dolaylı bir rol oynuyor; Çetindağ böyle söylüyor. Çetindağ'ı Lübnan'a yollayanlar, Türk devletin Kürtlere veremeyi tasarladığı ottonomiyi almak için, Federal Almanya'da tutulanan Kürt politikacıların mullaka mahkum edilmesi gerektiğini inanıyorlar. Söyleneler doğrultusunda, eldeki belgeler Kürt politikacıların mahkum edilmesine yetiyor. Bunun için de bay Rebmann yeni tanıklar ve kanırlar istiyor. Çetindağ, "Bunları nasıl yapacağız?" diye soruyor ve sorusunu kendisi yanıtlıyor. "Birinci derdeste detaylarırı benden öze gönderilecek unsur bilecek. Bu bir tür örgütsel kayır ve sırlı. Buna söylenen yüzeysele şerhler. Partide olumsuzluk hakkında bilgi toplamak, Partii demokratik ilişkileri bozmak, ötek yardımın belgelenmek istediklerini yarırdım olacak. Bu belgelenme nasıl olacak? Örneğin söyledikleri şekilde infaz yapılması bir unsurun fotoğrafını çekmekle ona yarırdım

"14 Temmuz bir şafaktı Diyarbakır'da!"

Başlatır 24. sayfa

siyahlaştı. **Ali ÇİÇEK** ise, hastaneye götürüldüğünde daha iyiydi. Ne var ki, ari bir değişikli bitkisel hayata girmişti. Bitkisel hayata girince **Akif'in** öldüğü günün akşamı getirecek **Akif'in** şehit düştüğü ya- tağa koyuldu. O'nun vücudundaki siyahilikler daha netti, suratı dışında tüm bedeni siyaha kesilmişti. Vücut serum kabul etmediğinden, sağ ba- çağından neşterle bir damar açıp zorlukla serum vermeye başladılar. Ölene kadar yalnızca kolları ani reflekslerle açılıp kapanıyordu. Boğa- zından ise sürekli ses çıkıyor, ağır köpük doluyor, yüzü, ağzı, gözleri sinekten görünmüyor oluyordu. Eylem 65. günü aşkamsız 17 Eylül'de şehit düştü. Gardiyanlar bir-iki saat sonra nobet değişikliği sırasında tecrit odasına gönderildikleri, "bu da gerbermiş" diyerek tecrit odasından çıkıp üstlerine haber verdiler. Bu defa da yine doktor genel olduğuna dair tutanak tuttu. Daha sonra asker- ler için battaneye içinde alıp gö- türdüler.

Hawar: Bu dört arkadaş, şehit düşene kadar, sizinle, "ne için eyleme girdiniz, ne istiyorsunuz, niye bırakmıyorsunuz" biçiminde hiç ko- nuşulmuş mu?

Arka'da: Haydi, mahkemede eyleme neden başladıklarını anlat- mıştık. Daha sonra eylem içinde en isteklerini belirten bir dilekçe ver- miştik.

50'ye yaklaşan günlerde, cezae- vinde **Kamal, Hayri, Akil ve Ali'yı**, sanırım bir arkadaş, daha alıp battanierlerle revir bölümüne gö- türdüler. Githkiler yende Kolordu'dan bir savcı, bir-iki subay, idareten ise üstteğin Ali Osman Aydın ve başka bir kişi görevi bulunuyor. Kolordu'dan gelenler neden eyleme girdiklerini soruyorlar. Arka'daşları ise, cezae- vindeki vahşeti, savunma hakkının kısıtlanması dahil tüm sorunları ile- tiyorlar. Sorularla çözüm getirilmesini için eyleme başladıklarını, kendile- rin bu eylemden başka bir yol bırakmadığını söylüyorlar. Ayrıca, eylem sırasında, kendilerini uygula-

nan kısıtlama ve baskıları da dile getiriyorlar. **Kamal** ve **Hayri'nin** dü- müne kadar bu tür konuşmalar ol- madı. **Akif'in** ölümünden iki gün önce Kolordu'dan bir subay, cezaevi müdürü, hastane başhekimine gelecek bazı iyleştirmeler yapılabileceğini, sa- vunma hakkının verileceğini söyleyip eylemin bırakılmasını istedi. Biz ise, "Bu tür sözlerin bir güvencesi yok, daha önce de bize bu tür sözler söylendi. Eylemi bırakmayacağız" dedik. **Akif'in** ve **Ali'nin** ölümünden sonrasında kadar bir daha gelmediler. Eylemin bırakılmasını getiren ko- nuşmalar da bundan sonra oldu.

Hawar: Ölüm süreci karşı düş- manın politikası ne oldu?

Arka'da: İlk önce manevi ve maddi bası yaparak, umursamaz kalarak eylemi kırmaya yönelik tu- lularak. Süreçte kararlılığı gövce eylemi kırıcakları inançları zayıfla- tıyınca özellikle **Hayri** ve **Kamal'** in ölümünü beklediler. Nitekim **Kamal** bu düşüncesi **Hayri**'ye seslenerek, "Doktor, bizim ölmemizi kesinlikle isteyeceksin. Bu ölmeden hiçbir şeyiye yansıtmazlar, bu eylemden bu ola- rak kaçacağız" demiştir. Bu düş- üncesi pratikte doğrulandı. **Kamal** ve **Hayri** şehit düşene kadar konuş- mayla gelmediler, özellikle ilgisiz gö- rünmeye çalıştılar. **Hayri** ve **Kamal** ölmeden önce taviz verseler, bu kendileri için açığı bir yenili olur, cezaevini daha cabuk değiştirme, daha hızlı örgütlenme olanağı yararı- rdi. Düşman, PKK'yı temsil eden, PKK'nın önderleri olan bu kişilerle böyle bir sonuç sonrası karşılaşmak istemdi.

Hawar: Eylem yeniliye sonuç- lansaydı sonuçları ne olurdu?

Arka'da: 1981 yeniliği tesli- meyle gökürdü. Düşmanın politik hedefi de buydu. 1982 Temmuz'unda içinde yaşanan koşullar, düşman politikası dikkate alınırken, testi- niyet ortamında gerçekleştirilen bir direnişin sonucu, ihnetli cezae- vinde yaygınlaştırılan, direnişlerin sonuçları getirdi. Çünkü arka kilitleri tutunacağı son umut da hiçbir deşer

yaratmadan bu deneyile yıkılmış ol- urdu. Daha sonra geliştirilecek direnişin kurtaracağı çok az şey kalırdı ortada. Böyle bakılınca 1982'deki bir yeniliğin sonuçları, 1981 yenilişini- nin sonuçlarından kat kat ağır olurdu. Ancak yalnızca dört arkadaşın ölü- mü bile bu direnişin başı ve zaferini- ni kanıtlardı...

Hawar: Diyarbakır Cezaevi söz- konusu olunca türlü "sof", demokrat, reformist, küçük-burjuva sol çevreler kimi kastılı, kimi yanlış, kimi sınıf yapılarına uygun olarak yalnızca işkence boyutluyla değerdendiriyorlar; kimileri ise yalnız baskıya ek olarak direnişteki şehitler şahsında kahrma- nılık çerçevesi içinde sıkıştırarak yaklaşıyorlar; kimileri de 14 Tem- muz'u başlatmış günle, bitmiş gün arasında değerdendiriyorlar, öncesi ve sonrası görüyorlar. Bu deşikli- yorunları neye bağlarsınız?

Arka'da: Yukarıdan anlaşılan çevre- lerin insanları Da Diyarbakır'da vardı. En azından onların düşüncelerine yakın gruplar da Diyarbakır'ı yaşı- lar. Ancak, hiçbirisi direniş çizgisi gösteremedi. Pratikleri sağ ve tesli- miyetli oldu. Böyle olunca, bu çevre- lerin Diyarbakır'a, temel sonuçları an- lan direniş ve siyasi boyutluyla yakla- şmaları işlerine gelmezdi. Onların Diyarbakır'de olarak çekimleme- ne olanak vermezdi. Kendilerini kitlelere tehir edecek bir yaklaşım göstermek beklenemez. Bunun yerine, özellikle diş kamuoyunda vahşi işkence merkezi olarak bilinen ve daha çok bu yönüyle en çıkarılan Diyarbakır'ın, kitlelerdeki etkilerinden yalnızca baskı ve işkence boyutunu öne çıkararak yaralama yaklaşımı- nın tercih etmişlerdir. Böylece hem PKK'nın direniş çizgisini önne çık- masını engellemiş oluyorlar, hem de tutumları teslimiyeti olmasına rağ- men faşist sömürgeçliğin işkence- sine maruz kalan insanları olarak topluma kendileri için sözde mesleki sağlıyorlar. Yani bu sahıtekar polli- kayla bir taşı kılı vurmuş oluyor- lar. Aslında marlık bu oluncu daha- nışlarının temelinde yatan aslı etkien

ideolojilerinin yansıması olan; "bu vahşi baskılar olmasaydı, daha ilimli davranılsaydı, statüko teslimiyet olsa da direnmeden yaşanılabilirdi" an- laşlırdır. En iyi durumda bile bu anlayış, direniş teslimiyet statüko- sunun varlığına deşil, işkence ve baskının dozunu artırmağa bağı- klan bir anlayıştır. Pratikleri de bu anlayışa uygun oldu. Şu anda ge- reklikliğine karşı çıkamadıkları en yo- ğun baskının sürdürüğü ortamda baş- latılan direnişlerin hiçbirinde yer almadılar, yer aldıkları görüntü- nü verdiklerinde bile en iyi halde PKK'nın direniş semiyası altında yalnızca uyum sağlamakta ye- timişlerdir. Uyumlu gözükükleri hal- larde de eylem sürücü içindeki varlı- ları türlü zorluklara karşına biçiminde olmuştur. Bu anlayış düşmanla ara- daki çelişkiyi uzlaştırmak sınıfsal ve ulusal temelden soyutlayıp, düşma- na karşı direniş gerekiz görer an- laşlırdır. İçeride de dışarda da pra- tikleri her zaman böyle olmuştur.

Eylemi kahrmanlık çerçevesinde değerdendirilen işe genellikle so- yal-sosvlenizmden kendisini tümden koparmamış küçük-burjuva sol'a, oportünist çevrelerdir. Bu tür yargı- larla yapılan, yargılarıya aslında kendilerini de yargılayan bir tutum ortada koyuyorlar. Bu tutuma bu direnişlerin yalnız ulusal boyutunu göüp, sınıfsal temelli, bu temelin verdiği güç gözardı etmek isteyecek muceddelere yaklaşımlarının bağ- ka bir biçimde diş varurumunu göste- riyorlar. Sınıf kahrmanlığını, kahrma- nılıkları güçlü zemin olan işçi sınıfı ideolojisi temelinde de kendi tekelimere alıyorlar. Çatışmada işçi sınıfı ideolojisi temelinden kaynakla- nan kahrmanlığı dışındaki kahrma- nılıkları bir sonuç veremeyeceği mesealı da aktararak kahrmanlık dedikleri olayları üstüne bir kü- çümseme, bir kuşku bulutu da ser- misiyorlar. Bu anlayış sahiplerine göre, baskıların boyutunda ulusal özellikler olmasaydı, direnişte, kahrma- nları da ka olamazdı, Diyarbakır'da. Yani baskılar yalnız sınıfsal boyutta olaysaydı sızden bu direniş gelmezdi dedikleri istiyor. Öncesi, işi kahrma- nılık gibi subjektif, bilimsel ol- mayan, Kürdistan'daki sınıf gerekçeli- ğinden ve sınıfların düğün bugüne tutumundan habarlar başka açıyla- ya değerdendirilmeden vardırıcağı sonuç- doğuracak yukarıdaki gibi çarpık ve tutarsız olur.

iki anlayıştan birisi direniş, dire- nişlerin çizgisini sınıfsal gerekçeler- den koparak kahrmanlık çerçevesine düşürdükten, diğeri de bu direnişle yol açan teslimiyet yaşamı deşil de bu yaşamı ağır işkenceleteri "ağlaş- tırır" devleti adeta suçlayarak baş- klarını dozu derecesine indirmişti. Her iki deş, bu çizgisi markiste- lenist felsefe, ideolojik politik pratik yaklaşımı içinde görmeyen, 12 Eylül öncesi ve sonrası PKK'nın muced- lesiyle bağılantısı ni yok sayan yanlı- şın sahibidir.

Hawar: Son olarak, bu eylemin genel planda cezaevi içi ve dışı etkisiyle sonuçlarını değerdendirir misiniz?

Arka'da: Bu eylemle cezaevinde yaratılan etkiyi ve sonuçlarını şöyle bir örnekle izah edecek yeterli olur: 1981 direnişinde yenilidik. Düşman büyük oranda insiyatifi ele ge-

çirmişti. Savaş çok büyük bir oranda onun beirdiği, dayattığı kurallar içinde sürüyor, sürekli ilerleyen düş- man, gerileyen ise biz oluyorduk. Bu yenili düzenli bir geri çekiliş deşil, daha çok bir bozgundaki geri çekiliş andırıyordu. Bu çekilişte bozgun ha- lini durdurmayla, baş mevzileri ele tutmaya yönelik (siyasi savunma yapmada, 14 Temmuz öncesi ey- lemlerde ve birtakım yapımlarla uymamada olduğu gibi) kısmi karşı hamlelerin yaşandığı çatışmalar da oluyordu. İşte 14 Temmuz'a gelindi- ğinde savaşın kaderini belirleyecek, bozgun halini durdurmanın ola- naktarını taşıyan son cerese stratejik öneme sahip bir tepemizin kaldığı- ğını düşünerek 14 Temmuz eylemi, bu tepeye sahip çıkın, düşmanı bu tepede tamamen durdurun, tepeyi tahkim ederek lepe ve gerisinde gelenide bozgun halinde geri çekilen orduun yeniden örgütlenip saldırıya geçmesini sağlayın, olanakları her moral cepheyi düşman aleyhine, orduunuzu işe lehine güçlendiren bir sonuç yaratmıştı.

Diş boyutları açısından eylem içerdiklerinden daha az önemli de- ğildir. Hatta aslı önemli, etkisi ve sonuçları bu alanda görülmek ge- rekir. 12 Eylül faşist sömürgeçliğinin azgınca halkı saldırdı indirildiği, Partimiz'izi zorunlu geri çekilişle zorla- dığı bir dönemde en zor koşullarda direnmenin soyulu bir örneğini verecek ulusal kurtuluş davası bayrağıyla yükseltmesi açısından halk'mızın kurtuluş umudunu korumasında, ge- leceğe inanıp tutunmasında çok büyük bir önem ve anlamlı bir etki yaratmış, zor koşullarda halk'mızın yüzünü güldüren, moral veren atmen ol- muştur. Partimiz açısından işe, geri çekilişle ulkeye giriş arasında muced- ledeki boşluğu dolduran, direniş geleceğini devam ettiren, direniş içinde yaşanmasında köprü olan tarihi önemde bir direniştir. Bu direniş cezaevi değerdendirilmenin an anlamı- sız ve temel halkasıdır. 14 Temmuz direniş bu örnekle Partinin savaşta hazırlanmasında, birliğin güçlen- mesinde, coşkun, inançlı yüksel- mesi ve bilensimede çok önemli bir rol oynamıştı. Tüm bunları Partimiz teorik ve pratik olarak en iyi biçimde değerdendirerek ortaya koyduğun- da eylem uzatılmayacaktır.

Bu eylem ayrıca, Diyarbakır Ce- zaevi Kürdistan'daki sosyal ve siya- sal gücünün izdüşümü özelliğini ta- şıyan köçer bir Kürdistan olduğun- da, cezaevindeki muceddelere in- de bulundukları konum, her gücün Kürdistanın kurtuluşu için neier ya- pacakını veya yapamayacaklarını gös- tirmesi açısından kesin ve net bir öğüt olmuştur. Bu nedenle Diyarbakır Cezaevi tarihini neslen incelermis- nişler deşerle olurdu.

Bu mucedde, sömürgeci Türk devletinin, halk'mız ve dünya ka- muoyu nezdinde teşhir edilmesinde muazzam önemde olanak sa- nırmıştır. Sömürgeçliğin gerekçesi yüzü en iyi biçimde Diyarbakır gerçeğinde ortaya çıkmıştır.

Öz olarak şuun rahatlıkla söyleye- bilizir; faşist sömürgeçliğin karşı en büyük mucedde ve faşizmi yı- parlama, belli bir dönemde Diyarbakır zından direnişçiliğinden gerçekleştiri- miştir.

Yoldaşlık ilişkisi ve Parti yaşamı...

Başlatır 18. sayfa
işte, buna karşı bir konumda bu- lunmak; sekte ve kaba yönelimlerle kitleleri mucedde karşı haline ge- tirmek; halkın ızade bilgini yayfı düşürmek, boşa çıkarmak, halkı kü- çük görmek, ya da kitle kuyrukculu- ğuna yönelmek, kitlelere hareket etmek, vb. Parti suçlu olup, disiplin kurulunun görevlerini icper.

Silahlı birlikleri Parti ruhundan yoksun bırakmak; birliklerin yöne- timi düzenlenememek, eşitlenmek; savasçılığı harcalmak; öldürmek; köleliği dayatmak; feodal ceteci an- laşıyla birliken yönelmek ve bunu bütün Parti varlığına dayatmak; bu temelde Parti ruhunu öldürmek kon- tıracı anlayışla halkı ve Parti kadro ve savasçısını öldürmek vb. disiplin suçlu olmanın çizgi, özel komis- yonun görev kapsamı içindedir.

Sonuç olarak;

Parti safarında yaygınca yaşanan

bütün olumsuzlukların varılan nok- tada kabul görmececeği açıktır.

Parti Önderliği ve şehitlerde temsili bulan Parti yaşamı ve onun en üst düzeydeki somutlanması ifadesi olan yoldaşlık ilişkilerinin, ruhuna uygun uygulaması, pratikte ve yaşamın her alanında somutluk kazanması, artık vazgeçilmez bir niteliğe kavuş- mıştır. PKK'nın yoldaşlık ruhu, öl- dürmekle karşı karşıya gelirmişti, asgındırılmıştır. Bunun üzerine bah- sedilen olumsuzluklar, sapmalar, yetmezlikler yaşanmadığı, PKK'nın hiçbir şekilde hakketmediği yoldaşca olmayan ruhlar dayatılmaktadır. Bu konuda hulan sergilenen ciddi yet- mezlikler vardır. Parti Önderliğine, önderlik gerçeğine yaklaşımlarda bile, bu ilişki oldukça zedelenmekte ve zorlanmaktadır.

Bu nedenle Konferans, öneme bu sorun üzerinde durmuş; Partinin, Parti içi yoldaşlık ilişkilerinin, gereken üstün bir morale, çok yüklü saygı ve sevgi ortamında yürütülmesi gere-

ğini ve bunun şimdiye kadar yerine getirilemediğini, kadro ve kadro adaylarının, bütün Parti militanların önemli bir eksiklik ve yamazlıklar olduğunu ortaya koymuştur.

Konferans, Parti militanlığının en önemli sorununu; yoldaşlık ilişkilere- nin son derece canı, son derece coşuklu ve oldukça saygı-sevgiyle yüklü bir biçimde yerine getirilme- sini, önemli bir sorun olduğunu ve bütün Parti militanlarının büyük bir enerji, coşku ve azimle yerine getiri- lmesinde görevli olduğunu belirle- miştir.

Konferans; bu ilişkiye sadırlarına anında cevap verilmesi gerektiğini, özellikle ısrarlı sadırlarından (birliçli veya bilimsiz) en önemli Parti suçla- rından birisini içledğini, buna karşı her türlü tedbir alınması da, gere- ken tüm cezaı uylatılmasının vazge- çilmezliğini; bu anlamda, yoldaşlık ilişkileri ve Parti yaşamıya onayna- mayacağına; militanca yaşamın, gö- revini tamamen yoldaşlık ilişkisi içe- sinden yürütmeğe geçtiğini; en temel görevlerden birinin bu oldu- ğunu bilecek Parti içinde yaşaması gerektiğini kararlaştırmıştır.

İmprimu:

V.I.s.d.P.

A. Englek

Voguesanışer: 206

9000 Köln 30

Yöçerme edir:

Serxwebûn

Postbox 10 16 83

5000 Köln 1

Hesap numarası:

Stad'Şarkas - Köln

A. Englek

Konto Nr.: 27 60 25 52

BLZ: 370 501 98

Avusturya 22.50 s.

Belçika 75.00 bfr.

Danimarka 10.00 dkr.

Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 hfl.

İngiltere 0.80 £.

İsviçre 7.50 sfr.

İsviçre 3.00 sfr.

Norveç 10.00 nkr.

14 Temmuz 1982 Büyük Ölüm Orucunun 8. yıldönümünde, Ölüm Orucu şehitlerimiz **Mehmet Hayri DURMUŞ**, **Kemal PİR**, **Akif YILMAZ** ve **Ali ÇİÇEK** yoldaşın saygı ile anarken, bu direnişin derslerini daha iyi kavratılması onlara bağlılığın bir gereği olarak ele alıyor ve savaş eserlerini çıkardığı **HAWAR Dergisi'**nde yayınlanan, Ölüm Orucu direnişinde yer almış bir savaş esiri yoldaşımızda yapılan bir röportajı kısaltarak sunuyoruz.

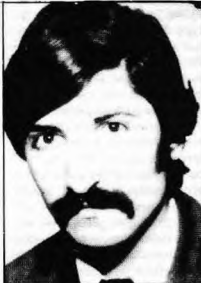
"14 Temmuz kızıl bir şafakta! Diyarbakır'da!"

Hawar: 14 Temmuz eyleminin, 12 Eylül faşist cuntasının tam hüküm sürdüğü, taviz koparma olağanının çok az bulunduğu bir dönemde ölümünün bir nedeni ve anlamı var mıdır?

Arkaşas: Bu soruya verecek yanıtın siyasal anlamı büyük. Siyasal mücadelelerde iki temel çizginin en önemli ayrıncı özelliğini bu direnişte de görüyoruz. Bilindiği gibi sağ çizgi her zaman için "koşullar" olgunlaşsın, çoğalsın, ondan sonra mücadeleye atılalım, anlayış içinde. Yani, devrimciyetten çoğunluğa geçme anlayışına, çoğunluğun devrimciye geçme gibi hayali, idealist ve devrimci gerçeklerden kopuk bir anlayışın sahihleridir. Bu nedenle böyle bir anlayış sahipleri 14 Temmuz'da "koşulları" öne sürerek bir eyleme geçmeyi hiçbir zaman gerekli bulmazlardı. Onlar her zaman gününbirlik bir faydayla hareket ettikleri için, böyle hemen ardından önemli bir yararı görmedikleri bir eylemi anlamış ve yarırsız görürlerdi. Onlar şartların izin verdiği politikayı yapıyor, şartları zorlayıp her an devrimci politika üretecek kafaya sahip değillerdir. Bunun sonucudur ki, bu anlayışta 12 Eylül sonrası Diyarbakır Cezaevinde olduğu gibi dışarda da politikayı sıkıyusuna yatırmışlardır. 1905 Devriminin Bolşevikler ve Menşevikler tarafından değerlendirilmesi yukarıdaki iki anlayışın ortaya konduğu göstergidir. Bugün ülkemizde 12 Eylül dönemindeki bu iki anlayışın ortaya koyduğu politikaların sonuçları hiçbir çok çarpıcı olarak görmezler.

Hawar: Eylem daha önce veya sonra değil de, neden 14 Temmuz'da oldu.

Arkaşas: Eylem olarak direniş çizgisine ve anlayışına her zaman sahiptir. Bu anlamda başka bir tercih yoktu. İhanetçiler dışında, "teslimiyet kurtuluşa götürür" düşüncesine sahip, müzdar bulunuyorlardı. Yalnız siyasal düşüncesi teslimiyetçi olanlar ve koşullara denk bir eylem zamanı konusuyordu. Bir de eylem zamanı konusunda kararsızlığı "derip ner bir zamanda eyleme başlama sonucuna ulaşamamıştık. Savunma aşamasında olduğumuz gibi kabul edilmemiş için eyleme geçemedik. Bunu gerçekleştirebilirdik sonra yeni hedeflere yönelebilecektik. Ne var ki, düğün biteriz savunma hakkına her düzeyde sahipti gibi, tam bir boyun eğmişlik istemeye de başlıy, ihanele yapıyorduk. Eğer buna dur demeseydik, o güne kadar kitleye ayakta tutulmamız anlamış kalıyordu ki oğlağı gibi, kitlelerin, bu nazik duruma karşı bir şeyler yapıyorlarmış diyerek, ondere ve kadrolara karşı güveni sarılsalca, umutları kırılacak, kurtuluşlarını daha başka yollarda arayacaklardı; bu durum da tam bir boyun eğiş ve ihanele kiteselleştirecekti. İdeoloji ve politikanın onuru ve prestijinden kırılacak, geçici gibi görünen, yıkılması için umutlarını bittirmiş teslimiyet, aksi kabul edilmiş gereken bir yaşama dönüştürülecekti. Tam bir bıkarak sırt üstünde durulur hale gelmiştik. Yani geleceğimiz noktası PKK ideolojisi, politikası ve direniş çizgisi ya tümden iftihar edecek, bu tür iddialardan tamamen kopacak ya da yaşamın devam ettirilmesi sağlanacaktı. Bu çizgilerin etlenmeden sinmasını gerekiyordu. Fikri kitle desteği bir direniş

M. Hayri DURMUŞ

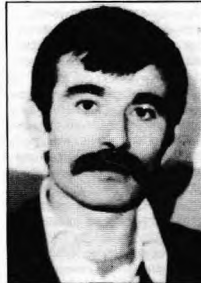
anlayışına sığınmak, yok oluşun başka türlü ifadesi olacaktı. 14 Temmuz direnişini daha önce başlatmak aynı anlamı ve sonucu getirebilirdi. Ama etlenmesi böyle bir direnişin yapılması zeminini yok edeceği gibi, anlamı ve sonucunu, sonrasında olduğu gibi ortaya çıkarmazdı. Çünkü, bu noktada ortaya çıkarmayan bir direniş ve önderlik, doğru politikanın sahibi olmayacağı için kitleleri gerektikleri gibi etkileyemeyerek, gelecekte de peşinden sürükleyemezdi.

Hawar: Eylem başladığından taşıdığınız moral, duygu eylem süresince aynı biçimde devam etti mi?

Arkaşas: Eylem başlamasının sevinci, mutluluğu yanına, acaba başarsak mıyız, bu eylem amacına ulaşacak mı kuşkusunu bilmeyiz bir köşesinde taşıyor ve ölmüş bir sonucun korkuluğu zaman zaman bemi korkutuyordu. Herhalde bu tür korkulardan daha büyük bir korku olamaz. Yine bir davaya inanılan bir, büyük amaca yöneliklerin buluşa başlamaları korkusu her türlü başarımları istendirdi. Sanırım arkadaşlar da böyle nazik bir dönemde bu korkuyu hissetmişlerdir. Bu tür korkuların büyük olmaları direnişleri de büyük olur. Teslimiyet dönemindeki eylem tartışmaları sırasında da bu korkuyu çok yaşadık. Ya başaramazsak, sonuç daha kötü olursa korkusuz eylem konusunda net karar çıkaramayışımızda da kendini gösteriyordu. Bu korku kişisel bir korku değildi. Bir davaya yüce bir bağlılığın yarattığı korkuydu. Ancak yeniden direnişin geçmesini verdiği güç, inancı ve bunun etkisinin günün gününe, bu korku giderek yok oldu. Başaracağımız inancın gücüydü. Bu nedenle eylem süresince bu direnişin sonuca ulaşacağına, cezaevini kesinlikle değiştireceğine olan inancın devam etti. Moralim bir bütün olarak hiçbir zaman bozulmadı. Beklemediğim birisinin eylemi bırakması bile o kadar olumsuz etkilemiyordu. PKK'nın temsilinin ortaya konması önemli oldu. Siyasal olarak böyle bir eylemin başlatılması bile zafereydi. Sonu getirilecekti, geleceği de bize kazanılacaktı. Özcesi yapılması gerekenin yapılması olanın rahatlığı her şeyin üzerindedir. Böyle olduğu için, arkadaşlar ölmeden çok kısa bir süre önce bile görevlerini yerine getirmenin yoğun coşkusu ve mutluluğu içineydiler.

Hawar: Her savaşın bir bedeli, bu bedelin uyarıldığı bir üzüntü vardır. Ama sizde neredeyse verilecek bedelin üzüntüsü bile yok, neden?

Arkaşas: Verdirmiş kayıplar büyük ve yeni doğurulamaz nitelikte. Bu arkadaşlar her zaman içimizdeki bir parçasın, yokluğunun yarattığı boşluğu kendilerini duyuruyorlar.

Kemal PİR

Ali ÇİÇEK

Yukarıda bir eyleminin ne yapıldığını anlıtım. Bu nedenle, şehirlerimiz de bu bedeli düşünmede arkadaşların şehit olmasından etkilenmişlerdir. Bu döğüşümüzün bize fazla üzüntü vermemesini nedeni, böyle bir bedeli vermenin zorunluluğu ve yaşamsal olması yanında yatırdığı, çok boyutlu sonuçlardı. Bu sonuçların yarattığı sevinç, mutluluk o kadar değerli ki, üzülmekten çok sevinç ve coşku uyandırıyor. Bu şehitlerimiz.

Hawar: Eylem süresince düşmanın tutumlarına karşı tepkiniz ne oldu.

Arkaşas: Düşmanın tanıdığımız, daha eyleme başlamadan önce, eylemi kırma için her yolu deneyebileceklerini inanıyoruz. Bu nedenle karşılaşılan bizim için sürpriz değildi. Düşman böyle bir eylem karşısında telaşlıydı: ölmüş yaklaşımların hale-i ruhisi içindeydi. Sanık olduğu yaklaşıp da değildi de oldu. Bu tür baskılara karşı en iyi yanı, eylemi kararlılıkla sürdürmek, ölmüş silahını bir daha düşmana kapırmamak biçiminde, düşmanın elinden almak olacaktı. Arada sırada aşgı münakaşası olsa da, genelde soğukkanlılıkla karşılanıyordu. İrademize bu tutumların ezme, o koşullarda en doğru yöneldi. Bizim eylemimizin büyüklüğü, yaratan diğer bir etmen de, çok zor koşullarda sürdürüldü sonuçlarındırmış.

Hawar: Eylemin bu zorluğunun aşılmasında daha somut örnekler yer mi?

Arkaşas: Hayri, bir deri-bir kemik, beton üstünde yatmasına rağmen, eylemin 45. gününde arkadaşların ölmediğini arkadaşlarına söyleydim. **Kemal** de gözlerini görmüş oluyordu ve bunun yarattığı zorlukları, arkadaşlarımızın, gözlerinin kırışması, açığa çıkana kadar sakladı. Eğer doktorun farkettiği sonucu açığa çıkmasa, belki de şehit düştükten sonra bile bu durumu öğrenemeye-

Akif YILMAZ

cekti. Bu örnekleri tesadüfen öğrendiğimize göre, daha başka bu tür zorluklar ve buna karşı büyük kararlılıklar bu eylemde görülmüştür. Ama, bizler biliyoruz. Su içmek işe, başlağına bir sorundu. Özellikle 3. ve 4. katlarda kalan arkadaşlar, su sıkıntısını en çok çektiler. İdare su veremediğinden, buradaki arkadaşlar, güncü bir defa birkaç saniye süren muslukları su gelmesini kapırmamak için süzen musluğun yanına gider, baze saatlerce musluğun yanında ya otur, ya uzanır, buradan akan bir iki bardak suyu bekletirdi. Çok zaman bu su da akmaz, bekletmek boşa giderdi. Buna karşı **Kemal**, "Siz bulduğunuz kadar bol bol su iç, bizi düşünerek canınızı sıkmayın" demişti. Gerçekten de o siçak susuz eylemi götürmek başına işkenydi. Bu durumdaki yakınlıktan, şikayet etmemesini direnişçilerin ne kadar morali olduğunu, eylemi kararlılıkla sürdürdüklerini, çok iyi görülebiliyordu. Bu arada 1981 ölmüş crusuyla ilgili yitirdiğimiz bir olay, direnişçilerin zorlukları bakımında gösterdikleri özveri bakımından anlatmak istiyorum. 1981 ölmüş crusu başlamadan önce **Hayri**, iki gün önce su içmeye ve yemek yemeye başlıyordu. Herhalde susuz eylem götürülebilir mi tecrübesini edinecek gün bu vola başıyordu. Çünkü, o eylemde su içmemek kararı alınmıştı. Belki de o gün önce başlayarak herkesten önce ölmüş arkadaşlarımız istemişti. Bu tutumdaki yokaslık sevgisi ve bağlılığın çok iyi görülmekteydi.

Hawar: Ölüm orucunun son günlerinde arkadaşların hastaneye kaldırılıyor. Düşmanın hastanede tutumları nasıldı?

Arkaşas: Hastaneye kaldırmada ki amaç, ölmüşler cezaevinde olmasını içti. Nitekim **Kemal** gözlerini ve şuunu kaybedtiği halde ölmüş münden bir gün önce, **Akif**, **Hayri** ve **Ali ÇİÇEK** ise ölmeden 4-5 gün önce hastaneye kaldırıldılar. Üç arkadaş işe, bayıldıktan sonra götürüldü. Cezaevinde ılıgış görünmek için hücrelere sık sık gelmelerdi. Hastanede gardiyanlar günün 24 saat koşulların içinde ya da kapısında oldukları için sürekli küfür ve hakaretler yapıyorlardı. Burada da su verilmiyordu. İdrarını yapmasını iç kapı getirmiyorlardı. Yatakları engebeli ve taş seriliğindedir. Arkadaşlar öldüğünde ise, "biris daha gbermiş" diyerek şehitlerimiz küfür ediyorlardı. Yer yer de arkadaşların ranzarlarını ölmeden kısa bir süre önce bile teklemeyerek rahatsız ederlerdi. Özcesi, ölmüş giderken bile rahat bırakılmıyordu.

Hawar: Hastaneye kaldırılan ar-

kadaşların sağlık durumları hangi düzeydeydi ve nasıl şehit oldular?

Arkaşas: **Kemal** daha cezaevinden görme yetisini kaybetmiş, bundan bir süre sonra da hafızasını tümden kaybetmişti. Kendisinin Diyarbakır Cezaevinde olduğunu ayırımıda değildi. Eskiden yatmış olduğu başka bir cezaevinde sanıyordu kendisini. Bu haldeyken hücrede üzerinde yatdığı sekiden aşağı düşüp şuunu kaybetmişti. Ölmek üzereyken hastaneye kaldırıldı. Artık kurtulması olanaksızdı. Bir gün sonra da ölüm orucunun 57. günü şehit düştü. **Hayri** hastaneye kaldırıldığına, hafızası tamamen yerindeydi. Ancak bir deri-bir kemik kalmış, konuşmada zorlanıyordu. Hastanede bu haldeyken hep gence kalarları düşünüyordu. Bundan sonra ne yapılması gerektiğini **Akif** e anlatıyor ve gerde kalarlara aktarmasını istiyordu. Ölmeden yarım saat önce şuunu kaybediyor, yüksek sesle iniyor. Bu sese rağmen ilki göstermiyorlardı. 12 Eylül'ü 13'e bağlayan gece, saat sabah 03.00'de doğru inlemeleri ilk önce yavaşlıyor, sonra da eylemin 61. gününde şehit düştü. **Akif** ise, hastaneye kaldırıldığına görme yetisini büyük oranda kaybetmiş durumda **Hayri** gibiydi. İnsanları gölge biçiminde görüyor, bu nedenle de, hastanede bilmeden de cila braz, işi düşüncesine yanına bir bardak komposto suyu koyuldu. **Akif** de, "İmana geldiler, su verdiler" sanıp elini ranzaradan aşığı sıkıptı bardağı alıyordu, ağzına götürüyordu, komposto alıyordu, anlatıyordu, bardağı yere vuruyordu. Gardiyanlar bu sahneyi tıyıyor. **Akif**'in kızlığını, gerekerek karkahaya atıyorlar. Onlar için ölmüş giden bir insan bile eğlence aracı olarak görüyor. **Akif**, **Kemal** ve **Hayri**'nin ölümünden sonra benim birikte hastanenin ikinci ya da üçüncü katında bulunan, her taraf pasik içinde, yatakları kana batmış ve sıdk kokusu sinmiş halde kötü bir kokunun havayı ağırlaştırdığı bir tectir odasına konuldu. Duvardaki zifirlerden kudur ve tehlikeli hastalığın konuluğu anlaşılıyor. **Akif**'in gözü görmediği için kulonudaki saat, ölümünden sonra yezlerine vermesini için bana verdi. Böylece kendisi görme yetisini kaybedtiği için öğrenemediğimiz zamanı da öğrenmiş olacaktı. **Akif**'in artı arada sırada verdikleri suyu alıp içecek gücü de kalmamıştı. Bu nedenle her, içti su dolu sereşini alıp kolunu uzatıyor. O nun uzatması su boşaltmaya çalışılıyor. Bir-iki damla su gerek boğazının kurumasını gidermek istiyordu. Çünkü, artık su içmeden konuşması olanaksız değildi. Bir defa bir gardiyan, "arka daş braz su ver" demiş de, karşılığı, "sıdığını içsin" olmuştu. Ölmeden 15-20 dakika önce sine kapı şuunu veriyndeydi. Hatta kısa bir sohbet yapılmıştı. Bundan 15-20 dakika sonra **Ona** doğru dönük bakıldığında kafasının yan düştüğünü ve ağzından köpük geldiğini gördüm. Kısa bir süre önce konuşmuş olduğumuzdan, ölümüne inanamak istemedim. İlk önce seslendim, hiçbir tepki almayınca elimi uzattı yatdığı yerden aşığı sarkan elini tuttum. Nabzını yokladığımda şehit düştü. 15 Eylül ikindi vakti eylemin 63. gününde **Kemal** ve **Hayri** gibi ölmüşler içinde yerini aldı. Öldüğünde vücut artı görünmeye başlamış, özellikle bacakları, kolları, karnı

Devamı 23. sayfta